

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
ששי

היכל
שביעי

בשעה שהקדימו — תער"ב

קכא. בהעלתך
קכב. שלח לך
קכג. ויקח קרח
קכד. זאת חקת

— העת"ר —

•

מאת

כ"ק אדמו"ר

אור עולם נזר ישראל ותפארתו כקש"ת

מוהר"ר שלום דובנער

זבוקללה"ה נבג"מ זי"ע מליובאוויטש

— הוצאה חדשה עם תיקונים והוספות —

יוצא לאור על ידי מערכת
„אוצר החסידים”

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושתים לבריאה

מפתח כללי

עמוד	זמן אמירתו	תוכן התחלת המאמר	דבור המתחיל
א'שצו	בהעלתך	רו"ש באור רצוא עלי' ושוב המשכה –	קכא. בהעלתך כו'
א'תו	שלח	באור יש מדרי' ובמדרי' התחונות בא במיעוט –	קכב. שלח לך כו'
א'תטז	קרח	ע"י הרצוא מתחדש האור במקורו –	קכג. ויקח קרח כו'
א'תכז	חקת	או"י ואו"ח בעבודת הברורים –	קכד. זאת חקת כו'

B'SHAAH SHEHKDIMU 5672
DISCOURSES 121-124

Copyright © 2021
by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com / www.kehot.org

ORDER DEPARTMENT:
291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213
(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148
www.kehot.com

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch®.

ISBN 978-0-8266-6113-5

Printed in the United States of America

ב"ה

פתח דבר

הננו מוציאים לאור חוברת ל"ג של ההוצאה החדשה והמתוקנת של המשך-המאמרים „בשעה שהקדימו – תער"ב" אשר לכ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, הכוללת את המאמרים: בהעלתך דש"פ בהעלותך; שלח לך דש"פ שלח; ויקח קרח דש"פ קרח; זאת חקת דש"פ חקת – העת"ר.

כ"ף מרחשוון, ה'תשפ"ב
ברוקלין, נ.י.

בס"ד. ש"פ בהעלותך, העת"ר

בהעלותך¹ את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות.² וצ"ל מה"ע או' יאירו שבעת הנרות, דהול"ל יהיו שבעת הנרות, דכשאומו יאירו משמע שיהיו מאירים את פני המנורה, וצ"ל מה"ע שיאירו כו'.³ והנה רש"י⁴ הביא בשם המדרש⁵, למה נסמכה פ' הנרות לפ' נשיאים, דכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה דעתו שלא הי' הוא ולא שבטו עמהם בחנוכה, א"ל הקב"ה חייך שלך גדול משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות. ולכא' א"מ⁶, והלא כמה קרבנות הקריב אהרן משלו בשבעת ימי המלוואים, ולמה חלשה דעתו מזה שלא הי' עמהם בחנוכה כו'. גם מה שא"ל שלך גדול משלהם א"מ, והלא קרבנות הם ענין גדול ונעלה מאד, ובפרט בחנוכת המזבח שהי' ריבוי קרבנות, ומפני מה הדלקת הנרות גדול מהקרבנות כו'.⁷ ולהבין זה ילה"ק משנת"ל⁸, דיום ולילה בעבודה הו"ע רצו"ש כו', דענין רו"ש הוא בנשמות, וכן במלאכים למע' בחיות המרכבה, וגם בבחי' הכלים דע"ס כו'. ועיקר הרו"ש הוא בהאור, שז"ע והחיות רצו"ש כו'.⁹ ונת' הטעם, מפני שהתהוות הכלי מן האור הוא דוקא ע"י הרו"ש של האור, בחי' מטולמ"ט¹⁰ כו', וגם לאחר שנתהוו הכלים, התחברות האור והכלי אינו יכול להיות בבחי' התיישבות ממש, כ"א בדרך רו"ש דוקא כו'.

א'כב

והנה לפי הנ"ל, הרצו"ש של האור אינו כמו הרצו"ש שבהכלים, דהרי בהכלים וכן בנשמות ובנבראים הרי הרצוא הוא בבחי' עלי' והסתלקות, והשוב הוא בבחי' התפשטות כו', ובהאור הוא להיפך, שהרצוא הוא בחי' מטי, דהיינו התפשטות האור, והשוב הוא בחי' ולא מטי, שהוא בחי' הסתלקות האור מן הכלי כו'. ומצינו ל' רצוא בבחי' המשכה¹⁰, כמ"ש¹¹ מגדול עוז שם הוי' בו ירוץ צדיק כו', ופי' בזהר בראשית דל"ז ע"ב, דמגדול עוז היינו בחי' מל', שהיא שם ה', שמו של ה' כו', ובפרדס¹² ערך מגדל פי' הטעם שהמל' נק' מגדל, כי היא ראשית¹³ לכל אשר ממנה ולמטה, שהיא סוף האצי' וראש לכל הנבראים כו'.¹⁴ וי"ל שזהו כענין אימת¹⁵ הוא גדול כשהוא בעיר אלקינו¹⁶, דמלכא בלא

תעריג (לעיל ח"ב ע' שסא).

(7) ע' אשפו ואילך.

(8) יחזקאל א, יד.

(9) = מטי ולא מטי (זח"א טז, ב, סה, א).

(10) בהבא לקמן – ראה אוה"ת שבהערה 1. וראה אוה"ת

תרומה ע' א'שצב.

(11) משלי יח, י (ושם: מְגִדֵּל).

(12) שער כג (שער ערכי הכינויים) פי"ג.

(13) ראשית: בפרדס ובאוה"ת שבהערה 1: ראש.

(14) עכ"ל הפרדס.

(15) ראה זהר ח"ב רלה, א. ח"ג ה, א. זהר חדש תשא מד,

א. חוקת נא, ד.

(16) תהלים מה, ב. וראה תו"א וארא נז, ב. לעיל פרנ"ו (ח"ג

ע' תשי"א).

(1) חלק מהמאמר מיוסד, כנראה, על ד"ה וכל העם רואים

באוה"ת יתרו ע' תקעט ואילך* – כנסמן לקמן בהערות.

ד"ה מן המיצר תשי"ה (סה"מ תשי"ה ע' 2 ואילך) מיוסד,

כנראה, על מאמר זה.

(2) בהעלותך ח, ב.

(3) ראה גם רד"ה בהעלותך תשי"ג (סה"מ תשי"ג ע' 153).

(4) במדבר"ר פט"ו, ו.

(5) = אינו מובן.

(6) ראה גם רד"ה בהעלותך תר"ל (סה"מ תר"ל ע' קעד),

(* חזק נד"ה חזו מ"ש ודמות החיות תרנ"ה (סה"מ תרנ"ה ע'

ריח ואילך) וד"ה מצה זו תרס"ד (סה"מ תרס"ד (קה"ת, תשמ"ה)

ע' קפח ואילך) מיוסדים, כנראה, על אוה"ת שם. ועם הוספות וכו'

– ד"ה דבר וגו' ושבתה תרפ"ב (סה"מ תרפ"ב ע' רסז ואילך).

ש"פ בהעלותך, העת"ר

א'שצז

מטרוניתא לאו מלך ולאו גדול אקרי כו'¹⁷, וידוע¹⁸ דעיר אלקינו הוא בחי' מל' שנעשית מקור לבי"ע, ועי"ז דוקא ניכר גדולת ה', וכדאי' במדרש¹⁹ ע"פ²⁰ השמים מספרים כבוד אל, משל למלך כו' מאבנא דהוא מתגושש בהון אתון ידעין גבורתו, כך השמים מספרים כו', וזהו מגדול עוז ש' הוי', שע"ז הוא גדול ה' כו'. וגם י"ל מגדול, שממשיך בחי' הגדולה בז"א כו', ע"ד שאין נותנים לאדם פרנסה אלא בשביל אשתו כו'²¹, דכל גדולה היא בא"א²² (וכידוע²³ בענין חג"ת וגג"ת כו'), ועי' המל' נמשך הגדולה מא"א בז"א כו'. בו ירוץ צדיק, בחי' יסוד²⁴, והוא התקשרות בחי' סוכ"ע בממכ"ע, והו"ע יחיד חי העולמים מלך²⁵, חי העולמים, בחי' יסוד²⁶, מקשר ומחבר בחי' יחיד, בחי' אוא"ס יחיד ומיוחד, עם בחי' מל' כו'. ופי' ירוץ, כמ"ש²⁷ לרוץ אורת, דהיינו שתהי' ההמשכה גם בבחי' ה"ס אחרונות דמל', וכידוע²⁸ דה"ס הראשונות דמל' תמיד מאירות מבחי' ז"א, וענין מלא וחסר הוא בה"ס האחרונות כו', ואומרו ירוץ צדיק, שיהי' הגילוי גם בה"ס האחרונות כו'. וגם, דהמשכת האורות הוא במהירות, בלי שום מניעה ועיכוב כו', דבס' השתל' הרי יכול להיות עכבה, אבל כאשר הגילוי מלמע' מהשתל', אז אין שום עכבה, וההמשכה היא במהירות כו'. ונמצא שייך ל' רצוא גם בבחי' המשכה מלמע', והו"ע הריצה והגילוי כו'. גם י"ל בזה רצוא ל' רצון, שהרי המשכת האור בהכלי הוא בבחי' רצון בהאור כו', וכידוע דכל השפעה אא"ל בדרך הכרח, וכמשנת"ל (ד"ה וכל העם רואים)²⁹ דכאשר ההשפעה היא בדרך הכרח, אז הצמצום הוא שמעלים כו', כ"א שבהאור יש בו רצון להאיר בהכלי, והיינו מפני ששרש הכלי קדום אל האור, ויש בה כח עליון יותר כו', וע"כ, ע"י שנגרש בהאור שרש ומקור הכלי, ה"ה רוצה להשפיע בהכלי כו', וכמ"ש במ"א³⁰. ולפ"ז, הרצוא שהוא המשכת האור, הוא ל' רצון, שרוצה להיות נמשך ולהאיר כו'. ונמצא, דהרו"ש של האור הוא, שהרצוא הוא בבחי' המשכה, והשוב הוא בבחי' עלי' והסתלקו' כו'. והי"ז להיפך מהרו"ש שבכלים כו'.

א'כג

אמנם זהו בהאור לגבי הכלים, ובד"כ כמו שהוא בבחי' חיות להחיות כו'. אבל לגבי למע', דהיינו לגבי שרשו ומקורו, הוא ג"כ בבחי' רו"ש כמו בהכלים, שהרצוא הוא בבחי' עלי' והסתלקות, והשוב הוא בבחי' המשכה כו'. וכידוע בענין למען יזמרך כבוד ולא ידום³¹, דנהו"ת קארי תדיר לנהו"ע ולא שכ"ך³², דבחי' מל' שיורדת בבי"ע

(17) זח"ג שם.

(18) ראה תו"א שם.

(19) מדרש תהלים יט, ב. ילקוט שמעוני תהלים רמז תרעג.

(20) תהלים שם.

(21) ראה יבמות סב, ב. ב"מ נט, סע"א. לקו"ת ברכה ק, ב.

(22) ראה לקו"ת עקב יז, ד ואילך. אוה"ת וירא צ, א ואילך.

סה"מ תרכ"ז ע' קצח ואילך. תר"ם ח"ב ס"ע תרמז ואילך. לעיל פר"מ (ח"ג ע' תרסה ואילך).

(23) = חסד גבורה תפארת וגדולה גבורה תפארת.

(24) ראה תקו"ז בהקדמה (א, סע"א).

(25) נוסח ברוך שאמר.

(26) ראה זח"א קצג, ב. פרסע שער כג (שער ערכי הכינויים)

מערכת חי. מאורי אור אות ח סעיף כד. שער היחוד רפלי"ו

(קלד, א).

(27) תהלים יט, ו.

(28) ראה עץ חיים שער לו (שער מיעוט הירח) פ"א ואילך.

סידור עם דא"ח רעא, ד ואילך. לעיל פקי"ג (ח"א ע' רצה

ואילך). פשכ"ה (ח"ג ע' תתקה).

(29) ע' א'שסח ואילך.

(30) ראה מאמרי אדמו"ר הזקן ח"א תקס"ב ע' ר ואילך.

סה"מ תרמ"ט ע' רמא ואילך. תרנ"ט ע' ח ואילך. וראה לעיל

פי"א. פל"ו. פצ"ג (ח"א ע' כד. ע' עח. ע' רמ). פרל"ט (ח"ג ע'

תרסג).

(31) תהלים ל, יג.

(32) ראה זחר ח"ב רנו, ב. קמ, רע"א. ח"א קצח, ב. עז, ב. פה,

ב.

להוות ולהחיות עולמות ב"ע, היא תמיד בבחי' רצוא לעלות למע' כו' (ועי"ז נעשה ג"כ הרצוא בחיות המרכבה, עי"ז שהיא מתהלכת בהם בבחי' רצוא כו', כמ"ש בזח"א דרכ"ט ע"ב ע"פ³³ משכני אחריו נרוצה, דכד סלקא דא כולהו סלקין אבתרה כו', כענין בתולות אחר' רעות' מובאות לך³⁴, שהם היכלות דברי' (שהן³⁵ ז' נערות הראויות לתת לה כו'³⁶). והנשמות כולם בבחי' רצוא, ע"י הרצוא דבחי' מל' כו').

ועש"ז נק' בחי' המל' צמאה³⁷, וכמ"ש³⁸ למען ספות הרוה את הצמאה, ופרש"י בסנהדרין דע"ו ע"ב³⁹ הצמאה זו כנס"י שהיא צמאה ליוצרה כו', ולמעלה היא בחי' מל', שהיא בבחי' צמאון לעלות למעלה כו'. ופ"י הצמאה, ה' צמאה, דאות ה' הוא בחי' בהבראם⁴⁰, בה' בראם כו'⁴¹, וכמא'⁴¹ בה' נברא העוה"ז כו', והוא כללות בחי' דבור העליון כו'. ומבשרי אחזה אלק'⁴², שאצל האדם יש שכל ומח' ודבור, ובשכל אין שום אות ניכר עדיין, וכמו בהברקת השכל, שאינו נרגש שם כלל מציאות אותי', וגם במחשבת שכל לעצמו, אין האותי' נרגשים עדיין כו', וכמשנת"ל (ד"ה זה יתנו⁴³). וכן בעצם המדות, כמו בעצם חמדת הלב, אינם ניכרים אותי' כו'. רק במח', שהיא חיצוני' השכל, שם נראה ונתהווה בחי' אותי' במורגש לעצמו כו'. ואח"כ בדבור נעשו בחי' אותי' בגשם, היינו שמתלבשים בהבל הגשמי המתחלק בה' מוצאות כו'. ומבטה ההבל הוא אות ה', וכמ"ש בלק"ת בד"ה וספרתם לכם דחה"ש⁴⁴, דכללות ההבל דאותי' הדבור הוא אות ה', דאחה"ע מן הגרון⁴⁵, שהוא ההבל, וכללות ההבל הוא אות ה'. וכמו"כ הוא למע', דבחי' שכל ומדות שלמע', שהן בחי' חו"ב וז"א, וגם בחי' המח', שהוא חיצוני' בינה⁴⁶, ה"ז למע' עדיין מבחי' מקור לעולמות כו', רק בהבראם, בה' בראם, שזהו בחי' המל', בחי' דבור העליון, זהו שנעשה בבחי' מקור לעולמות כו'. ולכן, בהג' קוין דה' מרומז ג' עולמות ב"ע, בחי' בראתיו יצרתיו אף עשיתיו כו'⁴⁷, כמ"ש בת"א ד"ה חייב אינש לכסומי בפורי' הא'⁴⁸, לפי שזהו המקור המהווה ג' עולמות ב"ע כו'. ועז"א הצמאה, דאות ה' הנ"ל רוצה ומשתוקק תמיד לחזור לאין להכלל באחדות פשוטה כו'.

וכמו"כ הוא בכללות האור הנמשך מא"ס ב"ה, הוא בבחי' רצוא לעלות למעלה כו'. גם⁴⁹ באוא"ס שלפני הצמצום, שהי' בזה הצמצום שהאור נכלל בהמאור, מבו' במ"א⁵⁰

33) שה"ש א, ד.

34) תהלים מה, טו.

35) ראה זח"ב רס, ב. מאמרי אדמו"ר הזקן תק"ע ס"ע כב ואילך. אוה"ת במדבר (שבועות) הוספות ע' 39.

36) ע"פ אסתר ב, ט.

37) ראה אוה"ת נצבים ע' אקצא ואילך. סה"מ תרנ"ה ע' רטו. תרנ"ט ס"ע קלג ואילך. תרס"ה ע' תקל ואילך. קונטרס ומעין מאמר ה. וראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ז ע' שעו. סה"מ תרע"ח ע' ערב. תש"ד ע' 195. תש"ה ע' 171.

38) נצבים כט, יח.

39) ד"ה רוה (ושם): צמאה זו כנסת ישראל שצמאה ותאיבה ליראת יוצרה ולקיים מצותיו).

40) בראשית ב, ד.

41) מנחות כט, ב. ב"ר פ"ב, ב. פרש"י עה"פ.

42) איוב יט, כו.

43) פתי"ז (ח"ד ע' אקסו). וראה פתי"ג (שם ע' אקנב ואילך).

44) במדבר י, א (שהוא הדרוש דחג השבועות – ראה שם יא, ב: „ביאור על הדרוש וספרתם לכם דחג השבועות“).

45) ראה ספר יצירה פ"ב מ"ג. תניא אגה"ק ס"ה.

46) ראה לקו"ת בחוקותי מו, א. אוה"ת שם ע' תקלג ואילך. סה"מ תרנ"ט ע' נא.

47) ישע"י מג, ז. וראה לקו"ת בלק סז, ב ואילך. סט, סע"ג ואילך.

48) צה, סע"ב ואילך.

49) ג: בסה"מ תש"ה שבהערה 1 (ע' 5): אשר כן הוא גם.

50) ראה אוה"ת קרח ע' תשכב.

ש"פ בהעלותך, העת"ר

א'שצט

שזהו עליית האור שלא יהי בפ"ע. והענין הוא, דהנה, מה שהי' אוא"ס ממלא כל מקום החלל⁵¹, זהו בחי' התפשטות האור כו'. וכמא' הפדר"א⁵² עד שלא נבה"ע הי' הוא ושמו בלבד, הוא, היינו בחי' עצם האור שלמע' מבחי' גילוי, והוא בחי' ההעלם כו' (והיינו בחי' העלם שלמע' ממקור לגילוי, כ"א בבחי' העלם בעצם כו', והוא בחי' עצם האור כו'), ושמו, הוא בחי' גילוי האור בעצמותו כו'. ובזה גופא יש ב' מדרי', בחי' הגילוי לעצמו, והגילוי השייך אל העולמות כו'. וכמשנת"ל (ד"ה וידבר אלקים⁵³) דשמו הוא ש' הוי' (והוא בחי' אצי' דכללות, שזהו בהאוא"ס שלפה"צ כו', וכמ"ש בלק"ת בהבי' דלמוצאיהם⁵⁴), וידוע דבש' הוי' יש ב' מדרי', בחי' י"ה, ובחי' ו"ה, והו"ע הנסתרות לה' אלקינו והנגלות לנו ולבנינו⁵⁵, ד"ה הוא בחי' נסתרות שלמע' מבחי' העולמות, וכמו אלפים שנה קדמה תורה לעולם כו'⁵⁶, וו"ה הוא בחי' והנגלות השייך לעולמות כו'⁵⁷. וכמו"כ הוא בבחי' שמו הגדול שלפה"צ, דבחי' י"ה הוא בחי' אור המאיר לעצמו עדיין, וכמא'⁵⁸ הבדילו לעצמו כו'⁵⁹, ובחי' ו"ה הוא בחי' התפשטות האור, שבעצמותו גופא כבי' הוא בחי' אור השייך אל העולמות כו' (והנה, לפה"צ לא הי' ניכר עדיין בפ"ע האור השייך אל העולמות, והי' כלול בפנימי' האור כו', ונת"ל ד"ה ויהי הענין⁶⁰, דלפה"צ הי' מאיר בחי' פנימי' האור כו'. ומ"מ צ"ל שא"ז שהאיר בחי' פנימי' האור כמו שהוא לעצמו, רק שבבחי' התפשטות האור השייך אל העולמות, הי' בזה גילוי בחי' פנימי' האור, וזהו מעלת חיצוני' האור כמו שהוא לפה"צ, דהרי בחי' חיצוני' האור כשהי' כלול בהפנימי' הי' במעלה ומדרי' גבוה יותר כו', וזהו שהי' גילוי בחי' הפנימי', היינו בחי' חיצוני' כמו שהוא במע' העליונה כו'). ומבו' בלק"ת ד"ה להבין מ"ש באוצ"ח ספ"ג⁶¹, שזהו בחי' מח' דבור כמו שהוא לפני הצמצום, דהיינו בחי' הדבור לעצמו, וכמו אמרה ד' פעמים בינו לבין עצמו כו'⁶², ומבו' שם⁶³ שזהו בחי' השפלה וירידה לגבי האור כמו שהוא במח' לעצמו כבי' כו'. ובחי' התעלמות האור הוא שנסתלק מלהאיר באותי' הדבור ונכלל באותי' המח' כו', ה"ז עליית האור שלא להיות בפ"ע, כ"א בבחי' התכללות במקורו כו', דבחי' הדבור הוא שנעשה דבר בפ"ע, שהרי מתגלה אל הזולת כו'. ומובן דבמדרי' שלפה"צ אינו שייך לו' שנעשה דבר בפ"ע, שהרי הכל כלול בעצמותו כו', רק שמ"מ ה"ז בדוגמא כמו בבחי' התגלות הדבור כו', וע"כ, בחי' הסתלקות והתכללות האור במח', זהו כמו עליית האור שלא להיות בפ"ע כו'. וזהו כדוגמת בחי' רצוא בהאוא"ס שלפה"צ. וכ"ש שהאור כמו שהוא לאחה"צ הוא בבחי' עלי' והסתלקות במקורו כו', שז"ע והחיות רו"ש, שהאור וחיות שבעולמות הוא בבחי' רו"ש תמיד כו'.

57) ראה רע"מ בחז"ג כג, ריש ע"ב. תקו"ז ת"י (כה, ב).
ת"ע (קכט, א). לקו"ת פקודי ג, ב. פ' ראה כט, א ואילך. לעיל
ח"ד ע' א'שכט.
58) ירושלמי ברכות פ"ח ה"ו. ב"ר פ"ג, ו.
59) ראה לעיל ח"ג ע' התקלב. ח"ד ע' א'רכה.
60) ח"ד ע' א'ערב ואילך.
61) הוספות לויקרא נג, א.
62) שמו"ר פ"מ, א.
63) נב, סע"ד ואילך.

51) ראה עץ חיים שער א (דרוש עגולים ויושר) ענף ב. לעיל
פק"ל (ח"ב ע' שמב).
52) פרק ג.
53) ע' א'שנה.
54) מסעי צה, א.
55) נצבים כט, כח.
56) ראה מדרש תהלים צ, ד. ב"ר פ"ח, ב. תנחומא וישב ד.
וש"נ. זח"ב מט, א.

והנה סיבת הדבר מה שהאור הוא בבחי' רו"ש, הענין הוא⁶⁴, דהנה ידוע בפ"י אור, שהוא רק התגלות העצם לבד, ואינו מתייחס כלל בערך אל העצם כו'. וכמו אור השמש המאיר לארץ ולדירים עלי'⁶⁵, ה"ז רק אור וזיו השמש, לא עצם השמש, דעצם השמש קבוע בגלגלו ואינו מתפשט בעולם, רק אור וזיו ממנו הוא המתפשט בעולם להאיר, ועצם השמש נק' מאור, ואינו בגדר להאיר, ואפי' האור כמו שהוא כלול בהעצם, ג"כ אינו בגדר להאיר, רק אור וזיו היוצא ממנו ע"י המגן ונרתק הוא המאיר כו'⁶⁶. ויובן זה עד"מ מאור הראי', שזהו רק אור המתפשט ויוצא מכח הראי' והוא הרואה כו', שהרי הסומא נק' בל' רו"ל סגי נהיר⁶⁷ או מאור עינים⁶⁸, ולכאו' א"מ איך נק' בשם ההפכי לכאו', שהרי אינו רואה כלל, ואיך נק' סגי נהור, שזהו ריבוי אור, או מאור עינים, שהוא מקור האור, וה"ז לכאו' כמו לועג לרש⁶⁹. אך הענין⁷⁰, דאין זה לועג לרש, כי באמת הוא בריבוי אור, וזהו סיבת העדר הראי' כו', וכידוע דחומר העין יש עליו כמה קליפות שהן כגלדי בצלים זע"ז, והן המכסים ומעלימים על אור הראי', שע"ז אור הראי' יוצא מעצם כח הראי' ומתעלם עד שיהי' בבחי' אור להאיר ולראות ע"י⁷¹. דחומר העין יש בו עצם כח הראי', שהרי גם הסומא יש בו כח הראי' בחומר העין שלו כו', והוא להיות שחומר⁷² הוא כלי מוכן לקבל אור הראי', ע"כ יש בו מעצם כח הראי' (וכמו עצם כח התנועה שביד קודם שמנענע, וגם באיזה קלקול שא"י לנענע, ומ"מ יש בו כח התנועה כו', כידוע⁷³), והאור הכלול בו הוא עדיין אור הכלול בהעצם כו'. אך המסכים המכסים על חומר העין, שאינם כלים אל אור הראי', ה"ה מוציאים את אור הראי' חוץ לעצם כח הראי', והאור מתעלם בהם, וע"ז הוא הראי' בפועל כו'. וכאשר נחסר מהקליפות ההן מחמת הזקנה וריבוי השמוש בהם, מאיר אור הראי' ביותר, וזהו הסבה שאינו רואה, מפני שמאיר האור כמו שכלול בעצם הכח, שהוא בבחי' ריבוי אור, שאינו בגדר להאיר, וכ"ש כשמאיר עצם הכח כו'. וזהו שנק' סגי נהור או מאור עינים, שהאמת הוא כן, והוא סבת העדר הראי' כו' (ועמשנת"ל ד"ה ויקח קרח⁷⁴). ונמצא מובן, דמה שהוא בבחי' אור להאיר, ה"ז רק האור והזיו, וכמו שהוא יוצא מן העצם וכמו שמתעלם דוקא, אבל האור כמו שהוא כלול בהעצם, ומכ"ש העצמי, אינו בגדר להאיר כו'. וכמו"כ הוא באור השמש המאיר למטה, שזהו רק האור והזיו, וכמו שבא דרך הנרתק כו'. וכמו"כ יובן בדוגמא למעלה, דאור א"ז עצמי, דאין זה בגדר אור להאיר⁷⁵, וגם לא האור הכלול בהעצם, כ"א רק אור וזיו המתפשט ויוצא מן העצם, וע"י הצמצום שמתעלם האור כו'.

א"ת

(70) ראה סה"מ תרל"ז ח"ב ס"ע תקעה ואילך. המצויין לקמן הערה 74. וש"נ.

(71) = על ידו.

(72) שחומר: בסה"מ תש"ה שם (ע' 6): שחומר העין.

(73) ראה סה"מ תרמ"ג ע' צח.

(74) תרע"ג – פקמ"ב (ח"ב ע' שעד).

(75) דא"ז בגדר אור להאיר: בסה"מ תש"ה שם (ע' 6):

דהעצמי אינו בגדר אור.

(64) ראה המשך תרס"ו ע' רלה ואילך. לעיל פנ"ה (ח"א ע' קלא).

(65) ע"פ נוסח ברכת יוצר.

(66) ראה לקו"ת ר"ה נה, א. מאמרי אדמו"ר הזקן מארו"ל

ע' תעז. סה"מ תרנ"ט ע' סו. תרע"ח ע' קא ואילך. תרצ"ב ע'

קסט. ד"ה קטנתי תשי"ז (סה"מ תשי"ז ע' סו).

(67) ראה ברכות נו, א. נח, א.

(68) ראה תגיגה ה, ב.

(69) משלי יז, ה. ברכות יח, א. סוטה מג, ב.

ש"פ בהעלותך, העת"ר

א'תא

ולכן אין האור פועל שינוי כלל בהעצם, וכמ"ש⁷⁶ אני ה' לא שנית, מפני שזהו רק הארה לבד, שאינו עצמי, ובאין ערוך לגבי העצם כו'. וכמו באור השמש, כשאינו מתפשט בבית מפני איזה מניעה ועיכוב, וכמו מסך המבדיל, א"ז שינוי כלל בעצם השמש כו'.

(ויש להבין בזה דאור השמש אינו פועל שינוי בעצם השמש אם מאיר או שאינו מאיר כו'⁷⁶, דהרי השמש ענינו הוא להאיר, וכמ"ש⁷⁷ ויתן אותם כו' להאיר על הארץ כו', וכ"ש האור הכלול בהשמש, שהוא להיות ממנו אור וזיו המאיר כו', וא"כ, כשאינו מאיר, הרי ה' צ"ל מזה שינוי בהשמש, ולכה"פ בהאור הכלול בו כו', דכל כח שאינו פועל פעולתו, הוא משתנה ומתעלם בעצם כו'. והנה במשל השמש, הרי האור תמיד נמשך מהשמש, רק שאינו מאיר למטה מהעננים כו', אמנם ברוחני הענין, דכאשר אינו מאיר האור הוא שאינו נמשך כלל כו', וא"כ ה"ז צ"ל לכאור' שינוי בעצם הכח כו'. וצ"ל⁷⁸ שיש בזה הפרש אם הוא פועל בדרך שפע או בדרך אור. דזה שכל כח מתעלם בעצמו ע"י העדר הפעולה, זהו כשהפעולה הוא בבחי' שפע כו', וכמו בהשפעת השכל, הנה ע"י השפעת השכל אל הזולת מתוסף שכל בהמשפיע, וכמו ומתלמידי יותר מכולם⁷⁹, שזהו לא רק במה שהתלמיד מחכים את הרב⁸⁰ ע"י הקושיות וכה"ג, כ"א שע"י ההשפעה לבד אל התלמיד מתוסף חכמה ושכל אצל הרב, כידוע⁸¹, ובהעדר השפעה מתעלם השכל בעצמו כו'. וזהו דוקא בפעולה שבדרך שפע, שמתפעל בהפעולה, וכמו"כ מתפעל בהעדר הפעולה. אבל כאשר פועל בדרך אור, שאינו מתפעל בהפעולה, כמו"כ אינו מתפעל בהעדר הפעולה כו'. ולכן אור השמש שבא מהשמש בדרך אור, לא בדרך שפע, כנודע, ע"כ אינו פועל שינוי בהשמש כו'. וכמו"כ הוא האור למעלה שבא בבחי' אור, דגם אור הקו, הגם שבא דרך הצמצום, מ"מ הוא בבחי' אור כו' (ולכן, הגם שהוא כמו המשכת השערות, שנק' מזל⁸², מ"מ הוא בבחי' ריבוי אור כו', וכמ"ש במ"א⁸³), וכ"ש האור שלפני הצמצום שהוא בבחי' אור כו'. ומ"מ אין זה מובן עדיין, שהרי איך שיהי', הרי הכוונה אינה נשלמת, וא"כ, העדר שלמות הכוונה שבהמקור, ה"ז גורם שינוי כו'. וצ"ל⁷⁸ שג"ז אינו פועל שינוי, מפני שהמניעה אינו מצד המקור, שהרי השמש או האור הכלול בתוכו בכחו להאיר בכל מקום, והמניעה היא רק מצד המקבל, שאינו כלי לקבל, וכמו מפני מסך וכה"ג, ע"כ א"ז עושה שינוי בהמקור כו'. וכ"ה גם בבחי' שפע, דבשפע, הרי העדר ההשפעה פועל שינוי בהמשפיע כו', וכמשנת"ל מזה בד"ה שופטים באורך⁸⁴, הנה זהו דוקא כאשר המניעה מצד המשפיע, שמעלים אור שפעו ואינו חפץ להשפיע, אבל כאשר המניעה הוא רק מצד המקבלים, היינו שאין לו מקבלים, או שהמקבלים אינם כלים לאור ההשפעה שלו, אין זה שום שינוי וגרעון בהמשפיע כו'. דכאשר המניעה היא מצד המשפיע, ה"ז בדרך היסח הדעת, שמסית דעתו לגמרי מהשפעה, וע"כ ה"ז גורם

א'כו

(76) מלאכי ג, ו. (82) ראה זח"ג קלד, א. וראה לעיל פר"ד (ח"ב ע' תקע).

(77) בראשית א, יז. (83) סה"מ תרמ"ד ע' שנא. תרס"א ע' קסו.

(78) = וצריך לומר. (84) ראה סה"מ תרנ"ז ע' רמו. תרס"א ע' קעת. המשך תרס"ו

ע' ריח ואילך. לעיל פרע"א ואילך (ח"ג ע' תשנו ואילך. ע' תשם ואילך).

(81) ראה חגיגה יד, א. (84) תער"ב – פנ"ג ואילך (ח"א ע' קכו ואילך).

(79) תענית ז, א. מכות י, א.

(80) ראה חגיגה יד, א.

(81) ראה גם לעיל פרל"ח (ח"ג ע' תרסא). סה"מ תרס"ב ע'

תכב. המשך תרס"ו ע' רלג.

התעלמות בעצם הכח כו', אבל כאשר המניעה היא רק מצד המקבלים, א"ז בדרך היסח הדעת, ואינו עושה התעלמות כו'. ונמצא, דגם בשפע א"ז עושה שינוי כו', וא"כ כ"ש שהוא כן בענין האור כו'. ולפ"ז צ"ל שגם בהאור אין שינוי ע"י שאינו מאיר בהבית, מפני שאין המניעה מצד האור, שהרי ביכולתו להאיר, רק המניעה הוא מהמקבל, ע"כ א"ז עושה שינוי וגרעון בהאור ג"כ כו'.

אך עדיין אין זה מספיק, דמ"מ, יהי' איך שיהי', הרי הכוונה אינה נשלמת (ואם כי בודאי אינו דומה אם זהו מצד המשפיע או רק מצד המקבל, כנ"ל, מ"מ, הכוונה אינו נשלם כו'). וע"כ צ"ל דהעיקר בזה הוא מפני שהמקור הוא מובדל בערך מהגילוי, ומה שיש בכח המאור להאיר הוא בו כח עצמי והיולי, והיינו שהאור הכלול בהמאור הוא עצמי והיולי, לא בכחי מקור לאור המאיר, וע"כ אין העדר הגילוי פועל בו שינוי, מפני שאינו מקור עדיין לגילוי כו', וע"כ, גם כשאין האור והזיו מתפשט ממנו, אין זה עושה בו שום שינוי, כי הוא בעצם מהותו כמו שהוא כו'. ולפ"ז צ"ל, דבהאור, ע"י העדר הגילוי, גם שהוא רק מצד המקבלים, ה"ז שינוי בהאור, שהרי ענינו הוא להאיר כו', והיינו שהוא מתעלם בעצמו ע"י כו'. אך ידוע דהעלם וגילוי א"ז שינוי כ"כ כו', וכמ"ש במ"א⁸⁵.

והנה, לפי הנ"ל, צ"ל⁸⁶ הדוגמא למעלה, דמה שאינו נוגע, שזהו⁸⁷ בפנימיות האור, להיות שזהו בחי' עצם האור, שאינו בכחי' מקור אל הגילוי, ע"כ אינו נוגע שם כלל אם האור מאיר כו', אבל בחיצוני' האור, והיינו בעצמותו גופא האור השייך אל העולמות, שם נוגע העדר הגילוי כו'. והרי מבו' בכ"ד⁸⁸ דכחשיכה כאורה⁸⁹ הוא בחיצוני' האור כו', משא"כ בפנימי' האור נוגע, וע"ד להתם מטי כו'⁹⁰, וכמשנת"ל ד"ה צו את אהרן⁹¹. אך הענין הוא, דלכד זאת דכללות האור שלפה"צ הוא למע' מבחי' מקור עדיין כו', הנה גם לפמ"ש בכ"ד⁹² דחיצוני' האור הוא בחי' העלם של הגילוי לגבי הקו כו', והיינו שהוא בכחי' מקור אל הגילוי כו', הרי מה שאנו מדברים כאן זהו מצד הכוונה, דמצד ההשפעה והגילוי ה"ז בדרך אור, לא בדרך שפע כו', שא"ז פועל שינוי, כנ"ל, כ"א מה שהקשינו ע"ז הוא מצד השלמת הכוונה, והרי הכוונה פנימי' א"ז בחיצוני' האור, כ"א בפנימי' ועצמי' האור כו', ולכן, בכחי' חיצוני' האור, כחשיכה כאורה כו', ובפנימי', שם הוא הכוונה המושרשת כו'. ובחי' פנימי' האור ה"ה עצמי, שלעולם הוא בכחי' עצמותו, אם המקבלים המה כלים אל האור ומאיר בהם, א"ל ח"ו. וכבר נת"ל שם⁹¹, דבפנימי', הגם שאינו נוגע, ומ"מ⁹³ הכוונה היא שיהי' דוקא גילוי אור, ובאופן אחר אינו נשלם הכוונה כו'. רק שהעדר שלמות הכוונה ח"ו א"ז עושה שינוי ח"ו להיותו אור עצמי (וכמו היולי העצמי כנ"ל), והשינוי הוא רק בהמקבלים, וע"י שמאיר האור בגילוי בכלים, נשלם הכוונה הפנימי', ומאיר בזה האור הפנימי והעצמי כו').

(85) ראה סידור עם דא"ח פ, ג ואילך. אוה"ת וארא ח"ז ע' בתקעו ואילך. לעיל ח"ד ע' ארלט. וש"נ.

(86) = צריך לומר.

(87) שזהו: כ"ה גם בטה"מ תש"ה שם (ע' 8). אוצ"ל: זהו.

(88) ראה לקו"ת דרושים לסוכות פב, א.

(89) תהלים קלט, יב.

(90) זח"א קב, ב.

(91) תרע"ה (ח"ד ע' אירנא).

(92) לעיל ח"ב ע' תקעו ואילך. ח"ג ע' תתעד. ח"ד ע' אירנב.

(93) וז"ל: בטה"מ תש"ה שם (ע' 9): מ"מ.

ש"פ בהעלותך, העת"ר

א'תג

והדוגמא מזה יוכן למעלה, דאור הוא בחי' הארה לבד, שאינו העצם, וגם לא אור הכלול א'כז בהעצם, דכ"ז אינו בגדר אור להאיר כו', רק הוא בחי' זיו המתפשט ויוצא כבי' מן העצם ע"י הצמצום, ונתעלם האור, עד שהוא בגדר אור להאיר כו'.

והנה האור, ע"ה⁹⁴ הארה לבד, ה"ה מ"מ מעין המאור כו', שז"ע אור, שהוא בבחי' דבקות במקורו ומעין מקורו כו', וכמשנת"ל ד"ה שופטים⁹⁵. וע"כ מ"ש⁷⁶ אני ה' לא שניתי, קאי גם על האור, שגם בו אין שינוי כו'. וכמו באור השמש, שאם יש עננים המסתירים שאין האור מאיר, א"ז שינוי גם בהאור כו'. וכמו"כ הוא בהאור הנמשך מאוא"ס בעולמות, אין בו שינוי, דהשינוי הוא רק מצד הכלים המקבלים (וכנ"ל דהמניעה אינו מצד המשפיע, כ"א מצד המקבל כו'), ובהם הוא השינוי, אבל לא בהאור כו' (ומ"מ, אינו דומה ממש לאור השמש, שמאיר רק בדרך מקיף, אבל האור שבעולמות ה"ה בבחי' או"פ, וכאשר הכלי אינו בבחי' כלי לקבל, הרי האור מתעלם כו', וכמו כד אנת תסתלק מינייהו כו'⁹⁶, שגורם סילוק והתעלמות האור כו', וכמ"ש בד"ה ארדה נא ה'ב'⁹⁷, שע"י הכלים ידוע גם בהאור כו', וכמ"ש⁹⁸ מחטו לי כו', וכמ"ש במ"א⁹⁹, רק שהסילוק אינו בבחי' סילוק לגמרי ח"ו, כ"א שמתעלם כו', וכמ"ש במ"א¹⁰⁰, והעלם וגילוי א"ז שינוי כו', וכנ"ל), וזהו לפי שהאור הוא מעין המאור כו'. ומ"מ, הוא באין ערוך לגבי המאור, וכמ"ש¹⁰¹ כי עמך מקו"ח, רק עמך, בטל וטפל לך¹⁰², מפני שאין ערוך כו'. והיינו, דלהיות¹⁰³ בחי' אור שהוא בבחי' דביקות, ה"ה מעין המאור, ולהיותו בחי' הארה לבד וזיו המתפשט מן העצם, הוא באין ערוך כו'. וזהו הטעם שנק' בש' א"ס ולא אין לו תחלה¹⁰⁴, דהרי אין לו תחלה הוא מע' יתירה מאין לו סוף כו'¹⁰⁴, אך זהו מפני שתחלה יש לו, דמאחר שהוא הארה לבד, הרי יש לו מקור, דמשם הוא נמשך כו', וע"כ אינו נק' אין לו תחלה, רק שאין לו סוף, מפני שהוא מעין מקורו כו' כנ"ל.

וזהו הטעם שיש בהאור טבע הרצוא, שנמשך לגבי מקורו, כטבע כל דבר להיות נמשך לגבי שרשו ומקורו כו'. וטבע זאת הוא כמ"ש בסש"ב פ"ט¹⁰⁵ ושם טבע מושאל לכל דבר שלמע' מטו"ד כו', וכמו האש שחוזר תמיד לעלות למקורו האש היסודי, אע"פ שיתבטל שם ממציאיותו הראשון לגמרי ויהי' שם אין ואפס, אעפ"כ כך הוא טבעו כו', וכמו"כ האור טבעו לחזור למקורו ושרשו כו'. ועוד זאת, שהרי האור הי' כלול תחלה במקורו, ואז הי' במע' ומדרי' עליונה הרבה יותר, וכמו זיו השמש כשהוא בעצם השמש כו', ומה שנמשך להיות בבחי' אור להאיר ולהחיות את העולמות ה"ז ירידה גדולה לגבי האור כו'. וכמשנת"ל¹⁰⁶ דגם מה שע"י הצמצום נבדל החיצוני' מן הפנימי' ה"ז ירידה לגבי האור כו', ובפרט כמו שנתעלם תוך העלם הצמצום כו'. ובכללות הוא שהאור נעשה בבחי'

100) ראה לעיל ח"ד ע' אירלט ואילך. וש"נ.
101) תהלים לו, י.
102) ראה לקו"ת אמור לא, ד. ובכ"מ.
103) דלהיות: אוצ"ל: דלהיותו.
104) ראה לעיל פנ"ג שם. וש"נ.
105) כד, ב. וראה גם לעיל פקס"ג (ח"ב ס"ע תמוז).
106) ח"ד ע' א'ערב. ע' א'רפ. לעיל ע' א'שנו.

94) = עם היותו.
95) תער"ב – פנ"ג (ח"א ע' קכה ואילך).
96) תקו"ז בהקדמה (יז, ב).
97) תוי"א יד, ב ואילך. וראה תורת חיים וירא ק, א.
98) וירא כ, ו. וראה זח"ג ת, א.
99) ראה סה"מ תרנ"ג ס"ע רא. תרס"ח ע' רו. לעיל ח"ג ע'
תרמו. ועוד.

יש ומציאות דבר כו'. וע"כ תמיד הוא בבחי' רצוא לעלות לשרשו ומקורו, שזהו עלי' מירידתו, ולחזור להיות בבחי' אין כו'. וזהו והחיות רצו"ש, שתמיד הוא בבחי' רצו"ש הסתלקות והתפשטות כו'.

והנה זה מובן דהרצוא שבהאור הוא למעלה במדרי' מהרצוא שבכלים כו'. וי"ל דהנה ידוע¹⁰⁷ שיש ג' אהבות, אהבת עולם, ואה"ר, ואהבה בתענוגים כו'. אהבת עולם היא האהבה שבא מההתבוננות בהעולמות¹⁰⁸, איך שהאור והחיות המתלבש בהעולמות הוא רק הארה לבד, ובאין ערוך כלל לגבי העצם כו', וכמשנת"ל (ד"ה נשא¹⁰⁹), ועי"ז הוא האהבה והרצוא להיות בבחי' התכללות בעצמות אוא"ס כו'. וזהו הרצוא דנשמות למטה, שהיא בבחי' התפעלות מורגשת כו'. ואהבה רבה היא שבאה ע"י ההתבוננות בעצמות אוא"ס, דהיינו בהפלאות ורוממות אוא"ס כו', שע"ז הוא הרצוא בבחי' רעו"ד, שזהו הרצוא דבחי' הכלים, כמשנת"ל שם¹⁰⁹. אמנם אהבה בתענוגים הוא להתענג על ה'ו'¹¹⁰ עד כלותה ממש, היינו בבחי' כליון ובבחי' ביטול ממש, וה"ז למעלה במדרי' מבחי' אה"ר, שזהו מ"מ בבחי' התפעלות ובבחי' רשפי אש (רק שזהו מה שבאש ה' כו'¹¹¹). אבל אה' בתענוגים הוא בבחי' ביטול בתכלית, כחשאי, בלי שום התפעלות ומורגש כלל, וכמו עבודת הכהנים שהיא בחשאי דוקא כו'¹¹². וזהו בחי' הרצוא שבהאור, דלהיות שהאור הוא בבחי' דבקות במקורו, ע"כ הרצוא הוא כענין אה' בתענוגים כו'. דהכלים, עם היותם אלקות, הרי מ"מ אינם בבחי' דבקות, ולכן הרצוא הוא כמו אה"ר, בבחי' התפעלות ורשפי אש כו'. אבל האורות שהן בבחי' דבקות, הרצוא הוא בבחי' ביטול בתכלית כו'.

א'כח

ועל ל' השמות¹¹³, ג' ענינים אלו הן ג' שמות ע"ב מ"ה ב"ן, וכמ"ש בתו"א בהבי' דחכלילי¹¹⁴, דאה"ע הוא בחי' שם ב"ן, ועי"ז נעשה ג"כ בירור העולם בכלל ובירור הנה"ב בפרט כו', וכמשנת"ל ד"ה הנ"ל¹⁰⁹, דבהתפעלות מורגשת דנה"א נעשה ההתחברות דנה"א עם הנה"ב להיות הבירור דהנה"ב כו'. ואה"ר היא בחי' ש' מ"ה, וידוע¹¹⁵ דש' מ"ה הוא המברר בבחי' בירור שני, דלאחר שמתברר ע"י ש' ב"ן, שזהו בבחי' ביטול היש בלבד, הנה אח"כ הוא הבירור ע"י ש' מ"ה, בכדי שיוכלל באלקות כו', והיינו שלאחר בירור הנה"ב ע"י האה' דאה"ע, כשבאים לבחי' אה"ר, נעשה הביטול במציאות בנה"ב (הביטול במציאות היינו ע"ד דוגמת הביטול דכלים כו') להיות נכלל באלקות כו'. ובחי' אהב"ת¹¹⁶ זהו בחי' ש' ע"ב שלמע' מענין הבירורים, רק שלאחר שיש בחי' אה"ע ואה"ר, נותנים מלמע' בחי' אהב"ת, שהו"ע עבודת מתנה אתן את כהונתכם כו'¹¹⁷.

113) ועל ל' השמות: בסה"מ תש"ה שם (ע' 13): ובענין השמות.

114) מז, סע"ד ואילך.

115) ראה תו"א וישב כח, א ואילך.

116) = אהבה בתענוגים.

117) קרח יח, ז. וראה תניא פי"ד (כ, ריש ע"א). אגה"ק סי"ח

(קכו, סע"א ואילך).

107) ראה ספר הערכים חב"ד ערך אהבת ה' – עולם, רבה ובתענוגים (ח"א ע' תקסג ואילך. וש"נ).

108) ראה תניא פמ"ג. ספר הערכים שם. וש"נ.

109) ע' אשצ.

110) ע"פ ישעי' נח, יד. תהלים לו, ד.

111) ע"פ ישעי' סו, טז.

112) ראה זהר ח"ב נז, א. ח"ג לט, א. פח, ב. קעז, ב. לקו"ת

סוכות פ, א. סה"מ תרכ"ט ע' רז.

ש"פ בהעלותך, העת"ר

א'תה

וע"פ הנ"ל יובן מש"א במדרש⁴ דחלשה דעתו כו' וא"ל חייך שלך גדול משלהם כו'.
דהנה, ענין הקרבנות על המזבח הו"ע עליית הבהמה בשרשה ומקורה, ע"י בחי'
הגבו' שבמל', וכמ"ש¹¹⁸ אש תמיד תוקד על המזבח, שזהו בחי' ה"ג שבמל'¹¹⁹, שע"י הוא
הבירור והעלי' כו', והו"ע הבירור שע"י ש' ב"ן הנ"ל. אמנם בכדי שתהי' העלי' ע"י בחי'
המל', הי' צ"ל מתחלה המשכת אור עליון, שז"ע חינוך המזבח, דענין החינוך הוא
שממשיכים גילוי אור מלמעלה, בכדי שיוכל להיות אח"כ ההילוך בכח עצמו כו', וז"ע
הקרבת הנשיאים, שהן מבחי' אימא, והיינו שהמשיכו בחי' ה"ג דאימא, שזהו גילוי אור
עליון הרבה לגבי בחי' המל', והוא הנותן כח ועוז בבחי' מל' להיות ההעלאה מלמטלמ"ע
כו', דכמו שהבירור שני הוא ע"י ש' מ"ה כנ"ל, כמו"כ עי"ז נמשך הכח בש' ב"ן לברר כו'.
והנה¹²⁰, אהרן חשב שהמשכת האור במל' צ"ל ע"י¹²¹ דוקא, כי אהרן הוא בחי' אור אבא¹²²,
וכידוע דמשה ואהרן שניהם בחי' ש' מ"ה, ומשה הוא בחי' מ"ה דמ"ה, ואהרן ב"ן דמ"ה
כו'¹²³, ולהיות דאבא יסד ברתא¹²⁴, ע"כ חשב דחנוכת המזבח צ"ל ע"י דוקא, להמשיך במל'
בחי' אור אבא כו'. וזהו שחלשה דעתו על שלא הי' עמהם בהחנוכה, ולא על עצם
הקרבנות שהקריבו, שגם הוא הקריב כמה קרבנות משלו כו', רק החנוכה, שזהו המשכת
האור עליון בבחי' מל', חשב שצ"ל ע"י דוקא כו'. וא"ל הקב"ה, חייך שלך גדול משלהם
שאתה מדליק כו'. דהנה ידוע¹²⁵ ההפרש בין אש המזבח ואש המנורה, דאש המזבח הוא
בחי' מל', כנ"ל, ושרשו מבחי' ה"ג דאימא, ולכן הוא בהתלהבות מורגש ברעש כו', והיינו
בחי' הרצוא שע"י ההתבוננות שהוא בבחי' רעש כו', דגם בשרשו בבחי' בינה הוא בבחי'
התלהבות ורשפי אש כו', כנ"ל. אבל אש המנורה הוא בחי' אור כו', והעלי' אינה בבחי'
התלהבות והתפעלות כלל, והוא בחי' אהבה בתענוגים, שזהו מבחי' אור אבא, שהוא
בבחי' ביטול ממש כו'. וזהו חייך שלך גדול משלהם, דגם הקרבת הנשיאים שזהו מבחי'
בינה, ה"ז בחי' אה"ר כו', וכד"כ הוא בחי' הרצוא דבחי' כלים כו', אבל אתה מדליק ומטיב
את הנרות, דבחי' אור המנורה הוא הרצוא בבחי' אור, שזהו בחי' אה' בתענוגים כו'. אמנם
אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות², פני המנורה היא בחי' מל', והיינו להיות גם
המשכת אור זה במל', דתכלית הכוונה הוא להיות הגילוי בבחי' מל', וזהו אל מול פני
המנורה יאירו כו'. וזהו בהעלותך את הנרות, בחי' אור אבא, שזהו הרצוא בבחי' אור,
ובעבודה הו"ע אהבה בתענוגים כו'. אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות, להמשיך
האור והגילוי בבחי' מל' כו'.

א'כט

תקס"ה ע' שיד. אוה"ת תצוה ע' א'תרו. ע' א'תרכג. ח"ח ס"ע ג'ע.
124 זח"ג (רע"מ) רמח, א. רנו, סע"ב. רנח, א. תקו"ז תכ"א (סא, ב). תניא אגה"ק ס"ה.
125 ראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ג ח"ב ס"ע תקס ואילך.
מאמרי אדמו"ר האמצעי בהעלותך ע' תתקד ואילך. ע'
תתקעו. אוה"ת בהעלותך הוספות ע' 21 ואילך (בהוצאת
תשנ"ז). לעיל פק"מ (ח"ב ע' שסח). פת"ח (ח"ד ע' אקלו). ד"ה
וספרתם לכם תרע"ה (שם ע' א'שכד).

118 צו ו, נ.
119 ראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ד ע' ק. וראה לקמן
ע' וא'נ. וא'קצב.
120 ראה מאמרי אדמו"ר האמצעי בהעלותך ס"ע תתקנח
ואילך. וש"נ.
121 = על ידו.
122 ראה תו"א תצוה קי, ד. מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ח
ח"א ע' שנט. הנחות הר"פ ע' קיד.
123 ראה תו"א מגילת אסתר צט, ג. מאמרי אדמו"ר הזקן

בס"ד. ש"פ שלח, העת"ר

שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען כו'.² וצ"ל מהו"ע שלח לך, דלכאוי תי' לך מיותר. גם מהו הל' ויתורו כו'. ובמד"ר שה"ש³ אי' ע"פ⁴ ונתתי אל לבי לדרוש ולתור בחכמה, מהו לתור בחכ', לעשות תייר בחכ', הה"ד ויתורו את ארץ כנען, ד"א לדרוש ולתור ולהותיר. וא"כ צ"ל דמ"ש ויתורו ג"כ הוא לעשות תייר ולהותיר, וצ"ל⁵ מה"ע לעשות תייר בחכ' ולהותיר בחכ', ומה שייכים ענינים אלו כאן במ"ש ויתורו את ארץ כנען כו'. ולהבין זה ילה"ק משנת"ל⁶ בענין והחיות רצו"ש, דקאי על האור והחיות אלקי שהוא בבחי' רצו"ש. ונת"ו דהרצו"ש בהאור הוא שהרצוא הוא בבחי' עלי' והתכללות במקורו, והשוב הוא בבחי' המשכה כו'. וסיבת הרצוא הוא מפני שהאור הוא רק הארה לבד, שאינו לא עצם ולא אור הכלול בעצם, כ"א אור היוצא מן העצם, ע"י הנרתק שהוא הצמצום כו', וע"כ הוא באין ערוך לגבי העצם כו'. ומ"מ הוא בבחי' דבקות בעצם ומעין העצם כו'. ולכן נק' א"ס, ולא אין לו תחלה, כי תחלה יש לו, להיותו רק הארה לבד, רק שהוא בבחי' א"ס, להיותו מעין מקורו כו'. וזהו הטעם שיש בו טבע הרצוא, כטבע כל דבר להיות נמשך לשרשו ומקורו, וגם, להיותו תחלה כלול בעצם, וההתגלות הוא בחי' ירידה לגבי האור, והיינו שנעשה בבחי' מציאות כו', על כן הוא בבחי' רצוא, לחזור לאין ולהכלל במקורו כו'.

והנה עוד יש סיבה להרצו"ש של האור, והוא בשביל התחדשות האור שיתחדש ממקורו, שזהו ע"י הרו"ש של האור כו'. דהנה נת"ל (ד"ה נשא⁸) בענין ההסתלקות וההתפשטות של הדם, שזהו בכדי שיתחדש ויתחזק כחו, שאם הי' בבחי' התפשטות לבד, הי' הולך בחלישות, וע"י שמסתלק ונסגר בלב עי"ז מתחדש ומתחזק כחו, וחיזוק זה הוא חיזוק החיות שהולך בכח ועוז יותר כו'. וכמו"כ הוא באור וחיות האלקי שבעולמות, שצריך להתחדש תמיד. והוא, דלהיות דכללות האור שבעולמות, דהיינו אור הקו, ה"ה בא מאוא"ס ב"ה דרך הצמצום, שזהו שבא בבחי' ריחוק מאוא"ס כו'⁹ (והגם שהקו נוגע ודבוק באוא"ס, מ"מ, זהו דרך דילוג הצמצום כו'. וכמ"ש במ"א¹⁰ המשל בזה כמו במשפיע ומקבל, שאחר שמעלים המשפיע אור שכלו העצמי, הרי חוזר ומאיר כו' באופן שהשפעת השכל אל המקבל הוא מ"מ מאותו השכל שהשכיל לעצמו כו', דעם היותו באין ערוך כו', מ"מ הוא מאותו השכל עכ"פ כו', וכמ"ש במ"א¹⁰, ועכ"ז הוא שבא בדרך הפסק אצל

א"ל

(5) ראה גם ד"ה שלח תשל"ד (סה"מ תשל"ד ע' רז).

(6) לעיל ע' אישפח ואילך.

(7) יחזקאל א, יד.

(8) ע' אישפח ואילך.

(9) סיום הפיסקא – בסוף הקטע: „וע"כ צריכים לחדש את האור כו"ו.

(10) ראה סה"מ תרס"א ס"ע קסו ואילך. המשך תרס"ו ע' ריח ואילך. סה"מ תרס"ו ע' סא. תרס"ז ע' קפא. תרס"ט ע' קמז ואילך. עטר"ת ס"ע תרסו.

(1) חלק מהמאמר מיוסד, כנראה, על ד"ה החודש תרל"ה (סה"מ תרל"ה ח"א ע' סא ואילך). אמרי בינה שער התפילין פקמ"ז (קפו, ג ואילך) – כנסמן לקמן בהערות.

ד"ה זה היום תש"ה (סה"מ תש"ה ע' 14 ואילך) וד"ה שלח תשי"ח (סה"מ תשי"ח ע' רלט ואילך), מיוסדים, כנראה, על מאמר זה.

(2) שלח יג, ב.

(3) פ"א, א (1). וראה אוה"ת שלח ס"ע תמה ואילך.

(4) קהלת א, יג (ושם: את לבי).

ש"פ שלח, העת"ר

אתו

המשפיע כו', והוא, שאור שכלו, הגם שחוזר ומאיר, הוא מ"מ מתעלם בעצמו, ואינו מאיר בגילוי כמו שהי' קודם (ולכן אין אור ההשפעה מתבטל¹¹), כ"א שהוא עומד בדרך מקיף לבד כו', והאור הנשפע נמשך ממנו בדרך דילוג ההפסק כו'). ובפרט בהמשכת האור וירידתו ממדרי' למדרי', שהמדרי' התחתונות מתרחקים מאוא"ס ב"ה. וכדאי' בס' הבהיר¹², הובא בפרד"ס שט"ו פ"ד¹³, שכינה למטה כשם ששכינה למע' כו', מלה"ד¹⁴ למלך שהי' לו ז' בנים, ושם לכל א' מקומו, ואמר להם שבו זה ע"ג זה, וא' התחתון אני למטה לא אתרחק ממך, אמר להם הריני מסבב ורואה אתכם כו', והיינו, דמצד הקו שייך מעומ"ט¹⁵, כמשנת"ל באורך¹⁶, וראשית גילוי הקו הוא בחכ', ששם מאיר גילוי אור הקו, אבל בחי' מל' היא בחינה אחרונה, שהיא בבחי' ריחוק מאוא"ס כו' (ומ"ש ושם לכ"א מקומו, שכן הוא בתחלה בעליית הרצון בבחי' השערה בכח להיות בחי' מעלה ומטה כו'), ואמר התחתון אני לא אתרחק ממך, שהרי מצד אור הקו ה"ה רחוקה יותר כו'. והי' התשובה הריני מסבב אתכם כו', והו"ע מתחת זרועות עולם¹⁷, דהעיגול הגדול שלפני הקו סובב ומקיף כולם (ובפרטי' הוא בחי' עיגול אריך שמקיף הע"ס כו'), דבזה הרי בחי' המל' היא בקירוב יותר כו', ומשו"ז יש במל' דוקא כח ההתהוות מאין ליש כו', וכמ"ש באגה"ק סי' כ'¹⁸. אמנם, מה שיש במל' מבחי' אור הסובב, זהו בבחי' העלם במל', ובהאור שבבחי' גילוי בע"ס, הרי המל' היא בבחי' ריחוק ובבחי' מיעוט האור כו'. וזהו בחי' החלישות שבהאור בכללותו, שהוא בבחי' ריחוק מאוא"ס ב"ה, וביותר במדרי' התחתונות כו'. והי' כמו שפרש"י ע"פ¹⁹ ויהי קול השופר הולך וחזק מאד, מנהג הדיוט כל זמן שמאריך לתקוע קולו מחליש וכוהה, אבל כאן הולך וחזק מאד כו', והוא מהמכילתא¹⁹, וי"ל דכמו"כ בע"מ²⁰ שנק' מילין דהדיוטא²¹, דבד"כ הוא בחי' כללות האור שנמשך בעולמות כו', שהאור הולך ומחליש כו'. וע"ה²² שהחלישות הוא בסוף המדריגות כו', כנ"ל, מ"מ, זהו הוראה על החלישות גם בתחלת המשכה כו', דאם הי' תחלת המשכת האור בחי' אור חזק בעצם (היינו בחי' אור עצמי), הי' בכל מקום בשוה כו', ומה שהוא מתחלש בסוף המשכה, הוא מפני שגם בתחלת המשכה הוא בחי' אור מוגבל, שבא בבחי' ריחוק כו'. וכמ"ש בהבי' דכי ההרים ימוש²³ ההפרש בין בחי' יסוד שבהשתל' לבחי' יסוד שבצעמות, דבד"כ בחי' יסוד הוא שמקשר ומחבר, וכמ"ש²⁴ כי כל בשו"א²⁵, דאחיד בשמיא ובארעא כו'²⁶, אך בס' השתל' יש כמה יסודות שהן בבחי' התחלקות (וכמשי"ת בסמוך), אבל²⁷ וברית שלומי²⁸, הוא בחי' יסוד דעתיק המקשר ומחבר א"ס ב"ה בנאצלים,

(18) קלא, א ואילך.

(19) יתרו יט, יט.

(20) = בעשרה מאמרות.

(21) זח"ג קמט, ב. וראה לקו"ת אחרי כה, ד.

(22) = ועם היות.

(23) לקו"ת תצא מא, ב.

(24) דברי הימים א כט, יא.

(25) = בשמים ובארץ.

(26) ראה זהר ח"א לא, סע"א. ח"ב קטז, א. ח"ג רנו, סע"א.

זהר חדש קג, ב. תקו"ז תיקון מז (פד, א).

(27) הבא לקמן הוא ע"פ לשון הלקו"ת תצא שם.

(28) ישע"י נד, י.

(11) בסה"מ תש"ה שם (ע' 14): ולכן הנה אז אין אור שכל

ההשפעה מתבטל כמו שהי' תחלה קודם שנתעלם, דהרי אור שכל זה שמשפיע לתלמידו הרי הי' תחלה ג"כ, אלא שנתבטל בעצם שכלו של המשפיע, אבל אחר שחזר מהעלם, אינו מתבטל.

(12) סימן קעא.

(13) הובאו בלקו"ת חוקת סד, א. אוה"ת שם ע' תתעה.

(14) = משל למה הדבר דומה.

(15) = מעלה ומטה.

(16) ראה לעיל פקס"ה (ח"א ע' תנג ואילך).

(17) ברכה לג, כז. וראה לקו"ת שה"ש מא, א. תורת חיים

בא קטו, א.

שלח לך גו'

לא תמוט²⁸, היינו שיומשך גילוי זה מא"ס ב"ה גם למטה בעשי' כו', והיינו לפי שזהו אור עצמי, ע"כ נמשך בכ"מ גם למטה בעשי' כו'²⁹, וכמשנת"ל בכ"ד³⁰, דאור האצ"י, רק באצ"י הוא בבחי' א"ס, משא"כ בכ"ע כו', אבל אוא"ס שלמע' מאצ"י, בכ"מ שנמשך הוא בבחי' א"ס כו' (גם כמשנת"ל³¹ ההפרש בין ב' הקוין לקו האמצעי, דב' הקוין יש בהם חילוקי מדרי', משא"כ קו האמצעי, מתחלת המשכתו עד סוף סיומו הוא בכל מקום בשוה כו', והוא לפי שהמשכתו הוא בבחי' פנימי' ועצמו' א"ס כו'). וכמו"כ יובן כאן, דהחלישות בסוף המדרי' הוא מפני שכללות האור הוא שבא בבחי' ריחוק ובבחי' מיעוט כו'. וע"כ צריכים לחדש את האור כו'.

א'לא

וזהו³² ובטובו מחדש בכ"י³³, ופי' הרד"א³⁴ שזהו מ"ש³⁵ האור כי טוב, וידוע שזהו האור שנברא ביום ראשון, שעז"א במד"ר בראשית פי"א³⁶ ובגמ' חגיגה י"ב א', אור שברא הקב"ה ביום ראשון הי' אדם מביט בו מסוף העולם ועד סופו כו', וידוע³⁷ שזהו שהביטול בכללות העולמות בבחי' עדאת"כ ועדאת"ג (שבזה נכלל כללות ההשתל') בשניהם בשוה כו', מפני שזהו האור שלמע' מהשתל' שלא יש בו התחלקות מדרי' כו', כיון שנסתכל כו' עמד וגנוז כו', ואי' בזהר אמור דפ"ח³⁸, ולא מנע לי' בכל יומא כו', דאע"פ שגנוז, מ"מ נמשך ממנו בכל יום, דב' מתקיים עלמא כו', וכ' הרמ"ז שם, שז"ע ובטובו מחדש בכ"י³⁹ כו', דהאור הגנוז הוא המחדש את האור, וע"י הוא הקיום כו', והיינו כנ"ל דהאור שבא בהתלבשות בעולמות צריך להתחדש תמיד, ועז"א ובטובו מחדש, דבחי' האור הגנוז שזהו האור שלמע' מהשתל' הוא המחדש ומקיים כו'.

והנה בס' השתל' גופא יש כמה מדרי' שעז"א ג"כ ובטובו מחדש כו', כי יש כמה מדרי' טוב כו'. דהנה ידוע³⁹ שיסוד נק' טוב, וכמו אמרו צדיק כי טוב כו'⁴⁰, והטעם שנק' יסוד טוב⁴¹, כי יסוד הוא בחי' משפיע, וכל ענין ההשפעה היא מצד הטוב דוקא, דהיינו שטבע הטוב להיטיב לזולתו כו'⁴². וההשפעה שמצד הטוב אין לה הפסק כו', ואינו דומה להשפעת החסד שמצד האה', שיש בזה מדה ושיעור, דלפי אופן האה' לפי אופן כזה הוא ההשפעה כו', וגם יכול להיות בזה הפסק, שהרי האה' היא מצד הטעם, וכאשר מתבטל הטעם, מתבטל האה', וממילא נפסק ההשפעה כו', אבל השפעת החסד שמצד מדת הטוב אין בזה הפסק, כי להיותו טוב בעצם ה"ה משפיע טוב לכל כו' (ושרש ההפרש בזה, דאה'

(29) ע"כ מלקו"ת שם.

(30) פי"ב (ח"א ע' כו). פרכ"א (ח"ב ע' תריד). פשי"ג (ח"ג ס"ע תתעב). ד"ה מצה זו תרע"ה (ח"ד ס"ע ארנו ואילך).

(31) ראה פקיד (ח"א ע' רחצ ואילך). פשט"ב (ח"ג ס"ע איד ואילך).

(32) בהבא לקמן – ראה סה"מ תרל"ה שבהערה 1. וראה גם סה"מ תרע"ח ע' קמו ואילך. ד"ה החודש תשט"ו (סה"מ תשט"ו ע' קו ואילך). ויהי ביום השמיני תש"כ (סה"מ תש"כ ע' קמד ואילך).

(33) ברכת יוצר.

(34) = הרב דוד אבודרהם (בתפילת שחרית ופירושה).

(35) בראשית א, ד.

(36) פיסקא ב. ראה גם ב"ר פי"ב, ו. פמ"ב, ג. שמו"ר

רפלה. ויקיר פי"א, ז. במדב"ר פי"ג, ה. רות רבה פתיחתא ז. אסת"ר פתיחתא יא. תנחומא שמיני ט. וראה זח"א רסד, א.

(37) ראה אוה"ת בראשית ח"ג תצד, א. סה"מ תר"ם ח"ב ע' תקצח.

(38) עמוד א. וראה גם אוה"ת ויקרא ע' שכו.

(39) ראה זח"ב קח, ב ובהגהות מהרח"ו שם. ובכ"מ. וראה סה"מ עת"ר ע' קכט ואילך.

(40) ישע"י ג, י.

(41) ראה סידור עם דא"ח עת, א ואילך. פא, ב ואילך. לעיל

פפ"ד (ח"א ע' רטו).

(42) ראה עמק המלך שער א (שער שעשועי המלך) רפ"א.

מאמרי אדמו"ר האמצעי קונטרסים ע' ה. וש"נ.

הוא מצד המקבל, וע"כ יש בזה מדה ושיעור והפסק, וטוב הוא מצד המשפיע שאין בזה הגבלה והפסק כו'. ולכן נק' היסוד טוב, דלהיות היסוד הו"ע השפעה שזהו מצד הטוב כו'. ובאדר"ר⁴³ דק"ל ע"א, דיוסף נק' טוב עין, שנא'⁴⁴ טוב עין הוא יבורך, משום כי מלחמו נתן לדל'⁴⁴, שהשפיע לכל, וכמ"ש⁴⁵ ויוסף הוא המשביר כו', ויכלכל יוסף כו'⁴⁶, ומכו' שם⁴⁷, דטוב עין הוא בחי' עין דעתיקה, עינא פקיחא דלא נאים כו', דמאשגחותא דהאי עינא מתזנן כולהו כו', דכללות ההשתל' מתזנן מהאי עינא, בחי' טוב עין, שמשם מקור ההשפעה כו'. וזהו בכללות דטוב. ובפרטיות יש בזה כמה מדרי', וכמ"ש⁴⁸ מרב כל, דכל הוא בחי' יסוד⁴⁹, ונק' כל מפני שכל המדרי' מתכללים ביסוד ונשפעים ע"י היסוד כו', ויש ריבוי מדרי' כל כו', וכמו"כ יש ריבוי מדרי' טוב, וכמו זכר רב טובך יביעו⁵⁰, ריבוי בחי' טוב כו', והן⁵¹ ט"ו יסודות שבחמשה פרצופי' שבכל עולם כו', והן ט"ו ווי"ן דאמת ויציב⁵², דבווי"ן תתקטר⁵³, דיסוד מקשר ומחבר, וכמ"ש²⁴ כי כל בשוב"א²⁵, דאחיד בשמיא ובארעא כו'²⁶, וההתקשרות היא המשכה, וז"ע בווי"ן תתקטר כו', והט"ו ווי"ן הן הט"ו יסודות⁵⁴ שבהחמשה פרצופים שבכל עולם, דבכל פרצוף יש ג' יסודות⁵⁵.

וביאור ענין הג' יסודות שבכל פרצוף, הנה כל הוא בחי' יסוד כנ"ל, וכל עולה חמשים⁵⁶, והן⁵⁶ ג' שערי בינה⁵⁷, דשערי בינה הן בבחי' המשכה מבינה, וכמו השער שמשמש כניסה ויציאה⁵⁸, והיינו בחי' העלאה והמשכה, וכמו לך ה' הגדולה והגבו' כו'²⁴, שזהו העלאת המדות בבחי' בינה, וכי כל בשו"א הוא ההמשכה מבחי' בינה, דהכל הוא דרך השערים כו'. ויש השערים בשכל גופא, וכמו שנמשכים בלב, וכמו הלב מבין⁵⁹, דמה שבהלב נרגש מבחי' המוחין ה"ז ע"י השערים כו', ובד"כ הן מדות שבשכל. ולהיות שהן ז"מ, וכ"א כלול מזו, ה"ה מ"ט שערים, ושער הנו"ן הוא הכולל כולם כו'. והמשכה זו הוא כמדות שבשכל, וגם כמדות שבכל כו'. וז"ש בזהר⁶⁰ נודע בשערים בעלה⁶¹, כחו"ח⁶² לפום שיעורא דילי, לפום מה דמשער בליבי, דהיינו לפי אופן השער וההמשכה מבינה, והיינו

א"ב

תשטט

(43) בזהר ח"ג.

(55) ראה סידור האריז"ל (לר' שבתי מרשקוב) קודם

(44) משלי כב, ט (ושם: כי נתן מלחמו).

„דיינו“. משנת חסידים מסכת ליל פסח פ"ב משנה ב. סידור עם דא"ח שם (ושם: „כמבואר בכוננות הסדר דפסח“). ביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי נו, ב.

(45) מקץ מב, ו (בדילוג). וראה לקו"ת עקב טו, סע"א. פ'

ראה כה, ד.

(56) ראה פרדס שער יג (שער שערים) ספ"ו. שער כג (שער ערכי הכינויים) מערכת כל כלה. לקו"ת מטות פה, ב. מאמרי אדמו"ר הזקן הנחות הר"פ ע' פה. תקס"ד ע' כז ואילך. תקס"ח ח"א ע' נב ואילך.

(46) ויגש מז, יב.

(47) אדר"ר שם קכט, ב ואילך.

(48) תבוא כח, מז.

(49) ראה זח"א קכב, א. הובא באוה"ת חיי שרה קכו, ב.

לקו"ת בהעלותך לד, א. ועוד.

(57) ראה ר"ה כא, ב.

(50) תהלים קמה, ז.

(58) ראה גם לקו"ת פ' ראה כו, סע"א. מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ד שם. סה"מ תרכ"ט ע' לד. ע' שכא. תרמ"ב ע' שלב. לעיל פקל"ו (ח"ב ע' שנח). סה"מ תרע"ח ע' פו ואילך. תרח"ץ ע' קסג ואילך. ד"ה יזרע יצחק תשכ"ז (סה"מ מלוקט ח"ה ע' עה ואילך. בהוצאה החדשה – ח"א ע' שלד ואילך).

(51) ראה סידור עם דא"ח פא, ד. פט, ג. אוה"ת ויקרא ח"א

ע' עג. ח"ג ע' תשטט. לעיל פפ"ד (ח"א ע' רטו).

(52) ראה פרי עץ חיים שער הק"ש פכ"זכח. מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ד ע' קא.

(53) זמירות ליל שבת (אזמר בשבחיון). וראה תורת חיים

וישב רי, סע"א ואילך. אוה"ת תולדות ח"ד תתת, סע"ב. נשא ס"ע 122 (בהוצאת קה"ת, תשנ"ה).

(54) ראה תו"א ויחי קה, ב. לקו"ת תצא מא, ב. סידור עם

דא"ח פא, ריש ע"ד. פט, ג. אוה"ת ויקרא ח"א ע' עג. ח"ג ע'

(59) תקו"ז בהקדמה (יז, א).

(60) ח"א קג, סע"א ואילך.

(61) משלי לא, כג.

(62) = כל חד עוד.

שלח לך גוי

לפי אופן השגתו והרגשתו בלב, לפי אופן כזה הוא העבודה וההתקשרות שלו כו' (והגם שהן רק נו"ן שערים, ולפמ"ש בזהר⁶⁰ כח"ח לפום מה דמשער כו' ה"ה בריבוי התחלקות מאד, הענין הוא, דמה שהן נו"ן שערים, זהו בההמשכה מבינה למדות, ואח"כ בהמדות מתחלק לריבוי מדרי' כו', וכידוע דהז"מ כלולים מיו"ד ויו"ד מיו"ד עד ס' רבוא⁶³, שהן שרש ס"ר נשמות⁶⁴, דבכאו"א הוא המשכה מיוחדת כו'. וזהו דנודע בשערים בכח"ח לפום מה דמשער בליבי, כפי שרשו ומקורו בבחי' ז"א דאצי' כו'. וכללות כולם הן הנש"ב כו'). וזהו עיני כל אליך ישברו⁶⁵, דכח"ח לפום ש"ד⁶⁶, אליך ישברו כו'⁶⁷.

והנה⁶⁸ בזהר ואתחנן דרס"ב א' בענין ד' בתים דתפילין אי', ביתא תנינא והי' כי יביאך⁶⁹, אר"י⁷⁰ מוחא דתרעוהי נפקין לחמשין תרעין כו'. וידוע דפ' והי' כי יביאך הוא בינה כו'⁷¹, וממ"ש מוחא דתרעוהי נפקין, משמע, דמוח הבינה עצמו נבדל בערך משערי בינה⁷², רק דממוח הבינה יוצאים נו"ן שערים כו', ועד"מ שערי ההיכל, שאינם ההיכל עצמו, רק שע"י נכנסים מן החוץ אל ההיכל, וכן ע"י יוצאים מבפנים לחוץ כו', והיינו למע' בחי' המשכת האור והגילוי, שא"ז העצמות ממש כו'.

והענין⁷², דהנה, בחי' בינה הוא עצם השכל כמו שהוא, דהיינו השגת הדבר בעצם המושג שלו, בלתי ימצא בו עדיין פתח והטי' לדון ממנו איזה מדה ושכל המטה כלפי חסד או כלפי דין כו', כי הוא למע' עדיין מבחי' המדות כו' (וכמו בהתבוננות אלקי בעצם ההשגה בגדולת ה' או ברוממות הא"ס, כשמעמיק שכלו בעצם הענין, ה"ה למע' מבחי' התפעלות אה' גם בהעלם בשכלו, רק הוא בבחי' דבקות בעצם הענין האלקי, שנדבקה נפשו בכח השגתה שמשגת באלקות כו'. וכ"ה בכל ענין שכלי, כשהוא עמוק בעצם הענין, ה"ה למע' מאיזה הטי' אל המדה הבאה מזה כו', הגם שבכל יש מדה כנודע שזהו בהכרח שיש איזה מדה בכל השגה שכלי' (ולכן בכל השגה צ"ל איזה עבודה הבאה מהשגה זו, וכמ"ש במ"א⁷³), ה"ה שם לא בבחי' מציאות כלל כו', ובשעה שהוא בעצם השכל, ה"ה למע' מהמדות כו'). וגם בהסברות שבהשכל, שיש סברות נוטות לכאן ולכאן, וכמו באיזה פלפול, שיש כמה סברות שיכולים לומר כך ויכולים לו' כך, הרי הכל הוא בעצם השגת הדבר, שיכולים להבינה באופן כך, היינו ע"פ טעם וסברא כזו, ויכולים להבינו בטעם וסברא כזו, ה"ז ג"כ למע' מהמדות, מפני שהכל הוא עדיין בהשגת הענין כו'. וגם, הרי לפי הסברות שונות, משתנים המדות הבאים מזה, וא"כ, כ"ז⁷⁴ שהוא בפלפול הסברות, אינו יכול לבא עדיין אל המדה כו', וגם מצד ההשגה ה"ה למע' מהמדות עדיין כו' (וזהו שהטיית השכל לחסד ולדין הוא ע"י הדעת, הנק' דעת נוטה כו', כי הדעת הוא

(70) - אמר ר' יהודה.

(71) זהר, אמרי בינה וסידור עם דא"ח שם. פרי עץ חיים

שער התפילין פ"ח. פ"ט. פי"ב. ועוד.

(72) בהבא לקמן - ראה אמרי בינה שם. וראה לקו"ת שם.

לעיל סקל"ו (ח"ב ע' שנח). ועם הוספות כו' - סה"מ תרצ"ב ע' שלב.

(73) ראה סה"מ תרנ"ז ע' רכא. תרנ"ט ע' קכה.

(74) - כל זמן.

(63) ראה תו"א בשלח סה, ב.

(64) ראה תניא פל"ז.

(65) תהלים קמה, טו.

(66) = דכל חד וחד לפום שיעורא דיילי.

(67) ראה לקו"ת, מאמרי אדמו"ר הזקן הנחות הר"פ

ותקס"ח שבהערה 56.

(68) בהבא לקמן - ראה אמרי בינה שבהערה 1. וראה

סידור עם דא"ח יב, ב ואילך.

(69) בא יג, יא"טו.

ש"פ שלח, העת"ר

א'תיא

הכרעת הענין באופן כך או כך, ומזה בא אח"כ לידי מדה כו', וגם, שהדעת מטה את השכל להיות בבחי' שכל הנוטה כלפי חסד או כו', דהשכל וההשגה עצמה היא למע' עדיין מהטיית המדות, כנ"ל, והדעת מטה את השכל לבא לידי מדה כו').

וכאשר⁷⁵ נפתח מן השכל וההשגה פתח לדון עפ"ז לזכות או לחוב, נק' שכל המטה כלפי חסד או כו', ופתיחה זו נק' שער, שזהו ירידה מעצם השכל שבא לידי הטי' למדה כו' (וכנ"ל דכשהוא בעצם ההשגה ה"ה למע' ממדות כו'). ומ"מ, ההמשכה היא ההשגה עצמה שבאה בבחי' הטי' והמשכה כו'. וכמו כאשר מהשכל והסברא בא לידי פסק דין (ע"י דעת נוטה) באופן כך וכך, ה"ז הטיית והמשכת ההשגה שבשכל אל המדה כו', אבל אינו בבחי' התפעלות המדה, היינו שמתפעל בהמדה עצמה בחסד או בדין, כ"א הוא הטיית השכל שמחייב החסד או הדין כו'. וע"ה שזהו ירידה מעצם ההשגה, כנ"ל, וה"ז יציאת השכל דרך שער לחוץ מעצם ההשגה, שבא לידי מדה כו', מ"מ, הרי א"ז שנעשה מזה מדה והתפעלות שהוא מהות אחר מן ההשגה, כ"א שזהו מה שההשגה באה בבחי' מדה כו'. וה"ז יציאה פנימי' עדיין, שלא יצאה עדיין לחוץ להיות מזה מהות אחר, דהיינו התפעלות מדה כו'. וכמו בהשגת הנשמות בג"ע, שמשיגים אלקות ונהנין מזיו השכינה כל חד לפום שיעור מדריגתו, אם הוא מבחי' החסד או מבחי' הגבו' כו', דכל נשמה יש לה שרש ומקור ומיוחד במדות עליונות, וכידוע שהנשמות מושרשי' בז"א דאצי' כו' (וי"ב שבטים הן⁷⁶ י"ב גבולי האלכסונין כו'⁷⁷, וכמ"ש⁷⁸ ששם עלו שבטים שבטי י"ה כו', וכמ"ש במ"א⁷⁹), וג"ע הוא בחי' בינה⁸⁰, כנודע (ובפרטיו' הוא בחי' בינה שבמל' כו'⁸¹), ונמשך ההשגה בכל נשמה לפי מדריגתה כו'. וכמו בהשגת הנשמות למטה, שמחולקים הם בהשגתם בבחי' חו"ג, וכמו ב"ש וב"ה, דהשגת ב"ש הי' בהטי' לגבו', וב"ה הי' הטיית השגתם לחסד⁸², כמו"כ הוא בהשגת הנשמות בג"ע, שכל נשמה השגתה הוא לפי אופן שרשה, אם בבחי' חסד או בבחי' גבו' כו'. והרי הכל הוא השגה, לא מדה, רק שההשגה היא כפי אופן שרשה בחו"ג כו'. וכמו המחלוקת דב"ש וב"ה בכללות ענין העלי' דנש"י, שנחלקו בענין הריקוד לפני הכלה⁸³, שזהו מה שנש"י נק' כלה⁸⁴, על שם כלתה נפשי כו'⁸⁵, דבש"א⁸⁶ כלה כמות שהיא, דהיינו בדרך מלמטלמ"ע, ובה"א⁸⁷ כלה נאה וחסודה ואפי' היא חיגרת כו', שזהו בדרך מלמעלמ"ט כו', וכמ"ש בלק"ת בסופו⁸⁸ על מא' זה, שכ"ז הוא ההשגה באופן העבודה כללי', אם באופן כך או כך כו' (וכמו שהם וישפה,

80) ראה תו"א יתרו עג, ג. לקו"ת צו יא, ד.

81) ראה לקו"ת ואתחנן י, ב.

82) ראה זח"ג (רע"מ) רמה, א. טעמי המצות להרח"ו תצא

כג, יט. שער הגלגולים סוף הקדמה לו. תניא בהקדמה.

אגה"ק סי"ג. לעיל פי"ג (ח"א ע' כח).

83) כתובות טז, סע"ב. דרך ארץ רבה פ"ד, ד.

84) ראה פסיקתא דרב כהנא פכ"ב (שוש אשיש).

85) תהלים פד, ג. וראה לקו"ת שה"ש א, א.

86) = דבית שמאי אומרים.

87) = ובית הלל אומרים.

88) שה"ש מה, ב ואילך.

75) בהבא לקמן – ראה אמרי בינה שבהערה 1 (קפז, ד).

76) ראה זח"ג קיה, ב. לקו"ת מטעי צד, א ואילך. ביאורי

הזהר לאדמו"ר האמצעי קעד, ג ואילך. ולאדמו"ר הצ"צ ח"א

ע' תמט ואילך. מקומות שצויינו בהערה הבאה.

77) ראה ספר יצירה פ"ה מ"א ובמפרשים שם. ספר הבהיר

סמ"ב-ג (סצ"ה). פרדס שער כא (שער פרטי השמות) פ"ו

ואילך. וראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ז ע' מט ואילך. ע' נח

ואילך. מאמרי אדמו"ר האמצעי במדבר ס"ע ככג ואילך.

אוה"ת בראשית ו, סע"ב ואילך. טו, סע"א ואילך.

78) תהלים קכב, ד.

79) ראה לעיל פס"ז (ח"א ע' קסה).

דפליגי בזה תרין מלאכיא ברקיע ותרין אמוראי במערבא כו'⁸⁹, וכמ"ש בלק"ת ד"ה ושמתי כדכד כו'⁹⁰).

אמנם מה שנמשך מן השכל להתפעל באיזה מדה באה' או ביראה, הרי המדה היא מהות אחר מן השכל, וכמשנת"ל (ד"ה ושבתה הארץ⁹¹) דמוחין ומדות הן מהותים נבדלים זמ"ז, וא"כ, מה שמהשכל מתפעל בהמדה, ה"ז יציאה לחוץ מעצם השכל וההשגה כו'. וא"ז דומה לשכל המטה כלפי חסד, שהעיקר הוא השכל, ומאיר בזה גילוי אור השכל, רק שמטה כלפי המדה כו', דמ"מ הרי עיקר מעמדו בזה הוא בהשכל וההשגה, לא בעצם המדה, שאינו עומד בהתפעלות המדה, כ"א עומד בהשכל המחייב את המדה כו', אבל בהתפעלות המדה, הרי יצא מכלל שכל ובא לידי מדה, ורק הארת השכל הוא בהמדה כו'. ובזה יש ב' מדרי', הא', ההמשכה במדות שבשכל, והיינו כמו שמהשגת המוח מתפעל בשכלו באה' או ביראה כפי אופן ההשגה כו', והב', ההמשכה במדות שבלב, שמתפעל באהוי"ר בהתגלו' הלב כו', שז"ע שערי בינה, שהן היציאה מהמוחין לחוץ מעצם מהותן, להיות בחי' התפעלות המדות כו', ועיקר היציאה לחוץ מן המוחין הוא במדות שבהתגלות הלב, כי המדות שבשכל הרי אינן מדות מורגשות עדיין כו', וגם המדות שבשכל ה"ז מה שמתפעל על עצם הטוב דאלקות, ומדות שבלב הוא שמתפעל על הטוב שלו, היינו מה שקרבת אלקי' לי טוב כו'⁹², וכמשנת"ל⁹³, וא"כ, מה שמהות המדות הוא הרגש עצמו, זהו במדות שבלב דוקא, והן עיקר המהות הנבדל מן המוחין כו', וע"כ, בחי' השערים שהן בבחי' יציאה לחוץ, העיקר הוא בההמשכה במדות שבלב כו'.

א'לד

וזהו ג' יסודות בפרצוף הבינה, הא', המשכת ההשגה עצמה בבחי' הטי' כלפי חסד כו', הב', המשכת ההשגה להיות התפעלות המדות רק במדות כמו שהן כלולין בשכל עדיין, והג', ההמשכה במדות שבלב, שהו"ע בינה ליבא ובה הלב מבין כו'⁹⁴. וכ"ה בכל פרצוף שיש בו ג' יסודות, והן, הא', המשכת הכח עצמו (והוא ג"כ רק הארת הכח ההוא, לא עצם הכח ממש, וכמו שכל המטה כלפי חסד, שאינו עצם ההשגה ממש, מ"מ הוא בכלל ההשגה עדיין כו'), והב', כמו שממנו מתעורר מהות כח אחר, רק שעדיין כלול בו כו', והג', כמו שבא בכח מובדל ממנו כו'. וכמו ברצון שרוצה להתחכם, ועדיין לא יש התעוררות ההתחכמות כו', והב' כמו שמתעורר להתחכם בכח הרצון, והוא עדיין בכח השכל הכלול בהרצון כו', והיינו שכח השכל עומד להתחכם, טרם שמתחכם עדיין כו', והג' כמו שבא בהתחכמות בפועל כו'.

וזהו ריבוי מדרי' טוב, היינו ריבוי היסודות כו'. וזהו ג"כ ובטובו מחדש⁹⁵, שהוא ההמשכה ממדרי' העליונה, שהרי הפרש גדול בין המדרי' הראשונה שבהיסוד שכל פרצוף, שהוא רק המשכת אותה המדרי' עצמה, ובין שהיא לעורר המדרי' שהיא מהות אחר ממנה, ובפרט בההמשכה להיות התגלות המהות האחר כו'. וע"כ, ההעלאה וההמשכה בבחי' יסודות הנ"ל ה"ז ג"כ התחדשות כו'.

(92) תהלים עג, כח.

(93) ס"ע א'שצ ואילך.

(89) ב"ב עה, א.

(90) פ' ראה כד, ד ואילך.

(91) ח"ד ע' א'שלו ואילך.

ש"פ שלח, העת"ר

א'תיג

אמנם ⁹⁴ הרמ"ז פ' פקודי דר"ך ע"ב כ', דיסוד אנא, בחי' אצי' שבו גנוז, וכי"ע שבו מאירים בזו"נ כו', ובחי' בי"ע הן בחי' בינה וזו"ן, ואצי' הוא בחי' חכ' שבחכ' כו'. וי"ל, דג' יסודות הנ"ל שבכל פרצוף זהו בי"ע שבו, ואצי' הוא בחי' החכ' שבכל פרצוף, והוא בחי' אור הגנוז כו'.

והענין הוא ⁹⁵, דהנה, בבניה הן בחי' שערים, שערי בינה, ובחכ' הן נתיבות, ל"ב נתי פליאות חכ' כו' ⁹⁶. והנה, שער עשוי לרבים דוקא, שהוא פתוח פתח רחב שיצאו ויכנסו בו כל מי שירצה, כקטן כגדול כו', כך בחי' שערים דבינה, הכל נכנסים והכל יוצאים בהם כו'. וכמו בהשגה אלקי, הכל יכולים להשיג, כל חד לפו"ש דילי' כו', שעז"נ ⁶¹ נודע בשערים בעלה, שנודע בכחו"ח לפום מאי דמשער בליבי' כו' ⁶⁰, כי כל השגה אפי' היותר קטנה ה"ה השגה כו'. וכמו שערי ג"ע שהנשמות נכנסים שם, גם הקטן שבקטנים יש לו כניסה שם, לפ"ע כלי השגתו המצומצם כו'. והיינו לפי שהשערים דבינה הוא שהאור האלקי מתפשט ומתצמצם להשפיע השגת אלקות, שכל מי שירצה להשיג יוכל להשיג כו', שהרי כללות ההשתל' הוא בגין דישתמודעון בי" ⁹⁷, וידוע ⁹⁸ דעיקר התחלת ההשתל' הוא מבינה כו', ומוחין דאבא הן למע' מהשתל' כו', וע"כ, שערי בינה הוא מה שהאור האלקי מתצמצם להיות בבחי' השגה לכל מי שרוצה להשיג, לכל חו"ח לפו"ש ⁹⁹ דילי' כו'. וזהו שכל הנבראים אומרים שירה, וכמבו' בפרק שירה ¹⁰⁰ שירת כל הנבראים בפרט, לפ"ע השגתם באור המצומצם כו', וכמו נשמו' דבי"ע עד נפש דמל' דמל' דעשי', ומלאכים עליונים, עד הגלגלים ומזלות רוחני', שהן רוחני' דהד"י ¹⁰¹ הגשמי' כו', והן מחיצוני' דחיצוני' הכלים דמל' דמל' דעשי' כו', כולם יש להם השגה באלקות, כאו"א לפי ערכו, ואומרים שירה שמהללים ומשבחים כו'. אבל הנתיבות דחכ' בלתי מתפשטים בעולמות, ולא יכנסו בהם רק הנשמות הגבוהות ביותר, וכמו נשמת הג' סכות ¹⁰² ונשמות רשבי' ורע"ק ור"א הגדול, שהן ממדרי' משה, שזכה לשער הנו"ן ¹⁰³, שנק' שביל דקיק דבי' עייל אבא לאימא כו' ¹⁰⁴, שהוא בחי' האין דכח מ"ה דחכ', שאינו בא לכלל השגה דבינה כו'. וה"ז עד"מ הנתיב, שהוא קצר ומוצנע, ולא נודע הילוכו רק למקצת יחידי סגולה בעיר ההולכים בסתרי העיר כו', והו"ע נתיב לא ידעו כו' ¹⁰⁵, שגם המלאכים אומרים אי' מקום כבודו ¹⁰⁶, דאי' בת"ז ¹⁰⁷ שהו"ע נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו כו' ¹⁰⁵, שהנתיבות נעלמים מהם, רק לנשמות הגבוהות הן נשמות דאצי' דידיעין רזא דביאת

א'לה

102) ראה זח"ג (אד"ר) קמד, א ואילך. וראה גם מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ו ח"ב ע' תשעד. מאמרי אדמו"ר האמצעי ר"ה ע' א'כד.

103) ראה לקו"ת וספר הליקוטים להאריז"ל ואתחנן ג, כו. לקו"ת במדבר יב, א.

104) ראה זח"א יג, ב. כט, ב. ח"ג (רע"מ) רעא, א. וראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ד ע' לא. ביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי רטו, ב. אוה"ת ברכה ע' א'קסו. סה"מ תרנ"א ע' סג. 105) איוב כז, ז.

106) נוסח קדושת כתר.

107) תיקון ל (ע, ג). וראה פירוש שער יב (שער הנתיבות) פ"ג. ביאורי הזהר שם. אוה"ת לך לך תשז, א. סה"מ תרנ"ח ע' כ ואילך. הש"ת ע' 10.

94) ראה סה"מ תרל"ה שבהערה 1 (ע' סג).

95) בהבא לקמן – ראה אמרי בינה שבהערה 1 (קפת, סע"א ואילך).

96) ראה ספר יצירה פ"א מ"א.

97) זח"ב מב, ב.

98) ראה לקו"ת צו יא, ג ואילך. מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ה ח"א ע' תלו ואילך. סידור עם דא"ח תלה, ג. וש"נ.

99) = חד וחד לפום שיעורא.

100) נדפס באוצר מדרשים ח"ב ע' 523 ואילך, ובכמה

סידורים. הובא בכ"מ בדא"ח – ראה לדוגמא: ראה תו"א מקץ לו, רע"א. לקו"ת קדושים ל, ג. בהעלותך לב, ג. לקמן ע' ואקפה. ח"ו ע' ואתלה.

101) = דהד' יסודות.

שלח לך גו'

כו'¹⁰⁸. וזהו בחי' אור הגנוז, שנסתר ונעלם מכל הנבראים, ונגנז לצדיקים¹⁰⁹ הגדולים, שהן בבחי' אצי' כו'. ולעתיד יהי' גילוי אור זה לכל הנשמות המקיימים תומ"צ (שזהו בד"כ בחי' אצי' שבעולמות, וכמו אורייתא מחכ' נפקת כו'¹¹⁰, ונק' תורת הוי'¹¹¹ ומצות הוי'¹¹² כו'¹¹³). ומ"מ, הארה מזה יש גם עכשיו, וכמ"ש בזהר³⁸ ולא מנע מיני' בכל יומא כו', כנ"ל¹¹⁴. וז"ע ובטובו מחדש כו', דבחי' הטוב זהו בחי' אור הגנוז הנ"ל, וכמ"ש הרמ"ז שם, והוא המחדש את בחי' האור הנמשך בעולמות, שמתחדש מבחי' האור הגנוז כו'.

וענין ההתחדשות, הנה עד"מ כמו בהתחדשות החיות שבדם הוא שיתפשט בכח ועוז כו', כמו"כ י"ל ענין התחדשות האור, שהרי האור המצומצם הוא שנמשך ע"פ קו המדה, שמתמעט ומתעלם ממדרי' למדרי' כו', וכללות הגילוי הוא האור כמו שבא בהתלבשות הצמצום, שהוא בבחי' יש כו', וההתחדשות הוא שנמשך האור כמו שהוא בבחי' אין, והיינו כמו שהוא למע' מבחי' הצמצום כו', ואינו מתמעט ממדרי' למדרי', שנמשך כמו שהוא בעצם כו'. והענין הוא, דכמו שנת"ל דאור הגנוז הוא בחי' אצי', י"ל דבשרשו זהו בחי' אצי' דכללות, שהוא בחי' האוא"ס שלפה"צ, כנודע¹¹⁵, וא"כ, גילוי בחי' אור הגנוז הוא גילוי אור שלמע' מהצמצום, וכמו שהאור הוא בחי' אין כו'. והמשכת האור הזה הוא שנמשך בכ"מ שלא ע"פ מא' קו המדה כו'. ובפרט לפי המבו' בכ"מ¹¹⁶ דאור הגנוז הוא בחי' כתר, וכמ"ש¹¹⁷ אשר צפנת ליראך, צפנת בגימ' כתר כו'¹¹⁸. ובשרשו י"ל שזהו בחי' העלם, עצם האור כו', והיינו בחי' הוא, שלמע' משמו כו' וכמשנת"ל (ד"ה בהעלותך¹¹⁹), דאור זה נמשך בכ"מ בלי שום חילוקי מדרי' כו'. וכמו בחי' יסוד שבעצמות, דוברית שלומי לא תמוט²⁸, שנמשך עד למטה מטה כו'¹²⁰. ולפ"ז י"ל, דאור הגנוז הוא בחי' יומם יצוה ה' חסדו¹²¹, יומא דאזיל עם כולוהו יומין¹²², והוא בחי' אור החסד דאריך, שאינו מתעבה, והוא שוה למטה כמו למע' כו'. וז"ע ההתחדשות, שהאור המצומצם מתחדש מן האור הגנוז, שיהי' הגילוי גם למטה בעשי' כו'. וזהו ההתפשטות בכח, שיהי' הגילוי גם למטה כו'.

וע"פ הנ"ל יובן מ"ש² שלח לך אנשים ויתורו. דהנה¹²³ כתי'¹²⁴ וראיתי אני שיש יתרון לחכ' מן הסכלות כו', דיתרון החכ' הוא מן הסכלות דוקא. שע"י בירור הסכלות דוקא נעשה יתרון בחכ' כו', וכמו ותרב חכמת שלמה מכל חכמת בני קדם¹²⁵, דמחכ' בני

118) ראה מאורי אור אות צ סעיף י. אוה"ת שבהערה 116.

ואתחנן ס"ע שם ואילך. תהלים (יהל אור) עה"פ (ע' קטז).
סה"מ תרל"ח ע' שפ. וש"נ.

119) ע' אשצט ואילך.

120) ראה לקו"ת תצא מא, ב. לעיל פ"צ (ח"א ע' רלב).

121) תהלים מב, ט.

122) ראה זח"ג קג, א"ב. קצא, א"ב. עין חיים שער כה (שער דרושי הצלם) דרוש ב. פרי עין חיים שער הסוכות פ"א. שער מאמרי רשב"י פ' יתרו תרומה ואמור. לקו"ת האזינו עו, ב. ועוד.

123) ראה אוה"ת שלח שבהערה 3. ריש וסוף ד"ה שלח תשכ"א (סה"מ תשכ"א ע' רט. ע' רטו).

124) קהלת ב, יג.

125) מלכים א, ה, י (ושם: מחכמת כל בני קדם).

108) זח"ג קיא, ב (ברע"מ). וראה המשך תרס"ו ע' רפז.

109) ראה חגיגה, ב"ר וזהר הנ"ל ע' א'תח.

110) זהר ח"ב סב, א. פה, א. קכא, א. ח"ג פא, א. קכב, א. רסא, א.

111) בא יג, ט. תהלים יט, ח.

112) ויקרא ד, ב. שלח טו, לט.

113) ראה סה"מ תרנ"ט ע' כג.

114) ע' א'תח.

115) ראה לקו"ת מסעי צה, ב ואילך. סה"מ תרמ"ד ע' שמו. תרניט ע' מא.

116) ראה אוה"ת ויצא קעה, ב. חנוכה שה, ב. ויקרא ע' עג ואילך.

117) תהלים לא, ב.

ש"פ שלח, העת"ר

א'טו

קדם, מזה ותרב כו', וכמ"ש במ"א¹²⁶. והיתרון בחכ' היינו גילוי בחי' עצמות החכ' כמו שהיא למע' מהשתל', וגם גילוי בחי' הכתר בחכ', שהוא בחי' אור הגנוז כו'. וזהו ג"כ ענין ויתורו את ארץ כנען, ל' יתרון, וכמו ויתרון ארץ בכל הוא כו'¹²⁷, להיות יתרון אור, ע"י הבירור דבחי' ארץ דעשי' בפו"מ, שע"ז נמשך האור הגנוז להיות הגילוי למטה כו'. ובעבודה הו"ע קיום מצות מעשי', דכל המצות מלובשים בדברים גשמי', שע"ז נעשה הבירור שלהם, וכמו האתרוג כשעושין אותו למצוה, ה"ה מתברר ע"ז, וגם עושה הבירור בכללות מין הצומח כו' (וכמ"ש בס"ב פל"ד¹²⁸ בענין הקרבנות), וכן בקלף התפילין וצמר דציצית כו'. וגם שנעשה ע"ז בירור דנה"ב, ובפרט במצות צדקה, שנעשה בירור כללות דנה"ב, שהרי הריווח בא ע"י היגיעה בכל כחות נפשו, וגם ה' יכול לקנות בזה דבר לחיי נפשו החיונית, וכשנותן לצדקה, ה"ז בירור כללות נפשו החיונית כו', וכמ"ש בס"ב פל"ז¹²⁹. וכן בכל מצוה יש בזה כפי' פרטי' דנה"ב, וכמו בתפילין לשעבד הלב והמוח כו'¹³⁰. וז"ע מעשה גדול¹³¹, שע"י מעשה המצות ממשיכים בחי' גדול ה'¹³², היינו בחי' אור א"ס שלמע' מהשתל' כו'. אמנם, בכדי שיהי' הבירור, ע"ז צריכים המשכה מלמע', כי הבירור הוא מש' ב"ן, וצריכים המשכה ע"ז מש' מ"ה להיות הבירור כו'. וכמו שההעלאה מלמטלמ"ע הוא ע"י המשכה מלמע', וכמו לכה דודי לקראת כלה¹³³, דשבת הוא העלאה כל הבירורים שעולים למעלה, כמשי"ת, ע"ז צ"ל תחלה המשכה מלמע' כו', וכמו"כ בכדי להיות הבירור, זהו ע"י המשכה מלמע' כו'. וע"ז שלח משה לתור את הארץ, דמשה הוא בחי' מ"ה, והיינו להמשיך מבחי' ש' מ"ה להיות בירור הארץ, וע"ז יהי' היתרון אור כו'. וענין לתייר הוא כמו שא' בגמ' ב"ק דקט"ז ע"ב ואם שכרו תייר ההולך לפניהם, ופרש"י¹³⁴ מראה להם הדרך, וי"ל שזהו להיות ההמשכה מלמעלמ"ט, דהנה, משה רצה לפעול בנש"י שיהי' בהם עבודה בדרך מלמעלמ"ט, וע"ז בקש לראות את הארץ, אעברה נא ואראה כו'¹³⁵, כנודע, שע"ז צריכים תחלה ההמשכה מלמע', וכמו חנוך לנער¹³⁶, שצריך תחלה החנוך ע"י גדולים, ואח"כ ילך מעצמו כו', וכמו"כ צ"ל תחלה ההמשכה מלמע', בכדי שיהי' בנש"י העבודה באופן כזה בבחי' המשכה מלמעלמ"ט כו'. וזהו לתייר בחכ', להיות שזהו מבחי' ראי' דחכ' כו', כנודע. וכ"ז הי' צ"ל ע"י משה דוקא, בחי' ש' מ"ה כו'. וזהו שלח לך, אנשי משה דוקא, שימשיכו את האור מלמע', וגם ליתן כח על בירור הארץ כו'. וזהו שלח לך אנשים ויתורו כו', דהכוונה הוא לעשות תייר בחכ', בבחי' המשכה מלמעלמ"ט, וגם לעשות יתרון, להמשיך האור שיהי' הגילוי למטה כו', וע"כ שלח לך, אנשי משה דוקא, וע"ז ויתורו, להיות ויתרון ארץ בכל כו'.

(126) ראה זח"א רכג, א ואילך. מאמרי אדמו"ר הזקן ואילך.
הנחות הרפ"ע' לו. אוה"ת וישב רס, ס"ב ואילך. (132) תהלים מת, ב. וראה סה"מ שם.
(127) קהלת ה, ח. (133) סדר קבלת שבת.
(128) מג, ב. (134) ד"ה תייר.
(129) מת, ב. (135) ראה שו"ע או"ח סכ"ה ס"ה. שו"ע אדה"ז שם ס"א.
(130) ראה שו"ע או"ח סכ"ה ס"ה. שו"ע אדה"ז שם ס"א. (131) קידושין מ, ב. וראה סה"מ תרל"ג ח"ב ס"ע תעב
(132) תהלים מת, ב. וראה סה"מ תרל"ג ח"ב ס"ע תעב
(133) סדר קבלת שבת.
(134) ד"ה תייר.
(135) ואתחנן ג, כה. וראה לקו"ת ואתחנן ב, ד ואילך. ג.
ד ואילך. אוה"ת ואתחנן ע' סה ואילך. ע' צג ואילך. ח"ו ע'
ב"רא ואילך. לעיל ח"ב ס"ע תפג ואילך.
(136) משלי כב, י.

בס"ד. ש"פ קרח, העת"ר

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי.² וצ"ל³ מהו"ע ויקח קרח, מה לקח. גם צ"ל³ מפני מה לא חס על כבוד אבותיו הקדושים, ומזכיר אותם על מחלקותו, הלא יעקב אינו נזכר כאן, משום ובקהלם אל תחד כבודי,⁴ ולמה מזכירים אבותיו אלו. והנה רש"י⁵ הביא בשם המדרש⁶, מה כתי' למע' מהענין, ועשו להם ציצית⁶, לקח קרח טלית שכולה תכלת, ובא לפני משה ואמר, זו חייבת בציצית או פטורה, א"ל חייבת בציצית, התחיל לשחק עליו, ומה טלית של מין אחר חוט א' של תכלת פוטרה, זו שכולה תכלת לא תפטר עצמה. וצ"ל⁷ מה שייכות זה למחלוקתו שהוא חלק על הכהונה, מה שייך לזה ענין טלית שכולה תכלת אם פטורה או חייבת בציצית כו'. ולהבין כ"ז ילה"ק משנתל⁸, דוהחיות ר"ש⁹ קאי על האור האלקי המחי' את העולמות, שהוא בבחי' ר"ש. ונת' הטעם שזהו בשביל התחדשות האור ממקורו, דהאור הנמשך בעולמות צריך להתחדש, מפני שהוא בבחי' חלישות, היינו בבחי' מיעוט האור כו', כי להיות שבא ע"י הצמצום, ה"ה בבחי' ריחוק ממקורו, משו"ז הוא בבחי' חלישות ומיעוט כו'. ולכן, בהמשכת האור ממדרי' למדרי', הנה במדרי' התחתונות האור הוא בבחי' מיעוט, וזהו מפני שכללות האור הוא בבחי' חלישות ומיעוט כו'. וע"כ צריך להתחדשות. ועז"נ¹⁰ ובטובו מחדש¹¹, בחי' האור כי טוב¹², בחי' אור הגנוז¹¹, שזהו אוא"ס שלמע' מהשתל', שע"ז מתחדש האור דס' השתל'. וענין ההתחדשות נת'¹³ שזהו בחי' הכח והעוז בהאור להיות בגילוי גם למטה, דהאור מצ"ע הרי יש בו חילוקי מדרי', ובמדרי' תחתונות הוא בבחי' מיעוט לגמרי, והתחדשות הכח שיהי' גם למטה בעשי' כו'.

א'לז

אמנם בכדי שתהי' ההתחדשות זהו ע"י הרצוא, שע"י הרצוא בכל המדרי' הנ"ל, הן כנשמות ונבראים בכלל והן בכלים ואורות כו', ה"ה מתחדשים באור וחיות חדש, שזהו בחי' השוב כו'. וכמו התחדשות חיות הדם הוא ע"י שהדם עולה ונתעלם בהלב, שע"ז מתחדש חיותו מהרוח חיים שבלב להיות התפשטותו בכח כו', כמו"כ ברוחני, ההמשכה בבחי' שוב זהו ע"י הרצוא תחלה כו'. והטעם הוא, כי האור הנמשך, צריך להיות לו דבר על מה שיחול, ושיהי' דבר הראוי לקבל את האור כו', וזהו שע"י הרצוא נעשה

(3) ראה אלשיך עה"פ. אוה"ת קרח ע' תרפה ואילך.

(4) ויחי מט, ו ובפרש"י.

(5) תנחומא קרח ב. במדב"ר פי"ח, ג.

(6) שלח טו, לח.

(7) ראה גם לקו"ת ר"פ קרח (נב, א).

(8) ע' א'שצא ואילך.

(9) יחזקאל א, יד.

(10) ברכת יוצר.

(11) ראה לעיל ע' א'תח. וש"נ.

(12) בראשית א, ד.

(13) ע' א'תו ואילך. ע' א'תיד.

(1) חלק מהמאמר מיוסד, כנראה, על ד"ה באתי לגני

תרל"ג (סה"מ תרל"ג ח"א ע' קט). ד"ה רזא דרזין בביאורי

הזהר להצ"צ ח"ב ע' תתמא ואילך* – כנסמן לקמן בהערות.

ד"ה שובה ישראל תש"ה (סה"מ תש"ה ע' 22 ואילך) וד"ה

שלח תשכ"א (סה"מ תשכ"א ע' ר' ואילך), מיוסדים, כנראה,

על מאמר זה.

(2) קרח טז, א.

(* ונעם שינויים – במאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ה ח"א ע' שנב ואילך.

המקבל בבחי' כלי הראוי לקבל כו'. דהנה, האור הרי נתרחק ממקורו, ובא בבחי' הגבלה בבחי' מציאות דבר כו', וכמשנת"ל¹⁴, וממילא ה"ה באין ערוך לגבי האוא"ס שלמע' מהשתל' כו'. וענין הרצוא הוא בחי' הביטול בהאור כו', ועי"ז מתחדש בבחי' אור חדש, להיות בו תוקף ההמשכה כו', כנ"ל. וכ"ש שהוא כן בבחי' הכלים ובנבראים, שצ"ל בהם הביטול, שע"ז דוקא נמשך האור לחדש אותם כו'.

וביאור הענין יובן עד"מ בגשמיות¹⁵, הרי הדם נעשה מהמאכל שאוכל, שמתברר באצטומכא, שהפסולת נדחה לחוץ, ומהמובחר נעשה דם, שמתברר תחלה בכבד, ועולה המובחר ללב כו', והיינו שמתברר הדם ונעשה זך ונקי וגם דק בעצם מהותו להיות חומר דק שיהי' כלי לקבל את הרוח חיים שבלב כו', והוא החיות הנמשך מהמוח אל הלב כו', וכמשנת"ל (ד"ה נשא¹⁶). וכמו"כ הוא ברוחני' עבודת האדם בעבודה דתפלה, שהוא בירור וזיכוך הנה"ב, לזככו מחומריותו ולנקות הסיגים והפסולת שבו כו'. דהנה"ב הוא מקלי' נוגה שמעורב טו"ר, והטוב שבנה"ב הוא הכח המתאוה שבו, שאינו רע בעצם, דגם בדברים הגשמי' שמתאוה בהם רק לקיום גופו, לא למלאות תאוות נפשו, א"ז רע, והוא טוב שכנוגה, כמ"ש בסש"ב ח"א פ"ז, ובהכח המתאוה יכול לרצות אלקות כו'. והרע הוא התאוה רעה, שזהו הציור שבו, הנק' יצה"ר, והיינו מה שמתאוה בזה למלאות תאות נפשו, שזהו רע. ולא דוקא בדברים האסורים, שזהו רע גמור מגקה"ט, אלא אפי' בדברים המותרים, מה שהוא רוצה למלאות תאות נפשו, ה"ז רע כו', וזה צריכים להפריד ולדחות לגמרי. וע"ז הוא עבודת האדם, להפריד הרע שבנה"ב ולנקותו מסיגים ופסולת שלא תהי' התאוה רעה, והטוב שבו יתעלה, היינו שבכח המתאוה ירצה באלקות כו'. ולהיות שהכח המתאוה הוא חומר עב וגס, הנה בכדי שיהי' כלי לאור אלקי, צריכים לזככו מחומריותו. וזהו ע"י העבודה וע"י שקידת העבודה, וכמשנת"ל (ד"ה במד"ס¹⁷) דע"י התעסקות במושכלות, מזדכך חומר המוח כו', וכן ההשגה מזדכך ע"י עסק המושכלות כו', כמו"כ ע"י העבודה שהנה"ב יבין ענין אלקי, וע"י שקידת העבודה בזה, ה"ה מזדכך מחומריותו, להיות כלי לאור אלקי, היינו שיאיר בו אור הנשמה ואור אלקי כו'.

א"ל

וזוהו¹⁸ מ"ש¹⁹ אכלתי יערי עם דבשי, יערי יוצ"א²⁰, שהוא ההתבוננות בביטול המלאכים שרפים ואופנים כו', איך שהשרפים אומרים קדוש²¹, שעומדים ברצוא ותשוקה גדולה להכלל בעצמות אוא"ס, עד שכל מהותם נשרף ברצון זה כו'²², והאופנים¹⁰ וחיוה"ק²³ ברעש גדול אומרים ברוך²¹, שרוצים להיות המשכת אלקות למטה כו', ובד"כ כולם עומדים ברום עולם¹⁰, בתכלית הביטול לאלקות כו', ועי"ז נעשה הזזה גדולה בנה"ב, להיות בו ג"כ הביטול כו'. וה"ז כמשל איש המוני כשרואה את המלך, הנה להיותו המוני אינו מבין כ"כ גדולת המלך, כ"א ממה שרואה שרים רבים ונכבדי ארץ שכורעים

(20) = יוצר אור (ראה לקו"ת שם לב, ב).

(21) ישעי' ו, ג. יחזקאל ג, יב"ג. וראה חולין צא, סע"ב ואילך ובתוד"ה ברוך – שם צב, א.

(22) ראה לקו"ת נשא כח, ד.

(23) = וחיות הקודש.

(14) לעיל ע' א'תג ואילך.

(15) ראה גם אוה"ת משפטים ע' א'רטו ואילך.

(16) ע' א'שטז ואילך.

(17) לעיל ח"ד ע' א'שמז.

(18) בבבא לקמן – ראה סה"מ תרל"ג שבהערה 1.

(19) שה"ש ה, א. וראה לקו"ת שה"ש לא, ד ואילך.

ומשתחויים לפני המלך ובטלים אליו, עי"ז תפול עליו ג"כ אימה ופחד מגדולת המלך כו'²⁴. וכמו"כ הוא עי"י ההתבוננות איך שהמלאכים שמופשטים מהגשם ומשיגים אלקות איך שהם בטלים ומקדישים ומעריצים כו'²⁵, עי"ז נופל אימה ופחד גם על הנה"ב כו'. ובפרט אשר שרשו ומקורו הוא משמרי האופנים²⁶, וע"כ, ההתבוננות בביטול שרשו ומקורו, ה"ז עושה הזזה גדולה בנה"ב כו'. וזהו אכלתי יערי, דמלאכים נק' עצי היער, וכמ"ש²⁷ אז ירננו עצי היער, דקאי על המלאכים כו', והוא ההתבוננות בביטול המלאכים כו'. ועם דבשי הוא ק"ש, שהוא בבחי' ביטול פנימי כו', והעיקר הוא בהביטול דנה"א, שהוא בחי' המתיקות והעונג בההשגה ובהאוי"ר כו', אך כמו"כ הוא ביטול הנה"ב שנעשה עי"י השגה והתבוננות אלקי (לא רק מביטול המלאכים) שמשגי הענין האלקי ומתבטל עי"ז בבחי' ביטול פנימי כו'. ואו' עי"ז אכלתי יערי, שזהו כמשל האכילה²⁸, שמהמאכל נעשה דם, ומתברר מכל סיג ופסולת ומזדכך מחומריותו עד שנעשה כלי להחיות כו', כנ"ל, כמו"כ הוא בתפלה, העבודה לברר ולזכך את הנה"ב עד שיהי' כלי לאלקות כו'. וקודם לזה כתי'¹⁹ אריתי מורי עם בשמי, ופי' מורי הוא ל' מרירות, והיינו מה שמתמרמר על ריחוקו מה' ועל גלות נפשו כו', וכמשנת"ל (ד"ה וכל העם רואים²⁹), והוא הכובד ראש³⁰ שקודם התפלה, שע"י נעשה הפרדת הרע הגס ודחיית הרע כו'. וכן בשעת התפלה, שאז מכיר יותר את פחיתותו, כי בהיותו יותר קרוב לה', מכיר יותר את ריחוקו כל היום כו'. וגם, שאז נרגש גם דקות הרע, שז"ע מה שאומרים סלח לנו בשמו"ע³¹, דלכאו' מהו המקום לזה בשמו"ע, שהוא בתכלית העלי', לומר אז סלח לנו כו', והול"ל זה קודם התפלה כו'. אך הענין, דקודם התפלה, כל דרך איש ישר בעיניו³², דכאשר לא עבר עבירה בפו"מ, ועוד עשה מצוה או עסק בתו', נדמה לו שהוא קרוב לאלקות, אבל כאשר מתחיל לעלות במעלות התפלה, אז הוא רואה איך שהוא מרוחק כו'. וזהו דבשמו"ע דוקא, בהיותו בתכלית הקירוב, אז מרגיש יותר את הריחוק גם בדקות, ומתמרמר עי"ז, ונעשה עי"ז דחיית הפסולת. וכידוע בענין תרומת הדשן כו'³³. ובכ"ז הוא שמתברר הנה"ב עד שיהי' כלי לאלקות כו', וכמו המאכל שנתברר ונעשה דם זך ונקי הראוי לחיות הנפש כו', כמו"כ הנה"ב מתברר עי"י הנה"א להיות כלי לאלקות כו'. וכן גם הדברים התחתונים שהאדם מקבל חיות מהם, וכמו המאכל הגשמי וכה"ג, כאשר האדם מתפלל בכח זה, ה"ז נכלל באלקות כו'. ועי"ז מתחדש האדם באור וחיות חדש בגילוי אור עליון, שמאיר בו גילוי אור הנשמה וגילוי אור האלקי כו', דבתחלה הוא בבחי' העלם בהאדם כו', ועי"י העבודה בכירור וזיכוך הנה"ב מאיר בו גילוי אור כו'.

א'לט

(31) ראה תו"א הוספות קיא, ד. סה"מ תרמ"א ע' רלו. ע' תק. תרצ"ב ע' שנב. לקו"ש חכ"ה ע' 15 ואילך. לעיל ח"ג ע' תשכב.
(32) משלי כא, ב.
(33) ראה סידור עם דא"ח נא, א ואילך. אוה"ת בשלח ס"ע תלה ואילך. סה"מ תרכ"ז ע' רנא ואילך. תרכ"ט ע' קסב. תרל"ט ח"א ס"ע ק ואילך. תרס"ח ע' קמו ואילך. תרע"ח ע' צה. תרצ"ב ע' רעא ואילך. ע' שנ ואילך. ד"ה פדה בשלום תשט"ז (סה"מ תשט"ז ע' סה).

(24) ראה תניא פמ"ב בהגהה (סא, א). לקו"ת שה"ש שם.
(25) ע"פ נוסח ברכת יוצר.
(26) ראה עץ חיים שער נ (שער קיצור אבי"ע) פ"ט. לקו"ת ויקרא ב, ב. האזינו עד, ג. שה"ש מג, ד. ובכ"מ.
(27) דברי הימים"א טז, לג. וראה ביאורי הזוהר להצ"צ ח"א ע' שפא. לעיל פקמ"ה (ח"ב ע' שפה). וש"נ.
(28) ראה לקו"ת שה"ש כט, א. לד, ב. סה"מ תרכ"ט ע' שעו ואילך.
(29) ע' אשעג ואילך.
(30) ראה ברכות ל, ב.

וכשם שהוא בהאדם בפרט, כ"ה בהעולמות בכלל, שע"י העלי' דעולמות ביי"ע שעולים באצ'י, עי"ז נמשך בהם תוס' אור מבחי' אצ'י ומלמע' מאצ'י כו'. וכידוע בענין השבת, שהוא עליית העולמות³⁴, שז"ע ג"פ הבו לה' שאומרים בקבלת שבת³⁵, שזהו עליית עולמות ביי"ע כו', ואומרים השתחוו לה' כו'³⁶, שזהו עלייתם באצ'י כו', ומאיר גילוי אור האצ'י ביי"ע כו', וכמשנת"ל (ד"ה על ג' דברים³⁷) בענין ביום השביעי נתעלה וישב כו'³⁸. וגם למטה ביי"ע מאיר בשבת גילוי אור עליון יותר, וכידוע דגם חיצוני' העולמות מקבלים בשבת חיותם מבחי' המח' כו', וכמ"ש במ"א³⁹. ובפנימי' הגילוי בשבת הוא שמאיר בחי' התענוג, וכמ"ש⁴⁰ וקראת לשבת עונג כו'. וכ"ז הוא ע"י העבודה דששת ימי החול, שהוא העבודה בכל המדר' דעולמות ביי"ע בבחי' ביטול היש, שהוא הברור והזיכוכ בכל מדר' ומדר' לפי מעלתה כו', ובשבתא דמעלי שבתא הכל עולה ונכלל בבחי' מל' דאצ'י כו', ועי"ז נמשך גילוי האור בבחי' המל', וע"י המל' נמשך הגילוי בעולמות ביי"ע כו'.

והענין הוא⁴¹, דהנה כתי'⁴² ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה, וקאי על בחי' מל' שנשפלת ביי"ע לברר בירורים, היינו ניצוצות דתהו שנפלו בנוגה דבי"ע, שבחי' נוגה מסתיר על הניצוץ האלקי להיות נראה ליש ודבר נפרד כו' (דבאמת מתעבה ומתגשם הניצוץ ע"י ההסתר והעלם דנוגה, שמתרחק עי"ז מאד ממקורו כו', וכמו"כ ע"י תערובות הפסולת שבו כו'. ויובן זה במכ"ש מהתלבשות הנה"א בהנה"ב, שבהתלבשות זאת ה"ה בא בהגשמה, דהכחות דנה"א בהתלבשותם בנה"ב, כמו ההשגה האלקי, אינו בערך כלל לגבי השגת הנשמה קודם התלבשותה בגוף, וכן באהוי"ר וכה"ג כו'. וגם מתעלם אורה ע"י הסתר הנה"ב, מפני שמתרחק עי"ז הנה"א משרשו ומקורו האלקית, דהנה"א, כאשר לא יש דבר המסתיר, מאיר אורו ביותר, וע"י הסתר הנה"ב מתעלם אורו כו'. וכמו עד"מ אור השמש, כאשר יש ענן המפסיק בין האור והשמש, אינו מאיר, שהרי גם אחרי הפסק יש אור השמש, דיומא דעיבא כולו שמשא⁴³, רק שאין האור מאיר כו'⁴⁴. וכמו"כ הנה"ב נעשה כמו מסך שמפסיק בין הנה"א ובין האלקות, וכמ"ש⁴⁵ כי עוונותיכם מבדילים כו', ועוונותיכם אינו עון ממש, כ"א הוא ל' עיוות ועיקום⁴⁶, והיינו שמעקם דרכו בעניני הנה"ב, יהיו איזה ענינים שיהיו, ה"ה מבדילים בין הנה"א והאלקות, ועי"ז מתעלם האור דנה"א כו'. ועוד זאת, שנעשה מעורב בפסולת וחומר' הנה"ב כו', והוא מה שהנה"א נסרך ונדבק בהענינים החומר' כו'⁴⁷ (ועמ"ש בסדור בד"ה זכר רב טובך⁴⁸, דמ"מ הנה"א אינו מתפעל בזה כו'. ואפשר יש בזה הפרש במדר' הנשמה, אם היא בבחי' דקות או בבחי' גסות הרוח כו', וכמ"ש בלק"ת בד"ה להבין מ"ש מי אל כמוך⁴⁹). וכ"ז הוא בהנה"א,

(42) משלי לא, טו.

(43) יומא כח, סע"ב. וראה גם שו"ע אדה"ז אור"ח סתנה"ס.

(44) ראה גם סה"מ תרס"ב ע' שכ.

(45) ישע"י נט, ב (ושם: כי אם עוונותיכם היו מבדילים).

(46) ראה גם לקו"ת נשא כד, א. שה"ש כד, ד ואילך. לעיל פע"ה (ח"א ע' קפז).

(47) ראה גם סה"מ תר"ס ע' תכג. אעת"ר ע' רטו. עטר"ת

ע' תקכד.

(48) סידור עם דא"ח עט, ג.

(49) ר"ה סא, סע"ד ואילך.

(34) ראה ראה פרי עץ חיים שער השבת פ"ב ג. מקדש

מלך לזח"ב רג, ב. תו"א תשא קיג, א ואילך. סהמ"צ להצ"צ צ, א ואילך. צג, א ואילך.

(35) תהלים כט, א"ב. פרי עץ חיים שער השבת פ"ח. לקו"ת

פ' ראה כח, א.

(36) תהלים שם, ב.

(37) ע' אשפד.

(38) ברכת יוצר דשבת.

(39) ראה לקו"ת שבת שובה סו, ג. אוה"ת שבועות ע' פו.

(40) ישע"י נח, יג.

(41) בהבא לקמן – ראה ביאורי הזהר שבהערה 1.

שההתלבשות אינו בדרך גלות ח"ו, שהרי בכח הנה"א להתגבר כו'. וכ"ש בהניצוץ האלקי שבנוגה, שהוא בבחי' גלות, שמתעלם ומסתתר ביותר, ונעשה בבחי' הגשמה מאד כו'. והבירור הוא שמתברר הניצוץ, ונפרד ממנו הרע, ומזדכך מכל סיג ופסולת, בדרך עלייתו ממדרי' למדרי', מעשי' ליצי' ומיצי' לברי', דבפרטי' יש בזה מדרי' רבות מאד, שבכל מדרי' ה"ה מזדכך יותר, עד שמתעלה ונכלל באלקו' כו'. וזהו העבודה דנש"י למטה בששת ימי החול, וכן בבחי' מל' למע', לברר בירורי הנוגה דבי"ע כו'. ובשבת הוא עליית המל' עם כל בירורי הניצוצות המתבררים כו' (ו"ע עליית העולמות דבשבת כו'), ועי"ז נמשך בחי' עונג עליון בשבת בבחי' המל' (וכן גם בהעולמות העולים ונכללים בחי' מל' כו').

א'מ

דהנה נת"ל (ד"ה על ג' דברים⁵⁰) שהכלים ממשיכים אור⁵¹, וזהו מפני שהכלי קדמה בשרשה, וענין הקדימה של הכלי הוא, שהכוונה בהאור הוא להאיר את הכלי, וע"כ הכלי ממשיך את האור כו'. וכמו"כ הוא בענין הזה, שהרי הכוונה היא שיתבררו ויזדככו הניצוצות ויהי' ביטול היש כו', וע"כ, ע"י הבירור שמתהפך החשך ונעשה כלי לאלקות, עי"ז מאיר גילוי האור, והוא גילוי בחי' התענוג העליון כו'. וההמשכה הוא בבחי' תוס' אור, מפני שנשלם בזה הכוונה שקדמה במח' תחלה כו'. דכ"ה גם בעליית הכלים, שהוא בחי' הביטול שלהם, שע"י מאיר בהכלי אור עליון יותר מן האור שבתחלת המשכת האורות בכלים כו'. ובפרט בעליית בי"ע בבירור הנוגה, שע"י נעשה הגילוי ביותר כו'. וכמו עד"מ בהתנשאות המלוכה, כאשר עם רב מנשאים כבוד מלכותו, יהי' המלך מלא חדוה ותענוג מזה, וכ"ש מביטול מדינות הרחוקות, כך עד"מ בחי' מח' ורצון אנא אמלוך⁵², שעלה במח' להיות התפשטות בחי' המלוכה, ואין מלך בלא עם⁵³, שהוא בחי' נפרדים דוקא, ומזה שהם מתבטלים ומקבלים עליהם עול מלכותו ית', יהי' זה לנח"ר ועונג כבי' לפניו ית', וכמא⁵⁴ נח"ר לפני שאמרתי ונעשה רצוני כו', ולכך נמצא העונג העליון מלובש ושורה במדת מל' דאצי' כו'.

וביאור הענין הוא⁵⁵, דהנה, בחי' הארת תענוג העליון נמשך ומתלבש בכל הע"ס דאצי', והוא עיקר חיות כל הע"ס כו'. ועז"א במא' דפתח אליהו⁵⁶ ואיהו שקיו דאילנא כו' וכמיא דאשקי לאילנא ואתרבו בההוא שקיו כו', דבד"כ הוא אור הקו המאיר בע"ס, ובפרטי' הוא בחי' הארת העונג המתלבש בהם כו'. וע"ה⁵⁷ דרש ומקור הע"ס הוא מבחי' א"א, בחי' חיצוני' הכתר, ותענוג ידוע שזהו בחי' עתיק, בחי' פנימי' הכתר, שמובדל בערך מן הנאצלים כו', מ"מ, עיקר חיות כל הע"ס וסבת ההתרחבות שלהם הוא דוקא ע"י הארת התענוג שבהם כו'. וי"ל שזהו בחי' הכוונה פנימי' שבאצי' הע"ס, שזהו עיקר חיותם כו', ולכן התרחבות והתפשטות האור בהע"ס הוא דוקא כאשר נשלם הכוונה כו'. וכמו תנאי התנה הקב"ה במע"ב שאם יקיימו ישראל את תורתו מוטב כו'⁵⁸, דהכוונה הוא שע"י נמשך

50) ע' אישפג ואילך.

51) כאן חוזר למשנת"ל בהתחלת המאמר, שהאור הנמשך, צריך להיות לו .. כלי הראוי לקבל".

52) ראה לקו"ת נשא כ. ד. כא, סע"ד. נצבים נא, ב. ובכ"מ.

53) בחי' וישב לך, ל. שם ר"פ בלק. תניא שעהייה"א רפ"ז

(פא, ב). ובכ"מ.

54) תו"כ ופרש"י ויקרא א, ט. ועוד.

55) בהבא לקמן - ראה ביאורי זוהר שבהערה I (ע' תתמב).

56) תקו"ז בהקדמה (יז, א).

57) - ועם היות.

58) שבת פח, א.

תוס' אור בהע"ס כו', וכמארז"ל במד"ר⁵⁹ ע"פ⁶⁰ אלה תולדות השוה"א⁶¹, אלה בזכות מי הן עומדין ובזכות מי הן קיימים, בזכות ואלה שמות בני⁶², ואלה כו' בזכות אלה העדות והחוקים והמשפטים כו'⁶³, וכמו ועתה יגדל נא כח אד'⁶⁴, דבזמן שישראל עושיין רש"מ⁶⁵ מוסיפין כח בגבו' של מע' כו'⁶⁶. וי"ל דז"ע ואיהו שקיו דאילנא, דהיינו בחי' פנימי' הקו כו'. ובזה י"ל הכפל ל' שאו' אח"כ⁶⁶ דאשקי לאילנא בההוא נביעו וההוא נביעו איהו כנשמטא כו', דמ"ש וההוא נביעו איהו כנשמטא, זהו בחי' חיצוני' הקו, והיינו מה שמאיר באצי' בסוד שרש כו', ומ"ש דאשקי לאילנא, הוא בחי' פנימי' הקו כו'. וכמו שאנ"ר⁶⁷ בחוש בהאדם, דעיקר חיות כל כחות הנפש, שכל ומדות, הוא מבחי' העונג שנמשך בהם, ולכן אנ"ר דעיקר התגלות והתרחבות הכחות הוא לפ"ע העונג שבהם, וכמו התגלות והתרחבות כח השכל הוא לפ"ע העונג שיש לו באותה החכ'. וזהו שארז"ל⁶⁸ לעולם ילמד אדם במקום שלבו חפץ, כי החפץ והתשוקה היא בחי' התענוג, ובאותו הענין שחפץ בו יצליח וישכיל יותר כו'. וכן במדות ג"כ נמשך ומלוכב בהם בחי' התענוג, וכמו במדת החסד, הנה אברהם שהי' מדת החסד, הי' מתענג מאד במדת חסדו, וזהו סבת התרחבות המדה הזאת, וההוראה ע"ז הוא, שמצינו שכשלא הי' לו למי לגמול חסד, הי' בצער גדול מזה, וכמו שפרש"י בפ' וירא⁶⁹ שהי' מצטער ע"ז שלא הי' לו אורחים, ואין זה נמשך מצד עצם מדת החסד, כי הנה מדה זו היא שכשיש מי שצריך לחסדו אזי ישפיע לו חסדו, אבל למה יומשך הצער כשלא הי' מי שיקבל חסדו, אלא זהו נמשך מצד העדר התענוג, דהתענוג מלוכב במדת החסד, וכאשר לא בא התענוג לפועל, יצטער בזה כו'. וגם במדת הגבו' שבאדם, שהוא טבע האכזריות והכעס לשפוך חמתו על בנ"א, הנה זהו התענוג שלו, דכאשר ישפוך חמתו אזי ינוח וישקט, כי הגיע למחוז חפצו ותענוגו, וכאשר ימנעוהו מזה יצטער כו'⁷⁰, וכמו בשלוחי הדין, כשפועלים הדין ר"ל זהו חיותם כו'⁷⁰. וכן בכל אדם שיש לו תענוג במלאכתו, וכמארז"ל ב"מ דע"ז א' אוכלשי דמחוזא אי לא עבדי חלשי, אוכלשי הם נושאי משאות⁷¹ או חופרי אדמה⁷², אי לא עבדי חלשי, הרי שגם בעבודה קשה יש בזה תענוג, וזהו המוסיף לו כח וחיות כו'. ובגמ' ברכות דמ"ג ע"ב ע"פ⁷³ את הכל עשה יפה כו', מלמד שכאו"א יפה לו הקב"ה אומנתו בפניו, ופרש"י⁷⁴ דאפי"ו בורסי נאה אומנתו בעיניו כו'. וכן בכל המדות יש בהם תענוג, שזהו חיותם וקיומם וסיבת התרחבות והתפשטות שלהם כו'.

והדוגמא מזה יובן למעלה, דע"ס דאצי' חב"ד חג"ת כו', עיקר חיותם הוא ע"י בחי' עונג העליון אשר נמשך ומלוכב ומתפשט בכל הע"ס, ובו תלוי עיקר התפשטותם והתרחבותם כו' (כמדומה דבמ"א⁷⁵ מבו' ההפרש בין חיות לעונג, דחיות הוא מה שמוכרח,

(69) יח, א (ד"ה כחם היום).

(70) ראה ביאורי הוהר לאדמו"ר האמצעי קסא. ב ואילך.
מאמרי אדמו"ר האמצעי קונטרסים ע' שלג ואילך. לקמן ח"ו
ע' ואירפח ואילך. סה"מ תרפ"ט ע' לב ואילך. ע' קלד ואילך.
(71) רש"י ב"מ שם.
(72) רמב"ם הל' שכירות פ"ט ה"ז.
(73) קהלת ג, יא.
(74) ברכות שם.
(75) ראה גם לקו"ת בשלח א, ג. ואתחנן ד, ג. סה"מ עזר"ת
ס"ע סט.

(59) שמו"ר רפמ"ה.

(60) בראשית ב, ד.
(61) השמים והארץ.
(62) שמות א, א.
(63) ואתחנן ד, מה.
(64) שלח יד, יז.
(65) רצונו של מקום.
(66) איכ"ר פ"א, לג.
(67) שאנו רואים.
(68) ע"ז יט, א.

ועונג הוא השפעה יתירה, וכמו בורא נפשות רבות וחסרונן ועל כל מה שבראת להחיות בהם כו', ופי' הטור ס' ר"נ, בורא נפשות רבות וחסרונן הוא מה שחסר בלא זה, ועל כל מה שבראת להחיות הוא דברים שהן לעידון ולתענוג כו'⁷⁶. וא"כ, חיות הוא מילוי החסרון לבד, שזהו בחי' אצי' מצ"ע כו', ועונג הוא מבחי' עשירות⁷⁷, בחי' פנימי' הכתר כו', וכמשנת"ל ד"ה ויקח קרח והלאה⁷⁸ וד"ה פדה בשלום נפשי⁷⁹, דכמו"כ בחי' המל' יש בה בחי' עונג, שהוא התענוג בענין המלוכה כו'.

וכ"ז הוא בחי' הארת העונג לבד שנמשך בכל הע"ס. וראשית ההמשכה הוא בבחי' חכ', וכמו שראשית גילוי הקו הוא בחכ'⁸⁰, כמ"ש⁸¹ ה' קנני ראשית דרכו כו', כמו"כ גם הארת העונג, ראשית המשכתו הוא בבחי' חכ'. וכמו כשמשכיל איזה השכלה חדשה, הנה בסקירה ראשונה של ההשכלה שמתחדש אצלו, מתמלא עונג, וכמו צהבו פניו כו'⁸², וכמו חכמת אדם תאיר פניו⁸³, שזהו מבחי' העונג כו', וכך למע', ראשית התגלות הארת העונג הוא בחכ', ראשית האצי'. ומחכ' נמשך במדות כו'. וסיום ההמשכה הוא בבחי' מל' סופא דכל דרגין דאצי' כו'. וכידוע⁸⁴ בהארת הקו מא"ס ב"ה המלוּבש בעולם האצי', הוא מסתיים במל' דאצי', ואינו נמשך בבי"ע, והיינו ע"י המסך והפרסא המפסיק בין אצי' לבי"ע, שהוא המונע ומעכב שלא יומשך הארת הקו בבי"ע, רק יופסק אורו בבחי' מל' דאצי' כו'. ולכן הנבראים דבי"ע הן בבחי' יש, דע"ס דאצי' הן אלקו', גם בחי' המל' היא אלקות ממש כו', והכלים דע"ס דברי' וגם האורות נ"ר⁸⁵ הן בחי' נברא בבחי' יש ומציאות כו', מפני שאינו מאיר שם הארת הקו כו'. וכמו"כ הארת התענוג מסתיים במל' דאצי' כו'. וזהו לפי שהיא רק הארה לבד, ע"כ יש בזה חילוקי מדרי', וכמו שאנ"ר בנפש, שאינו דומה התענוג שבחכ' להתענוג שבמדות ובשאר הכחות, וכמו"כ הוא למע' שיש חילוק בין הארת התענוג שבחכ' ובין התענוג שבז"א ומל' כו', וזהו לפי שהוא הארה לבד כו'.

א'מב אמנם ע"י הברורים שבחי' המל' מבררת בנוגה דבי"ע, עי"ז נמשך מבחי' עצמי' העונג בבחי' מל' שלמעלה מבחי' הארת העונג שבחכ' ראשית הע"ס (ובהעלם יש בבחי' מל' מבחי' עצמיות העונג, שז"ע נעוץ תחילתן בסופן כו'⁸⁶, דנעיצת התחלה הוא בסוף יותר מבראש המתפשט כו'⁸⁷, וראש המתפשט הוא בחי' חכ', ובבחי' המל' שהיא סופא

(87) ראה ד"ה ועמדו רגליו תרל"א (סה"מ תרל"ח ח"ב ע' תתמב ואילך (יש"נ)): „ופי' וענין נעוץ תחילתן בסופן, שבבחי' סוף יש נעיצת התחילה יותר מבראש כו'. אבל מפרשי הס"י פי' בא"א, שהרמ"ב ז"ל פ"י שבסוף נעוץ פי' מתחילת התחלה ובתחלה נעוץ הסוף מבחי' הקודמת לו, וקרוב לזה פי' הר"א מגרמישא דהר"ס גאון'ג והרמב"ן ז"ל פי' שנעוץ תחילתן בסופן וסופן בתחלתן שאין בחי' ראש וסוף, והראש כלול מהסוף והסוף מהראש, והאמצע מהם. אמנם פי' רבינו ז"ל'י שבבחי' סוף יש נעיצת התחלה יותר מבבחי' ראש המתפשט כו'“.

(א) = ר' משה בורטיל.

(ב) = ר' אלעזר מגרמזא.

(ג) = הו"ר סעדי' גאון.

(ד) ראה ד"ה ועמדו רגליו במאמרי אדה"ז תקע"א ע"ס; נביאים ע' רסה; מארז"ל ע' קצב. ע' ר"א. פרשיות ח"א ע' קכט. תניא

(76) ראה גם לקו"ת שם. מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ג ח"א ע' שצב. אוה"ת חיי שרה קיז, ב. וארא ס"ע קלה ואילך. שה"ש ח"ב ע' תקעת. סה"מ תר"ס ס"ע נז ואילך. עזר"ת שם. תרע"ח ע' רסו.

(77) ראה גם אוה"ת וארא, סה"מ תר"ס ותרע"ח שם.

(78) תרע"ג (ח"ב ע' שעה ואילך).

(79) תרע"ה (ח"ג ע' אילט ואילך).

(80) ראה אוה"ת וארא ע' קמז ואילך.

(81) משלי ח, כב.

(82) ראה ירושלמי שבת פ"ח ה"א. קהלת רבה פ"ח, א (ד).

לקו"ת מסעי צג, ב. סה"מ תרנ"ז ס"ע קעג ואילך.

(83) קהלת ח, א.

(84) ראה ביאורי זוהר שבעה ע"ה 1 (ע' תתמא).

(85) = נפש רוח.

(86) ספר יצירה פ"א מ"ז.

ש"פ קרח, העת"ר

א'תכג

דכ"ד יש בה מבחי' תחלה יותר מבראש כו', וזהו כח ההתהוות שבבחי' מל' דוקא כו', וכמו"כ בחי' עצמיות התענוג יש במל' בהעלם כו', ומתגלה בה ע"י הביירוים כו'. והוא בחי' טלא דנטיף מעתיקא⁸⁸, שזהו בחי' טלא דבדולחא⁸⁹, והיינו בחי' גבו' דעתיק המלוכש במו"ס כו', וידוע דגבו' דעתיק הוא בחי' עצמו' עתיק כו'⁹⁰, דהרי לית שמאלא בהאי עתיקא⁹¹, והגבו' היא בחי' תגבורת העצמית, דהיינו בחי' עצמי' עתיק כו' (והגם שנת"ל ד"ה אדם כי יהי⁹² דחסד הוא גילוי בחי' עצמות עתיק כו', היינו בענין הגילוי לבד, להיות דחסד הוא בחי' גילוי כו', אבל בעצם מדריגתו, בחי' גבו' הוא בחי' עצמות, וחסד בחי' התפשטות והארה לבד כו', וכמ"ש במ"א⁹³), ומלוכש במו"ס כו'. ובחי' זו הוא שנמשך בבחי' מל' ע"י הביירוים כו'.

והענין הוא, דהנה ידוע דשרש הביירוים הוא מבחי' ח"ס, וזהו שא' בזהר⁹⁴ בחכ' אתברירו, שהכוונה היא בחי' ח"ס כו'⁹⁵. וז"ש באד"ר⁹⁶ דקכ"ח ב', דח"ס שקיט ואשתכך כחמר טב דשקיט ושכיך על דורדי' כו', והוא, להיות דביירוים הם מבחי' ח"ס, וכל מברר צ"ל תחלה מברר בעצמו, וכמו קשוט עצמך כו'⁹⁷, וכמו"כ בחי' ח"ס מברר תחלה הסיגים שבו, עד שנעשה ברור וצלול, ונק' חמר טב, והשמרים נופלים למטה כו', וזהו דשקיט ואשתכך כו', ואח"כ יורד הארה מבחי' ח"ס למטה באצי' בכדי לברר כו', וכמ"ש בבה"ז על מאה"ז הנ"ל⁹⁸.

ויובן ע"פ משנת"ל (ד"ה ויקחו לי תרומה וד"ה אח"מ⁹⁹) בענין ההבדלה בין חכ' דתו' לחכ' דמע"ב¹⁰⁰, שזהו הבדלה בבחי' חכ' גופא, דכל מע"ב שרשם מבחי' חכ' דאצי', וכמ"ש¹⁰¹ כולם בחכ' עשית, שכל מה שנתהווה הוא מבחי' חכ' דאצי', רק שהחכ' דמע"ב היא בחי' פסולת לגבי החכ' דתו' כו', וההבדלה היא מבחי' ח"ס כו' (והיא ההבדלה שע"י יגת"ד¹⁰², שמבדילים בין עצמות החכ' שהיא חכ' התו', ובין בחי' אחורים וחיצוני' דחכ' שהיא חכ' דמע"ב כו'). והנה הרצון ג"כ בכ"מ בשוה¹⁰³, דהרי הרצון הוא על כל דבר כו', דהכל עלה במח' כו', וכמ"ש במ"א¹⁰⁴ דתהו ותיקון שניהם עלו במח', וכן ישראל ועכו"ם

92) תרע"ה (לעיל ח"ד ריש ע' א'שב).

93) ראה סה"מ תרנ"ח, פרת, ולעיל פר"ג שם.

94) ראה זח"ב (היכלות) רנד, סע"ב. עץ חיים שער ח (שער לט (שער מ"ן ומ"ד) דרוש א.

95) ראה תניא אגה"ק סכ"ח (קמח, א). ועוד.

96) = באדרא רבא (בוהר ח"ג).

97) בבא מציעא קז, ב. פרש"י בראשית ד, כה.

98) ביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי קפד, סע"א ואילך.

99) תרע"ה (לעיל ח"ד ע' א'קפט. ע' א'דש).

100) ראה תורת חיים בראשית א, א ואילך. ז, ג ואילך.

101) תהלים קד, כד. וראה חתר שם טוב סימן פו. תורת חיים בראשית יז, ב. ובכ"מ.

102) = י"ג תיקוני דיקנא.

103) ראה לעיל פנ"ב (ח"א ע' ככ). ובכ"מ.

104) ראה לעיל סד"ה בקר וידוע תרע"ד (ח"ג ע' תשכט).

וש"נ.

88) ראה זהר ח"ב סא, ב. טב, ב. פג, א. פח, א. ח"ג (אד"ז)

רפח, א.

89) זח"ג מט, א.

90) ראה לקו"ת נצבים מט, ד. אוה"ת תולדות תתי, ב. תתי, סע"א ואילך. תצוה ע' א'תשלב. סה"מ תרנ"ב ע' כ ואילך. תרנ"ח ס"ע קצד. לעיל פר"ג (ח"ב ריש ע' תקסז). סה"מ פרת' ע' קיז.

91) זח"ג קכט, א. ועד"ז שם רפט, א. וראה תו"א יתרו עב,

ג.

אגה"ק סי"כ (קל, ב ואילך). הגהת אדמו"ר מהר"ש באוה"ת בראשית ח"ו תתרכו, ב. שם תתרט, ב. סה"מ תרל"ב ח"א ע' קז. ח"ב ע' שסו. תרל"ג ח"א ע' קטו. תרמ"ד ע' רמט. תרמ"ח ט"ע רטו ואילך. תרס"א ע' קפג. תרס"ג ח"ב ע' רמג. המשך תרס"ו ע' כג. ט"ע תג ואילך. לעיל פנ"ג (ח"א ט"ע קפא). סה"מ תרע"ח ע' ער. ד"ה זה היום תחילת מעשיך דיום ב' דר"ה תשל"ו. ועוד.

כו', רק שזהו בפנימי' וזה בחיצוני' כו', הרי דבחיצוני' הרצון הכל שוה כו'. וזשארז"ל במד"ר¹⁰⁵, והארץ היתה תהו¹⁰⁶, אלו מעשיהן של רשעים, ויאמר אלקים יהי אור¹⁰⁷, אלו מעשיהן של צדיקים, ועדיין איני יודע באיזה מהן חפץ כו', והיינו, דמצד הרצון הרי כחשיכה כאורה¹⁰⁸, שניהם שוה לפניו כו' (ובמ"א¹⁰⁹ מבו' דהתהוות תהו הוא מהעדר הרצון, וכמא¹¹⁰ דין לא הניין לי' כו', וזהו בבחי' הפנימי' דוקא, וזש"א הניין ולא הניין, דהיינו בבחי' העונג כו', אבל בחיצוני' הרצון הכל שוה כו'). והבירור וההבדלה בהרצון זהו מבחי' ח"ס, שהוא בחי' טעם כמוס לרצון כו', דגם ח"ס הוא בחי' חכ' וטעם, אלא שהיא חכ' נעלמה שלמע' מהשגת הנאצלים, וכמא¹¹¹ שתוק כך עבמ"ח¹¹² כו', וכאשר הרצון מתלבש בחכ' הנעלמה, שהוא בחי' טעם לרצון, נעשה הבדלה בהרצון לרצות בהטוב ולשנוא את הרע, מחמת הטעם שכן הוא ראוי ע"פ החכ' כו'. וע"ה שהרצון הוא בלתי מוגבל בעצם, ה"ה בא בבחי' הגבלה ע"י בחי' ח"ס כו'. וזהו ע"י בחי' גבו' דעתיק שמלוכש במו"ס, והו"ע בחי' קו המדה שמודד ומגביל את הרצון להיות הרצון דוקא בזה ובאופן כך כו' (וא"ז קו המדה המודד בחי' חיצוני' האור דס' השתל', שבהמדידה בא האור בבחי' הגבלה ממש, וכאן היא מדידה פנימי', והיינו דגם כמו שהוא מדוד הוא בלתי מוגבל כו', ועמשנת"ל ד"ה ראשי המטות¹¹³). וזהו הבירור שמבחי' העונג. דהנה, הרצון הוא בהכל בשוה כו'¹⁰³, אבל העונג הוא דוקא במה שמוכשר הוא כו', וכאשר העונג בא בבחי' ח"ס, נעשה ע"י הבירור וההגבלה בבחי' הרצון, והיינו הבירור מה שהוא עצמות הרצון, שבזה דוקא הוא עצם הרצון והחפץ כו'. וזהו שרש הבירורים, שהוא מבחי' גבו' דעתיק המלוכש במו"ס כו', וע"כ, ע"י הבירורים שמל' מבררת, נמשך בבחי' מל' בחי' עצמות התענוג שבח"ס כו'.

א'מג

והמשכה זו כמל' הוא בשבת, דאז הוא עליית העולמות³⁴, דהיינו שכל הבירורים שמתבררים עולים בבחי' מל' כמו שהיא באצי' כו', ועי"ז נמשך בחי' התענוג בבחי' מל', וע"י המל' נמשך הגילוי גם בבי"ע כו'. והענין הוא¹¹⁴, כמ"ש בפע"ח ובסי'¹¹⁵ בכוונת רצה והחליצנו, שהוא בחי' חליצת הנעל דמט"ט, שהוא המסך, וישלוט אצי' עצמו שלא ע"י הנעל כו' (בפע"ח שער השבת פי"ז אי'¹¹⁶, חליצת נעל דמט"ט לעלות לברי', ובסי' האריז"ל אי'¹¹⁷ וישלוט אצי' עצמו או ברי', וכ"כ במ"ח¹¹⁸ ובפי' הרמ"ז חקת דקפ"א

להצ"צ ח"ב ע' תרעו.

(115) בפע"ח ובסי': הובאו בסמוך.

(116) וז"ל: וברצה והחליצנו, יכוין בחליצת נעל

דמטטרו"ן, לעלות לבריאה לבושי שבת וי"ט.

(117) וז"ל: רצה והחליצנו, הואיל וברכה זו נגד יצירה

ששם מטטרו"ן הנקרא נעל לז"א, ובו מתלבש בחול, כי ההנהגה על ידו בסוד יבום, כי בחול יורד שפע יום א' מחסד אצי' לחסד בריאה ומחסד בריאה לחסד יצי', ומשם לעוה"ז וכו' .. ובשבת יורד תיכף מבריאה, לזה אנו מחלים שבשבת יהי' חילוף הנ"ל וישלוט האצי' עצמו או בריאה, כי שבת בחי' בריאה ולא מט"ט, וזהו החליצנו.

(118) = במשנת חסידים (מסכת ליל שבת פרק ה משנה ד).

(105) ב"ר פ"ב, ה. פ"ג, ח.

(106) בראשית א, ב.

(107) שם, ג.

(108) תהלים קלט, יב.

(109) ראה סה"מ תרס"ה ע' תפז ואילך. עת"ר ע' קלג.

תורת שלום ספר השיחות ע' 134 ואילך. לעיל פשל"א (ח"ג ע' תתקכד). פת"ח (ח"ד ע' אקלח). סה"מ פר"ת ע' רצט ואילך.

הש"ת ע' 55.

(110) ב"ר פ"ג, ז. פ"ט, ב. קה"ר פ"ג, יא (א).

(111) מנחות כט, ב. וראה גם לעיל פי"ד (ח"א ע' ל).

(112) = עלה במחשבה.

(113) תרע"ג (ח"ב ע' תכו ואילך).

(114) ראה אוה"ת חנוכה שג, ריש ע"ב. ביאורי הזהר

ע"א), והיינו שנמשך גילוי האצי' בכי"ע כו'. וזהו ע"י הזיכוך ובירור דעולמות ביי"ע בעבודה דששת ימי החול, ועולים בבחי' העלאת מ"ן בליל שבת, בחי' שבתא דמעלי שבתא, וראוים הם לגילוי האצי' כו', עיי"ז נמשך אור האצי' בכי"ע כו'.

וע"פ הנ"ל יובן מ"ש² ויקח קרח כו'. דהנה¹¹⁹ ידוע¹²⁰ דקרח רצה להגביר הגבו' על החסדים¹²¹, וזה הי' מחלקותו על הכהונה, דכהנים ולוים הם חו"ג, כהן הוא בחי' חסד¹²², כמ"ש¹²³ אתה כהן לעולם, ולוים בחי' גבו'¹²⁴, כמ"ש¹²⁵ ועבד הלוי הוא כו', ורצה להגביר הגבו' כו'. דהנה¹²⁶ אי' בזהר¹²⁷ חילא דאורייתא שמאלא אתכליל בימינא, והיינו שצ"ל בחי' שמאלא, אבל שיהי' כלול בימינא כו'. וכמו ברצו"ש שהן בחי' חו"ג, דהשוב הוא ע"י הרצוא דוקא, דהרצוא הוא הביטול, והיינו הבירור והביטול דנבראים להיות ראוים לאור האצי', ועיי"ז דוקא נמשך בהם אור האצי' כו', אבל תכלית הכוונה הוא השוב והגילוי, והרצוא שהוא העלי' הוא בשביל הירידה כו'. וזהו דשמאלא אתכליל בימינא כו'. אבל קרח רצה להגביר הגבו', מפני שראה שהגבו' קודמים לחסדים, וכמו הצמצום הראשון שקדם לגילוי הקו, שזהו הוראה שהגבו' קודמים בשרשן, וכמא¹²⁸ בתחלה עלה כמח' לכרוא את העולם במדה"ד ואח"כ שיתף מדה"ר כו', וכמשנת"ל (ד"ה וכל העם רואים¹²⁹). וכן הרצוא הוא ענין עיקרי, שא"א להיות השוב בלי הקדמת הרצוא כו'. וכן בהשתל' הרי גבו' דעתי' למעלה במדרי' מבחי' חסד דעתיק, דגבו'¹³⁰ בחי' עצמו' עתיק כו'. מכ"ז חשב להגביר הגבו' כו'. אבל טעה בזה, דקדימת הצמצום בשרשו הוא מה שנמצא כלול בהגילוי דאוא"ס שלפה"צ, שהכוונה בהגילוי הוא שיהי' ע"י הצמצום דוקא, וכמשנת"ל ד"ה הנ"ל, וא"כ הרי הצמצום הוא בשביל הגילוי כו' (ומעלת הצמצום מצ"ע שיש לו קדימה בעצם, זה יתגלה לעתיד, אבל הקדימה בהגילויים הוא רק שעיי"ז יהי' הגילוי כו'), ואם תופס הצמצום עצמו, היינו שנאחו בהצמצום, ה"ז היפך הכוונה לגמרי כו', וכמשנת"ש. וכן ברצו"ש הרי העיקר הוא השוב, שהרי לא לתהו בראה אלא לשבת יצרה¹³¹, שאין הכוונה בהעלי' מצ"ע, כ"א שעיי"ז תהי' ההמשכה כו'. וכן במעלת גבו' דעתיק, הנה הגילוי הוא ע"י בחי' חסד דוקא, וגילוי בחי' גבו' דעתיק עצמו יהי' לעתיד, אבל הגילוי הוא ע"י בחי' חסד דוקא. וזהו ויקח קרח בן יצהר, ואי' במד"ר¹³² שטען אני בן שמן, שזהו בן יצהר, דיצהרך זהו שמן, ומה אלו שרק נמשחו בשמן זכו לכהונה ומל', אני בן שמן לא כ"ש כו'. והענין, דשמן זהו בחי' גבו' דעתי', כשמן הטוב היורד על הראש כו'¹³³, דח"ס זהו בחי' חמר טב, כנ"ל¹³⁴, וגבו' דעתיק המלוכש בח"ס הוא בחי' שמן שצף

א'מד

127) ר"פ קרח (קעו, א). ושם: אורייתא איהי חילא דימינא .. ושמאלא אתכליל בימינא.

128) ראה פסיקתא רבתי פ"מ (בחוודש השביעי), ב. פרש"י בראשית א, א (ד"ה ברא אלקים).

129) ע' א'שסו.

130) דגבו': אוצ"ל: דגבו' דעתיק היא.

131) ישע"י מה, יח (ושם): לא תהו בראה לשבת יצרה).

132) במדב"ר פי"ח, טו.

133) תהלים קלג, ב (ושם): כשמן הטוב על הראש יורד).

134) ע' א'תכג.

119) בהבא לקמן – ראה אוה"ת שבהערה 3. וראה גם לקו"ש ח"ח ע' 222.

120) ראה לקו"ת קרח נד, ג.

121) ראה ד"ה השם נפשנו בחיים תשי"ח (סה"מ מלוקט

ח"ג ע' רד. בהוצאה החדשה – ח"ד ע' ד).

122) ראה זח"ג קמה, ב. תניא רפ"ג.

123) תהלים קי, ד. וראה לעיל פ"א (ח"א ע' א).

124) ראה זח"ג שג, א. שו, ב. לקו"ת נשא כב, ב.

125) קרח יח, כג.

126) ראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ו ח"ב ע' תקלג

ואילך. מאמרי אדמו"ר האמצעי קרח ע' א'שנח ואילך.

ע"ג יין כו'¹³⁵, והיינו דשרשו מבחי' גבו' דעת' שלמע' מבחי' חסד כו'. בן קהת, ל' קיוהא¹³⁶, והיינו מדבר חריף דוקא שנהפך למתיקות, שיש בזה עונג יותר כו'. ובן לוי, מל' הפעם ילוה אישי אלי¹³⁷, שבזה ג"כ מעלת הגבו', וכמו שיש כגבור לרוץ אורח כו'¹³⁸. אבל טעה בכ"ז, דע"ה¹³⁹ דשמן למע' מייך, מ"מ הגילוי עתה הוא ע"י בחי' חסד דוקא, ורק לעתיד בגמר הבירורים יכול להיות גילוי הגבו' עצמן כו'¹⁴⁰. ולכן לעתיד יהי' הלויים כהנים, וכמ"ש בכהאריז"ל¹⁴¹ ע"פ¹⁴² והכהנים הלויים בני צדוק כו', אבל עתה צ"ל הגילוי ע"י החסד דוקא, כי מבחי' הגבו' נעשה למטה העלם, והוא בחי' יש כו', ולכן דוקא לעתיד בגמר הבירורים, שלא יהי' בחי' הישות, אז יכול להיות גילוי הגבו' כו', אבל עתה הגילוי ע"י החסד דוקא כו'. וגם מה שמהגבו' הוא הקיוהא, מ"מ, ההמשכה מזה הוא בבחי' החסד דוקא כו'. וג"ז גופא שיהי' הבירור זהו ע"י החסד, ע"ה שהבירור עצמו הוא בחי' הגבו', מ"מ, בכדי שיהי' הבירור, זהו ע"י החסד דוקא, כי הניצוץ אינו מתעורר מעצמו לעלות, והיינו מפני שזהו מבחי' הגבו', בחי' העלם כו', כ"א ע"י החסד דוקא ע"ז הוא התעוררות הבירור והעלי' כו'. וכמו כאשר ירד הגשם כו' והרוה את הארץ כו'¹⁴³, דענין הזריעה והצמיחה הוא עבודת הבירורים, דתנא סדורא דפת נקיט הזורע והחורש כו'¹⁴⁴, אבל כ"ז הוא ע"י הגשם היורד מן השמים, בחי' החסד כו', והיינו שהעיקר עתה הוא בחי' החסד דוקא כו'. וזהו ג"כ מה שלקח טלית שכולו תכלת כו'¹⁴⁵, הנה טלית הוא בחי' מקיף, וידוע דמקיף הוא בחי' העלם, והגילוי הוא ע"י הציצית, אין ציצית אלא יוצא¹⁴⁵, שהוא הגילוי בבחי' או"פ כו', וקרח לקח טלית שכולו תכלת, וטענתו הי', דבחי' חיצוני המקיף שהוא בבחי' או"מ דוקא, ה"ה בבחי' העלם לגבי המקבלים, והגילוי הוא ע"י הציצית כו', אבל טלית שכולו תכלת, היינו בחי' גבו' דעתיק, והוא בחי' פנימי המקיף, וידוע דפנימי¹⁴⁶ הוא מקור האו"פ, וע"כ אמר שפטורה מציצית. וכ"ז הי' טענתו שא"צ להמשכה דכהנים, בחי' החסד, כ"א לגילוי בחי' הגבו' כו'. אבל האמת אינו כן, דבחי' פנימי המקיף א"א שיהי' עתה בבחי' גילוי ממש, כ"א לעתיד בגמר הבירורים כנ"ל, וע"כ חייבת בציצית, דהגילוי בבחי' או"פ הוא ע"י החסד דוקא כו'. וזהו ויקח קרח, שלקח לו לטענה היותו בן יצהר בן שמן כו', וזהו שלקח טלית שכולו תכלת, בחי' גבו' דעתיק, דמשם שרשו ומקורו כו'. אבל באמת, ע"ה דגבו' היא למעלה במדריגה כו', הגילוי הזה יהי' לעתיד, ועכשיו צ"ל הגילוי ע"י בחי' החסד, שזהו בחי' אהרן הכהן כו'.

- (135) ראה טבול יום פ"ב מ"ה. וראה אמרי בינה שער הק"ש פנ"ג ואילך.
- (136) ראה לקו"ת במדבר א, ג. אוה"ת שלח ע' תרצד.
- (137) ויצא כט, לד.
- (138) תהלים יט, ו.
- (139) = דעם היות.
- (140) ראה לקוטי הש"ס להאריז"ל שבת פט, ב (ד"ה פתחו ואמרו). רמ"ז לזח"ג רעא, סע"א. לקו"ת קרח נד, סע"ב. אוה"ת תולדות ח"ד תתי, א.
- (141) לקו"ת להאריז"ל ושער הפסוקים יחזקאל מד, טו.
- (142) יחזקאל שם.
- (143) ישעי' נה, י (ושם: כי אם הרוה).
- (144) שבת עד, ב.
- (145) מנחות מא, ב.
- (146) דפנימי": אוצ"ל: דפנימי המקיף.

בס"ד. ש"פ חקת, העת"ר

וידבר הוי' אל משה ואל אהרן לאמר זאת חקת התורה אשר צוה הוי' כו', ויקחו אליך א'מה פרה אדומה תמימה כו'.² וצ"ל מה"ע ב"פ הוי', אחרי שאו' וידבר הוי', מהו עוד אשר צוה ה' כו'.³ גם מהו"ע זאת חקת התורה, דמהו חקת התו', ולמה בפרה אדומה דוקא נא' חקת התו' כו'.⁴ גם צ"ל כללות ענין פרה אדומה שהעיקר ה' האפר, שהרי בקרבנות ה' העיקר ההקרבה ע"ג המזבח עד שיהי' אפר, וגם עולה שהיא כולה כליל⁵, הרי העבודה בשריפה ע"ג המזבח עד שיעשה אפר, ובהאפר לא ה' עבודה, רק תרומת הדשן כו'.⁶ ובפרה אדומה ה' העיקר האפר, ונתן עליו מים חיים⁷, וזה ה' מטהר כו', וצ"ל מהו הענין הזה. ולהבין כ"ז ילה"ק משנת"ל⁸, דבכל המדרי' צ"ל רצו"ש, הן בנשמות למטה העבודה היא ברצו"ש, דאם רץ לבך שוב למקום כו',⁹ וכן במלאכים כתי'¹⁰ והחיות רו"ש, דחיות המרכבה עבודתם ברו"ש, וכן גם בע"ס דאצי', בהכלים יש בהם רצו"ש¹¹, וכמו החכ' ירא לעלות אל הכתר¹², ובזהר¹³ ע"פ¹⁴ שחורה אני אי', מגו דחיקו דרחימא דלא יכלי למסבל אזעירת גרמה כו', וזהו הרו"ש בהכלים דע"ס דאצי' כו'. וגם האור הוא ברצו"ש, שעז"נ והחיות רצו"ש, דקאי על האור וחיות האלקי שבעולמות, שהוא ג"כ ברו"ש כו'. ונת'¹⁵ שהרו"ש שבאור הוא ג"כ כמו בהכלים, שהרצוא הוא בבחי' עלי' והתכללות במקורו, והשוב הוא בבחי' ירידה והמשכה כו'. ונת'¹⁶ הטעם על הרו"ש, שזהו בשביל ההתחדשות, מפני שהכל צריך להתחדש, וכמש"א¹⁷ המחדש בטובו בכי"ת מע"ב, דנבראים ודאי צריכים להתחדש, אך גם האור צריך להתחדש כו', וההתחדשות הוא חיזוק הכה, כי האור בבחי' חלישות, מפני שנתרחק ממקורו, וע"כ צריך להתחדש ולהתחזק, שיהי' גילוי האור למטה כו'. וזהו ובטובו מחדש¹⁷, בטובו בחי' האור כי טוב¹⁸, בחי' אור הגנוז¹⁹, שזהו האור שלמע' מהשתל', דמשם הוא ההתחדשות כו'. ובכדי שיתחדש זהו ע"י הרצוא, כי המקבל הרי צ"ל כלי ראוי לקבל את האור עליון, וזהו ע"י

(7) חוקת שם, יז.
 (8) ד"ה נשא (ע' א'שפח ואילך).
 (9) ראה ספר יצירה פ"א מ"ח. לעיל ע' א'שצ. וש"נ.
 (10) יחזקאל א, יד.
 (11) ראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ג ח"א ע' שיח ואילך.
 אוה"ת בשלח ע' תב ואילך. סה"מ עת"ר ע' צב.
 (12) ראה לעיל ע' א'שצא. וש"נ.
 (13) ח"ג קצא, א.
 (14) שה"ש א, ה.
 (15) ע' א'שצב ואילך. ע' א'שצו ואילך.
 (16) ע' א'תו ואילך.
 (17) ברכת יוצר.
 (18) בראשית א, ד.
 (19) אבודרהם בתפילת שחרית ופירושה. הובא לעיל ע' א'תח.

(1) חלק מהמאמר מיוסד, כנראה, על ד"ה להבין מארז"ל למה נסמכה פ' שבת למלאכת המשכן (מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ד ע' עח ואילך. ועם הוספות וכו' – אוה"ת ויקהל ע' ב'קלה ואילך). ד"ה ויקהל בתורת חיים ויקהל תט, א ואילך – כנסמן לקמן בהערות.
 ד"ה אלה תולדות נח וד"ה ויהי הוא טרם כלה תש"ה (סה"מ תש"ה ע' 83 ואילך. ס"ע 112 ואילך), ד"ה לא הביט תשכ"א (סה"מ תשכ"א ע' ריט ואילך), ד"ה מי מנה תשכ"ה (סה"מ תשכ"ה ע' שכו ואילך), תשכ"ו (סה"מ תשכ"ו ע' רנט ואילך), מיוסדים, כנראה, על מאמר זה.
 (2) חוקת יט, א"ב.
 (3) ראה לקו"ת ר"פ חוקת (נו, א). ד"ה וידבר גו' זאת חוקת תעריב (לעיל ח"א ע' נד). וש"נ.
 (4) ראה לקו"ת שם.
 (5) פרש"י יתרו יח, יב.
 (6) ראה צו ו, ג.

הרצוא, שהוא ביטול, שעי"ז הוא כלי לקבל את האור עליון כו'. וזהו דבשבת, שאז העולם מתחדש בגילוי אור חדש, בחי' גילוי התענוג, וכמ"ש²⁰ וקראת לשבת עונג, והוא ע"י העבודה בששת ימי החול בעבודת הביורורים, דבחי' מל' מבררת למעלה ונשמות למטה כו', דהביורור הו"ע הביטול שעושים בנה"ב ובכל הדברים הגשמיים שמקבל חיות מהם כו', ובשבתא דמעלי שבתא הכל עולה למע' באצי', והיינו שנעשה ראוי לקבל אור האצילות, ואז נמשך גילוי האצילות ולמעלה מאצילות בבי"ע כו'²¹.

והנה²² עבודת הביורורים היא העבודה דששת ימי החול, אבל בשבת אין העבודה לברר ביורורים, דבשבת בורר אסור²³. וידוע דבעבודת הביורורים יש ב' אופנים, הא', בירור דאו"ח, והב', בירור דאו"י. וכמו עד"מ²⁴ במצרף לכסף²⁵, שיש ב' אופנים בהצירוף, הא', שלוקח חתיכת כסף כמו שהוא מעורב בסיגים ופסולת ומהתך אותו, הנה בהיתוך הראשון, לוקח ממנו פסולת היותר גס שאין בו חלקי כסף כלל, ונשאר הכסף מנוקה קצת, ועדיין יש בו הרבה פסולת, ומהתך אותו עוד הפעם, ולוקח ממנו עוד פסולת שאינו גס כ"כ כהקודם, אבל הוא מ"מ פסולת, והכסף נעשה מנוקה יותר, ומהתך אותו עוד ומסיר ממנו עוד פסולת, וככה הוא עושה כמה פעמים, עד שמוציא ממנו כל חלקי הסיגים והפסולת גם היותר דק, והכסף יוצא נקי לגמרי מכל סיג ופסולת. ונמצא, דבהיתוך הראשון יוצא הפסולת היותר גס, והכסף מעורב עדיין עם פסולת, ובהיתוך האחרון יוצא פסולת היותר דק, והכסף נקי לגמרי. והאופן הב' הוא, שבהיתוך הראשון יוצא הכסף היותר טוב ונקי לגמרי ואין בו תערובות פסולת כלל, והשאר נשאר הכל בפסולת, אבל יש בו עדיין הרבה כסף, ואח"כ בהיתוך ב' לוקח מהפסולת עוד כסף נקי, אבל אינו דק כ"כ כמו הכסף הראשון, והפסולת הנשאר הוא גס יותר, כי ע"י שנלקח ממנו הטוב, היינו הכסף, נעשה הפסולת יותר גס כו', ויש בו עדיין חלקי כסף, עד שבהיתוך האחרון נלקח כל הכסף, אף שאינו דק כ"כ, ונשאר הפסולת היותר גס, שאין בו חלקי הטוב ונשלך לחוץ כו'. ונמצא, שבהיתוך הראשון מצטרף ומתברר היותר טוב ודק, ובהיתוך הב' מתברר ג"כ הטוב רק שאינו בדקות כ"כ, ובכל פעם נדחה פסולת גסה יותר, רק שיש בזה טוב עדיין, שג"ז הולך בכלל הפסולת לגבי הטוב שנלקח ממנו, עד שבהיתוך האחרון מתברר כל הטוב, גם שאינו דק בעצם כ"כ, ונדחה הפסולת היותר גס (וכמו בשמנים שבמקדש במנחות פ"ט²⁶, שלשה זיתים הן ובהם שלשה שלשה שמנים כו', הראשון למנורה והשאר למנחות כו', הראשון שבראשון אין למעלה ממנו כו'²⁷, דעם היות שגם השני נקי, רק שהראשון הוא טוב ודק בעצם, והשני אינו בדקות כ"כ כו').

א'מו

(20) ישע"י נח, יג.

(21) ראה לעיל ע' א'ת"ט.

(22) בהבא לקמן – ראה מאמרי אדמו"ר הזקן ואוה"ת שבהערה 1.

(23) ראה שבת עג, א. טושו"ע ודאדה"ז או"ח ששי"ט.

וראה תו"א חיי שרה טו, ג. בשלח סה, סע"ב ואילך. תשא קיג, א.

(24) ראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ה ח"א ע' תו ואילך.

(25) ע"פ משלי יז, ג. כז, כא.

(26) פו, א.

(27) עכ"ל המשנה במנחות שם.

והדוגמא מזה הוא בעבודת הכירורים בהכירור דאו"ח ואו"י, דהכירור דאו"ח הוא שמסיר תחלה הפסולת היותר גס, והיינו, דהאדם בתולדתו הוא גס וחומרי, וכמו עיר פרא אדם יולד²⁸, ונמשך אחר החומרי, ועם היות שיש בו טוב, שהוא הנה"א, שנמצא בו בהעלם גם מתחלת יצירתו, וכמ"ש²⁹ בהלו נרו עלי ראשי כו', וכמארז"ל³⁰ נר דלוק על ראשו ומלמדין אותו כל התו' כולה כו', ומכ"ש כשנולד יש בו הנה"א בהעלם כו', אבל הוא בהעלם ובבחי' מקיף לבד³¹. וכמו בכ"י, דקודם התפלה הנשמה היא רק באפו³², שאינה מתפשטת בגוף בבחי' פנימי, רק עומדת בבחי' מקיף כו', וכמשנת"ל (ד"ה יהודה אתה יודוך³³). כמו"כ בתחלת ימי האדם, שהנשמה האלקי היא אצלו בבחי' מקיף לבד, ומה שפועל בו בכח פנימי הוא הנה"ט כו', וע"כ הוא נמשך אחר הטבעית כו' (וצ"ל דנשמות הגבוהות שאינם נתפסים בגשם, מאיר בהם אור הנשמה מתחלתם בפנימי, וכמ"ש³⁴ ותרא אותו כי טוב הוא, דמיד כשנולד הי' בו גילוי האור כי טוב, דהיינו גילוי הנשמה כו'). ובהיותו י"ג שנה מאיר בו הנה"א בבחי' או"פ³¹, אבל זהו בהתלבשות מאד בנה"ב, שנתפס בהתלבשות זאת ובא בהגשמה, וגם מתעלם אורו ע"י הסתר הנה"ב כו', דהתלבשות היא בבחי' תפיסא כ"כ, דרשע מכתיר את הצדיק³⁵, ונעשה מסך מבדיל כו', וכמשנת"ל (ד"ה ויקח קרח³⁶). וע"כ, בגשת האדם אל הקדש, כאשר ינדבו לבו ורוחו להיות עובד ה', ראשית דבר צריך להסיר הפסולת היותר גס, והוא החומרי והעביות אשר מורגל בהם ומוטבע בו בעצם טבעו כו', והו"ע שכחי עמך ובית אביך כו'³⁷, והיינו להיות נקי בבחי' עשי' בפו"מ עכ"פ, ולא רק בדברים האסורים, כ"א גם בדברי' המותרים, לפרוש א"ע מהתענוגים הגשמי' בדרך כפי' בפועל, בדרך הכרח, להכריח א"ע שלא להמשך אחרי התענוגים כו', והיינו, לא לפעול בעצמו שלא לרצות בהם, כ"א רק שבפועל לא יעשה מה שהוא דבר תאוה ותענוג גופני כו' (והכח ע"ז הוא דוקא בכח עצמי שבנפש, והוא מה שיש בכח הנפש לכבוש את רוח תאוותו, לא בדרך עבודה שפועל בעצמו שלא ירצה בהם, כ"א גם בתוקף רצונו, מ"מ יבטל את רצונו מפני רצון ה' בלי שום טענה ומענה כלל, רק מפני שיודע שזה היפך רצון ה', ושאי"ז כלי כלל להיות שורה בזה אור הקדושה, ה"ה מבטל רצונו כו', והו"ע קדש עצמך במותר לך³⁸, שזהו בכח החכ' שבנפש כו'). וזהו הסרת הפסולת היותר גס שאין בזה טוב, והיינו שאין בזה שום שימוש אל הקדושה. כי הנה יש מהמדות הטבעי' שיש בהם מ"מ איזה שימוש אל הקדושה, וכמו מדת הגיאות, שהיא מדה רעה מאד, והרחיקו אותה מאד חכמי האמת, ונק' אבי אבות הטומאה, כנודע³⁹, מ"מ ארז"ל⁴⁰ ת"ח צריך שיהי' בו שמינית שבשמינית מגסות הרוח כו', וכמ"ש⁴¹ ויגבה

א'מוז

(36) תרע"ה (לעיל ע' א'תיט).

(37) תהלים מה, יא.

(38) יבמות כ, א. ספרי ופרש"י פ' ראה יד, כא.

(39) ראה לקו"ת שה"ש יד, ד. מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ט

ע' נט. אוה"ת ויקרא ע' תמא. שה"ש ח"א ס"ע רמט. קונטרס התפלה פ"ט (ע' 22).

(40) סוטה ה, א.

(41) דברי הימים ב' יז, ו.

(28) איוב יא, יב.

(29) שם כט, ג.

(30) נדה ל, ב.

(31) ראה גם סה"מ עת"ר ס"ע פז ואילך. וש"נ.

(32) ישע"י ב, כב. ברכות יד, א. וראה אוה"ת בראשית ח"ו

תתרכו, א ואילך.

(33) תרע"ה (ח"ד ע' א'פח).

(34) שמות ב, ב ובפרש"י. שמו"ר פ"א, כ.

(35) חבקוק א, ד.

לבו בדרכי ה', שע"ז דוקא מעוררים למעלה ענין כי גאה גאה⁴², שמתגאה על גיונתא⁴³, להיות ואת עשו שנאתי כו'⁴⁴, וכמ"ש בהוספות לתו"א ד"ה ויקח המן⁴⁵. אך זהו בחי' הדקות שבמדה הזאת, ושנכללת בקדושה, היינו שאין זה הגבהה חומריות כו', אבל הגסות⁴⁶ המדות, הן במדת הגיאות והן בשארי מדות טבעי, ה"ז פסולת שאין בזה טוב כנ"ל, וצריך דחי' לגמרי כו'.

ובעבודה בכל יום הו"ע הכובד ראש שקודם התפלה⁴⁷, בבחי' מרירות על הריחוק, להיות בבחי' לב נשבר ונדכה⁴⁸, שע"ז נעשה שבירת החומרי' בכלל והסרת ההעלם וההסתר הגס כו', כי בכל יום בשינה הוא התגברות החומרי' כו', וכמו שנת"ל (ד"ה ויהיו חיי שרה⁴⁹), וע"י הכובד ראש שקודם התפלה נשבר החומרי' כו'. ואח"כ הוא בירור וזיכוך הכחות טבעי, ע"י עבודה דנה"א בהתעסקות עם הנה"ב לבררו ולזככו, להפריד הרע שבהכחות, היינו להיות ביטול הרצון דרצונות זרות, ושהטוב יתעלה ויהי' נכלל בנה"א כו'. וזה הברור הוא לאט לאט, בסדר והדרגה, דמעט מעט אגרשנו מפניך⁵⁰, ותחלה בגסות הרע, ואח"כ גם בדקות הרע כו'. וכמו בכי"ו⁵¹ בעבודה בתפלה, בפסוד"ז, שנעשה החקיקה מבחוץ בנה"ב ע"י ההתבוננות בגדולת ה' בכריאת והתהוות העולמות כו', שע"ז מסיר החוחים וקוצים⁵² הסובבים את הנה"ב, ומתעלה ע"ז במדרי' עליונה יותר כו', וכמשנת"ל (ד"ה יהודה אתה⁵³), דהנה"ב, להיותו חומרי בעצם, גם לאחר שנעשה ההפרדה הכללי' בראשית העבודה כנ"ל, מ"מ, כשהוא במקומו, א"א לעשותו כלי לאור אלקי, וע"י החקיקה מבחוץ, שמתעלה בדרגא עליונה יותר, ה"ה נעשה בדקות יותר (ער ווערט איידעלער במהותו), כמשנת"ל שם, ויכולים לעשותו כלי כו'. ואח"כ בברכת ק"ש וק"ש, שפועל ביטול פנימי בהנה"ב בהכחות שלו להיות ואהבת את ה"א בכל לבבך⁵⁴ בשני יצריך כו'⁵⁵, דכל מה שמתקרב יותר לאלקו' בהשגה פנימי⁵⁶, שזהו בחי' הקירוב, מה שהוא בבחי' השגה פנימי ומאיר בזה האור יותר כו', שזהו ג"כ בהדרגות דתפלה, דתחלה הוא בבחי' הודאה, שא"ז השגה כו', כנודע, ואח"כ בפסוד"ז הוא ההשגה וההתבוננות בענין יש מאין כו', אך ההשגה היא בדבר הבלתי מושג בעצם, שהרי עצם הענין דהתהוות יש מאין אינו מושג, דא"א להשיג איך הוא שמאין יהי' יש כו', רק ההשגה בזה איך שבהכרח שהיש נתהווה מאין, ואיך הוא אופן ההתהוות, דהיינו שבהכרח שהאין מופלא ומובדל מהיש, ומ"מ הוא בבחי' קירוב אליו כו', וכמשנת"ל (ד"ה ואלה שמות בני⁵⁷) פרטי הענינים בזה, אבל עצם הענין דהתהוות יש מאין הוא למע' מהשגה כו', וע"כ ההשגה בזה אינה השגה פנימי, דמאחר שבעצם הדבר אא"ל⁵⁸ ציור שכלי, ע"כ גם מה שמושג

(51) = בכל יום ויום.

(52) ע"פ נוסח ה"הי רצון" שקודם אמירת תהלים בחול.

(53) תרע"ה (ח"ד ע' אפט ואילך).

(54) ואתחנן ו, ה.

(55) משנה ברכות נד, א. ספרי ופרש"י עה"פ.

(56) סיום הפיסקא – לקמן: „וכל שהקירוב הוא ביותר

היינו בבחי' השגה פנימי יותר ובהרגש פנימי יותר נעשה הביטול בנה"ב יותר כו'.

(57) תרע"ה (ח"ד ע' אקב ואילך).

(58) = אי אפשר להיות.

(42) בשלח טו, א.

(43) ראה תרגום אונקלוס עה"פ.

(44) מלאכי א, ג.

(45) קיט, סע"ד ואילך.

(46) הגסות: בסה"מ תש"ה שבהערה 1: גסות.

(47) ראה ברכות ל, ב. וראה לעיל ד"ה ויקח קרח (ע' איתח).

(48) תהלים נא, יט.

(49) תרע"ה (ח"ג ע' תתקצח).

(50) ע"פ משפטים כג, ל.

ש"פ חקת, העת"ר

א'תלא

בזה א"ז השגה פנימי' ממש כו'. אמנם ההתבוננות דברכת ק"ש, וכמו בענין קדוש כו' ה' צבאות כו'⁵⁹, איך שאוא"ס מובדל ומופלא מהעולמות, ומה שנמשך בעולמות הוא רק הארה לבד, שז"ע מלא כל הארץ כבודו כו'⁵⁹, או דמכהא"כ⁶⁰ זהו מה שאוא"ס נמצא למטה כמו למע' כו', וכמ"ש במ"א⁶¹, השגה זו היא בבחי' השגה פנימי' כו', ובפרט ההתבוננות דק"ש שמע⁶² ובשכמל"ו⁶³ ה"ז בבחי' השגה פנימי' כו'. וכל שההשגה היא פנימי' יותר, מאיר בזה יותר האור והגילוי, והוא בבחי' קירוב יותר אל האור האלקי כו'. וכל שהקירוב הוא ביותר, היינו בבחי' השגה פנימי' יותר ובהרגש פנימי יותר, נעשה הביטול בנה"ב יותר בהפרדת הרע, דהיינו ביטול הרצונות זרות, והחלק הטוב שבו מתקרב יותר לאלקו' כו', עד שבשמו"ע מתברר ונפרד גם דקות הרע כו', וכמשנת"ל⁶⁴ שז"ע סלח לנו שאומרים בשמו"ע כו'.

וכן היא העבודה במשך כל ימי חייו, שזה כל האדם⁶⁵, לברר ולזכך את הכחות טבעי', והיינו להפריד את הרע והחומרי' שלהם, והטוב הי' לאלקו' כו'. דאופן העבודה בזה, תחלה הוא בבחי' גסות הרע והחומרי' יותר, ואח"כ גם דקות הרע כו'. דא"א לתקן תחלה דקות הרע, וע"ד אם יאמר טול קיסם משיניך אומרים לו טול קורה כו'⁶⁶, דא"א להתקיים התיקון בדברים הקלים, אם לא יש תחלה התיקון בענינים הגדולים כו'. וגם אינו בא כלל על דקות הרע לידע כל חלקי הפרטים בזה כו', וה"ז מוטעה מכל הצדדים, והיינו שאינו בא על חלקי הדקות באמת (ובפנימי' הענין הוא שאינו נרגש אצלו באמת הרע בזה), ומה שהוא עושה בנפשו אין זה מתקיים כלל כו', כ"א שתחלה יברר ויזכך עצמו בענינים הגדולים, ואח"כ הוא בא גם על חלקי הדקות ויתקן אותם, ואז הוא בקיום בנפשו כו'.

והאופן הב' הוא הבירור בדרך או"י, והוא ליקח חלקי הטוב מהנה"ב ע"י הגילוי אור בנה"א כו'. וכמו בהבירור מלמע' בז' מלכין דתהו, שתחלה נתברר היותר טוב מה שנכלל באלקו' דאצי', והשאר נפל לברי', והשאר נפל ליצי' כו', וכמ"ש בע"ח⁶⁷. וכמו"כ הוא בעבודה, שע"י גילוי אור עליון דאור התו' ודביקת נפשו בתפלה, שמאיר אור אלקי בנפשו האלקי', ואור נפשו האלקי' מאיר בגילוי כו', עי"ז מתברר חלקי הטוב שבנה"ב, שיהיו גם הם לאלקו' כו', והיינו שגם כחותיו הטבעי' רוצים באלקו' דוקא, ובזה דוקא הוא מוצא תענוג נפשי, ונותן כל כחותיו בזה, ואינו שייך כלל לעניני' החומרים כו' (וזהו במי ששייך לאופן בירור כזה, והיינו שנשמתו היא במדרי' עליונה שאינה נתפסת בגשם כ"כ, שמאיר בה האור האלקי ע"י תו' ותפלה כו'. דכאשר הנשמה נתפס בגשם, אינו מאיר בה אור התו' ואור התפלה, דההשגה וההתבוננות בתפלה אינו כדבעי, שאינו משיג בטוב, ואינו מאיר בו האור כו', וכ"ש שאינו בבחי' דבקות כו'. ובזה צ"ל תחלה הבירור בדרך

(59) ישע"י ו, ג.

(60) = דמלא כל הארץ כבודו.

(61) ראה סידור עם דא"ח נה, א. וש"נ. אוה"ת תזריע ע'

(62) תקכה. סה"מ תרל"ה ח"א ע' רת.

(63) ומ"ד דרוש ג"ד. סה"מ תרנ"ה שבהערה 24 (ע' קצב). תש"ט

שם (ע' 162).

(64) ד"ה ויקח קרח (ע' א'ת"ח).

(65) ע"פ קהלת יב, יג.

(66) ב"ב טו, ב. ערכין טז, ב.

(67) ראה שער י (שער התיקון) ספ"א. שער לט (שער מ"ן

(62) ומתחנן ו, ד.

(63) פסחים נו, א.

מלמטלמ"ע, להסיר ההעלמות וההסתרים, שיאיר בו אור נפשו האלקי' כו'. אבל במי שנשמתו אינה נתפסת בגשם, מאיר בה אור התו' והתפלה כו'. ובזה יש כמה חילוקי מדרי' איך שהיא מופשטת מן הגשם, ומ"מ, כאשר אינה נתפסת בגשם, יכול להיות הבירור באופן הנ"ל. ואפשר שזה כשנשמתו בשרשה ומקורה היא מבחי' ש' מ"ה כו', וידוע דש' מ"ה אינו מקבל העלמות והסתרים כו'⁶⁸, שהרי גם בנשמות דמ"ה יש כמה מדרי', ומי שהוא במדרי' גבוה אינו נתפס בגשם כלל, אך באיזה מדרי' שהוא, להיות דש' מ"ה אינו מקבל העלמות והסתרים, מאיר בו אור נפשו האלקי' כו', וגם נפשו הבהמית אינה חומרי כ"כ, ונרגש בה האור האלקי באופן שהתיקון והבירור הוא אמיתי בלתי מוטעה ומרומה (כו').

א'מט

ואופן התיקון הוא להיפך מהאופן הא', והוא, שבתחלה הוא מופשט לגמרי מענינים החומרים, והיינו שהוא בתמידות בעבודה אלקי' ובד"א⁶⁹ של הלכה⁷⁰, ואינו שייך כלל לענינים אחרים כו' (וזה לא בדרך כפי' שכופה ופורש א"ע מהם, כ"א הוא ממילא, ע"י הגילוי דאור אלקי' בנפשו, אינו רוצה בהם ואינו חושב כלל בזה, רק הוא מסור ונתון בכל כחותיו, גם הטבעי', רק לאלקו' לכד כו'). ואז כל הענינים החומרי' (גם שיש בהם טוב) ה"ה אצלו כפסולת ממש, ופחותים וגרועים מאד בעיניו (ער זעט דאָס אָן זייער נידעריק). ואח"כ כאשר נכנס בעניני העולם, אין בו הרצון והחשק בהם, ובנקל הוא פועל בנפשו לפרוש מהם, או שיהיו בכוונה לש"ש (שכ"ה העיקר באופן הבירור הזה, שהדברים הגשמיים הן בכוונה לש"ש כו'), והיינו רק במה שמוכרח לקיום גופו, כי אל המותרות אינו שייך כלל ואינו מתאוה בזה כלל, רק במה שמוכרח לקיום גופו, וג"ז הוא בכוונה אלקי' כו'. וע"ה שהבירור בזה הוא באופן נעלה, מ"מ, הטוב בזה אינו בבחי' דקות כ"כ כמו הטוב הקודם כו' (י'דהנה, מה שהכל הוא בכוונה אלקי', ה"ז למע' מכוונה לש"ש שזהו מה שבכח זה הוא לומד ומתפלל כו', שכ"ה גם בהבירור דאו"ח כו', אבל מה שהוא בכוונה אלקי' הוא, שמה שאין בזה כוונה אלקי' אינו נכנס בזה כלל, כ"א מה שיש בזה כוונה אלקי' כו', ועצם הכוונה היא במדרי' גבוה ונעלית הרבה יותר כו', וע"כ הבירור דהטוב בזה הוא במדרי' נעלית, ומ"מ, אין זה כמו הטוב שבתחלה כו'). וזהו הבירור בדרך מלמעלמ"ט, שמתברר תחלה הדק דק יותר, והיינו הטוב ביותר (מה שאינו מלובש כלל בחומרי'), ואח"כ מתברר גם חלקי הטוב שאינם בדקות כ"כ כו'.

וההפרש הוא בב' האופנים, דבאופן הא' הוא שמתעסק עם הנה"ב לזככו ולתקנו כו', והאופן הב' הוא שענינו הוא להאיר אור נפשו האלקי' ועי"ז נעשה הבירור כו'. וממילא אופן הבירור באופן הא' הוא להפריד את הרע תחלה, ועי"ז נלקח ומתעלה הטוב דנה"ב שיהי' נכלל בנה"א כו'. וגם מה שמעורר האה' לאלקו'⁷², שע"י מתרחק מן החומרי', וכידוע שהאה' היא בבחי' הילוך, וכמו⁷³ הלוך ונסוע כו'⁷⁴, דבהילוך ממקום

(68) ראה לעיל פ"ש (ח"ג ע' תתלד).

(72) המשך הפיסקא – לקמן: „הנה הכוונה בזה הוא שע"ז

יהי' הפרדת הרע כו'.

(69) – ובד' אמות.

(73) ראה תורת חיים יתרו רנא, סע"ג. קונטרס העבודה

(70) ע"פ ברכות ת, א.

פ"ד (ע' 24). סה"מ תרני"א ע' קטו. עת"ר ע' תצח.

(71) בסה"מ תש"ה שבערה 1 (ע' 114) מקדים: דהנה בענין

(74) לך לך יב, ט.

הכוונות יש הפרש בין כוונה לש"ש ובין כוונה אלקית.

ש"פ חקת, העת"ר

א'תלג

למקום, כל מה שהולך ומתקרב למקום שהולך לשם, הרי מתרחק מן המקום שהלך משם, וכמו"כ כל מה שהולך ומתקרב לאלקו, ה"ה מתרחק מעניני העולם כו', הנה הכוונה בזה הוא שעיי"ז יהי הפרדת הרע, דהיינו ביטול הרצונות דנה"ב כו'. ובאופן הב' הוא שנלקח הטוב דנה"ב ע"י האור דנה"א, ועיי"ז נפרד ומתבטל הרע ממנו כו'. והוא, שאופן הא' הוא בירור הפסולת מתוך האוכל, והאופן הב' הוא בירור האוכל מתוך הפסולת כו'.

והנה ב' אופני הבירורים הנ"ל לא יש בשבת, דכל בורר אסור בשבת, הן בורר פסולת מתוך האוכל והן בורר האוכל מתוך הפסולת, הכל אסור בשבת (ויש חילוקים ע"פ הדין באופן האיסור, וכמ"ש בשו"ע⁷⁵, אבל הכל אסור בשבת), דכמו"כ בעבודה הוא שב' אופני הבירורים הנ"ל אינם שייכים בשבת כו'. והענין הוא, דהנה בשבת כתי"ב⁷⁶ כי בו שבת מכל מלאכתו, דכל מלאכה אסורה בשבת, והרי הבירור דאור"ח ה"ה בדרך עבודה ויגיעה כו'. אמנם גם הבירור דאור"י, הרי זה מ"מ המשכת האור בכדי לברר כו', וכמו למע', הבירור שנעשה ע"י ש' מ"ה דתיקון ה"ז המשכת ש' מ"ה לברר, וע"ה דהבירור נעשה בדרך ממילא, מ"מ, זהו שנמשך בכדי שיהי' הבירור כו', וכמו"כ בעבודה, בהבירור דאור"י ע"י התו' ועבודה דתפלה, ה"ז לא עבודת הנשמה מצ"ע, כ"א עבודתה בכחות הטבעי' שיתברר ויתעלה עיי"ז הטוב שבנה"ב כו'. וכמו ר"י כולוהו תנווי בניזקין הוה⁷⁷, שזהו לצורך הבירורים בכח התו' התו'⁷⁸, דע"ה שא"ז בדרך התלבשות ממש, מ"מ, ה"ז בכוונה לברר בכח זה כו', ולכן הי' עיקר העסק שלו בניזקין דוקא, בשביל הבירור כו'. שג"ז הוא בכלל מלאכה (והגם שאמרו במד"ר⁷⁹ ממלאכת עולמו שבת, אבל לא שבת ממלאכת הצדיקים כו', י"ל שזהו בעבודת הנשמה מצ"ע כו'). ועוד זאת, שהרי השביתה היא העלי', וע"כ בחי' ירידה והמשכה אסור בשבת, דכמו"כ הוא למע', דהמשכת החכ' דכחכ' אתברירו⁸⁰ (שזהו בדרך מלמעלמ"ט), ה"ז ירידה לגבי ית', וכל ענין השבת הוא בחי' העליות עד רוכ"ד*, ועל כן, כל הבירורים, שזהו ע"י המשכת וירידת האור, לא יש בשבת כו'.

אמנם²² צ"ל לפי הנ"ל מהו"ע מעשי הקרבנות בשבת, והלא במקדש היו מקריבים קרבנות, שהי' קבוע להם זמן גם בשבת, והרי כל ענין הקרבנות הו"ע הבירורים כו', וכידוע בענין אש תמיד תוקד על המזבח⁸⁴, שזהו בחי' ה"ג דמל' שמבררים בחי' נוגה

(* (ומה שירידת המן הי' בשבת דוקא כדאי' בזהר⁸¹, זהו דוקא למעלה, וכמ"ש

במ"א⁸²)⁸³.

לט (שער מ"ן ומ"ד) דרוש א. תניא אגה"ק סכ"ו (קמד, ב).
סכ"ח (קמת, א).

(81) ח"ב סג, ב. פח, א.

(82) ראה אוה"ת בשלח ע' תרלח ואילך. וראה לקמן ע' וא"סא. ע' וא"פ. לקו"ש חט"ז ע' 174.

(83) על קטע זה כתב רבינו: „אצ"ל" (= אין צריך להעתיק).

— ראה לעיל ח"א ע' יד הערה 53 בשוה"ג.

(84) צו ו, ו.

(75) ראה המצויין בהערה 23.

(76) בראשית ב, ג.

(77) ברכות כ, א. תענית כד, סע"א. סנהדרין קו, ב.

(78) ראה סה"מ תרנ"ט ע' קעה ואילך. תש"ד ע' 108

ואילך. לעיל פקע"ג (ח"ב ע' תעח).

(79) ב"ר ספי"א.

(80) ראה זח"ב (היכלות) רנד, סע"ב. ע"ח שער ח (שער

דרושי נקודות) פ"ו. שער יח (שער רפ"ח ניצוצין) פ"ה. שער

דבי"ע, שזהו הקרבת הבהמה הגשמי' שנכללת באש שלמע' כו', ועמ"ש במ"א⁸⁵ בענין בנימין זאב יטרף⁸⁶, שהמזבח נק' זאב הטורף⁸⁷, ע"ש ותתן טרף לביתה כו'⁸⁸, ולפי הנ"ל, איך היו מקריבים קרבנות בשבת. גם איך מותר לאכול בשבת, שהרי אכילה הו"ע הבריורים, וכמו בגשמי' המאכל מתברר באצטומכא ונעשה דם ומתברר בכבד ועולה ללב כו' וכמשנת"ל⁸⁹, כמו"כ הו"ע אכילה ברוחני', שהו"ע הבריור כו'. ויש בזה ב' אופנים, אם שהבריור הוא מלמטלמ"ע, וכמו נהמא אפום חרבא ליכול כו'⁹⁰, והו"ע בירור הפסולת מתוך האוכל כו', או שהבריור בדרך מלמעלמ"ט, וכמ"ש במ"א⁹¹ בענין כי הוא יברך את הזבח ואחר יאכלו הקרואים כו'⁹², והוא בירור האוכל מתוך הפסולת כו'. ושניהם אסורים בשבת. וא"כ איך מותר לאכול בשבת כו'.

אך הענין הוא²², דהבריור דשבת א"ז הבריור מתוך הפסולת, כ"א הוא בירור אוכל מתוך אוכל, והיינו שהמתברר הוא ג"כ אוכל ממש, שאין בו שום פסולת כלל, ומ"מ צריך בירור, בכדי לעלות למדרי' עליונה יותר כו'. והענין הוא, דהנה, הבריורים דימות החול הן בעולמות בי"ע, דשם מעורב טו"ר, ויש פסולת ממש, והבריור הוא להבדיל הטוב מן הרע ולהעלותו כו'. והבריור הוא בשני האופנים הנ"ל, אם להפריד הפסולת, או להבדיל את הטוב כו' (והוא בירור דב"ן ובריור דמ"ה כו'). ושניהם אסורים בשבת כו'. אמנם בשבת הוא שהבריורים עולים באצי', ונכללים באלקות ממש, דשם אין שום תערובות רע ח"ו כלל וכלל כו'. רק להיות שבשבת הוא עליות שהן למע' מע' עד אין קץ, שגם אצי' עולה בלמע' מאצי', כנודע, וע"כ, גם המדרי' דאצי' צריכים בירור, בכדי לעלות למדרי' עליונה יותר. אבל א"ז בירור מהפסולת, כ"א בירור האוכל גופא כו', דעם היותו אוכל ממש, מ"מ צריך בירור, דהיינו ביטול, בכדי שיהי' כלי לגילוי אור עליון יותר כו'.

ויובן זה⁹³ ע"ד ר"ז צם מאה תעניתא בכדי לשכוח תלמוד בבלי⁹⁴, דבכדי לבוא לתלמוד ירושלמי, דאין תורה כתורת א"י⁹⁵, הי' מבלבל לו ההשגה דת"ב⁹⁶, והי' צריך לשכוח כו', שזהו בירור האוכל גופא, דהיינו ההשגה דתורה, בכדי לבא להשגה עליונה יותר כו', שהי' צ"ל הביטול בהשגת תלמוד בבלי, בכדי לבא אל ההשגה דתלמוד ירושלמי כו'⁹⁷.

וכן הוא בעליית הנשמות בג"ע, כשעולים מגעה"ת לגעה"ע, צריכים טבילה בנה"ד, וכמ"ש⁹⁸ נהר דינור מן קדמוהי נפיק כו', ובו טובלים הנשמות בעלייתם מגעה"ת

ואילך. ח"ב ע' כה ואילך), תשי"ג (סה"מ תשי"ג ע' כט ואילך). ועוד.

92) שמואל"א ט, יג (ושם: כי הוא יברך הזבח אחרי כן יאכלו הקראים).

93) בהבא לקמן – ראה תורת חיים שבהערה 1 (תט, ב).

94) בבא מציעא פה, א. ראה תו"א יתרו סט, ג. המשך תרס"ו ע' ככב.

95) ב"ר פט"ז, ד. וראה ספרי ר"פ עקב.

96) = דתלמוד בבלי.

97) ראה לעיל ח"ג ע' א"נד. ח"ד ע' א"רת. וש"נ.

98) דניאל ז, י (ושם: נהר די נור נגד ונפק מן קדמוהי).

85) ראה ביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי ע"ד, א. אוה"ת ויחי תזו, סע"ב ואילך. תתשכב, א. יתרו ס"ע תתקכח ואילך.

סה"מ תרכ"ו ע' ד. תרל"ה ח"ב ע' שפ. תר"ם ח"א ע' ריד. תרס"ט ע' רפב.

86) ויחי מט, כז.

87) ראה סוכה נו, ב ובפרש"י. זח"א רמז, ב. ב"ר פצ"ט, ג.

לקו"ש חט"ז ע' 239 ואילך.

88) משלי לא, טו.

89) ד"ה ויקח קרח (ע' א'תיו).

90) זח"ג קפת, ב.

91) ראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ה ח"א ע' קסג ואילך.

ד"ה והוא עומד עליהם תרס"ג (סה"מ תרס"ג ח"א ע' נא

לגעה"ע כו'. וצ"ל מה"ע נה"ד זה, והלא ארז"ל חגיגה די"ג סע"ב מזיעתן של החיות נה"ד יוצא, ואו' ע"ז על ראש רשעים יחול כו'⁹⁹, שזהו הפרדת הפסולת מתגבורת הרשפי אש של החיות, כי טבע הגבו' להוליד פסולת כו', ולהיות שזהו פסולת הגבו', נעשה מזה נה"ד לענוש הרשעים כו', ובעבודה הו"ע לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ר כו'¹⁰⁰, וכמ"ש בלק"ת שלח ד"ה בפ' נסכים כתי'¹⁰¹. ואיך שייך בנשמות העולים מגעה"ת איזה עונש חו'¹⁰². אך הענין הוא, דהנה יש ב' בחי' נה"ד¹⁰³, הא', בין גיהנם לגעה"ת, והוא שהנשמות דעוה"ז טובלים בנה"ד זה קודם עלותם לגעה"ת, אחר שמתבררים תחלה בגיהנם, ונה"ד זה הוא מזיעתן של החיות כו', ועמ"ש בזהר ויקהל ד' רי"א ע"ב. ועוד יש נה"ד בין געה"ת לגעה"ע, שהנשמות טובלים בו בעלותם לגעה"ע, וכמ"ש בזהר שם דרי"ב ע"א, וזה אינו לעונש חו', כ"א הו"ע הביטול, וכידוע¹⁰⁴ דטבילה אותיות הביטל כו'.

והענין הוא¹⁰⁵, דהנה ידוע דגיהנם הוא אש דק ורוחני, שמכלה ומלכן לחומרי' הרע שנעשה מתאוה רעה באש זר וחום הקשה, שהוא בחי' רע גמור, והאש דגיהנם שורף ומכלה את האש זר כו'. וכן אפי' הרהור רע, שנק' הרהורי עבירה, והיא מח' ברצון, שבא מחמת חום הטבעי שמתגבר ביותר, שמטמאה כח המח' שבנפש, וסובב ומקיף את נפשו כו', דהרהורי עבירה קשין כו'¹⁰⁶, דהיינו בזה שסובב ומקיף את הנפש, הרהורי עבירה קשין יותר כו'. וכן בכעס וקנאה שבא בפו"מ להרע לרעהו, כמלבן¹⁰⁷ פני חברו וכמדבר רק רע, וכמו מלשינות כו', וכה"ג בדברים שהן רע בפו"מ, ע"ז הוא הזיכוך דגיהנם, לשרוף ולכלות את האש זר כו'. וע"י תשו' מעומקא דלבא בבכ"י מקירות הלב, וע"י היסורים שמייסר ומסגף א"ע, יטהר וינקה ג"כ מן הרע כמו ע"י יסורי גיהנם ר"ל (וזהו שאברהם בחר שעבוד כו'¹⁰⁸). וזהו לבער גבורות קשות דרע גמור. אך יש מדרי' שהוא בדקות יותר מהנ"ל, דעם היותו ג"כ רע, מ"מ אינו רע גמור כנ"ל, והוא הריחוק שנתרחק לבו מאלקו' והי' כאבן, ולא יקבל במוחו ולבו גילוי אור אלקי כלל, וכמת יחשב בטמטום הלב¹⁰⁹ וטמטום המוח¹¹⁰ כו'. וזהו מצד העדר עבודתו בתו' ותפלה, מחמת טרדות נפשו שהוא נתון ומסור בעניני העולם ומוטרד בהם ביותר, והיינו שעניני העולם תופסים מקום אצלו מאד, ומטרידים ומבלבלים אותו, ומונעים מתו' ועבודה כו', ועי"ז נעשה חומרי וגשמי ביותר, שמתגברים בו כחותיו הטבעי', והכחות דנה"א מתעלמים בו, עד שאינו כלי לאור אלקי כו'. כי לאום מלאום יאמץ¹¹¹, דכאשר הכחות דנה"א הן בהתגלות, ה"ז פועל הביטול בהכחות הטבעי', אבל בהעדר העבודה, מתגברים הכחות

105) בהבא לקמן – ראה תורת חיים שם (תט, ב ואילך).

106) ראה יומא כט, רע"א. וראה גם סה"מ תרל"ז ח"ב ע'

תקא. ס"ע תתמו ואילך.

107) כמלבן: בתורת חיים שם: כמלבין.

108) ב"ר פמ"ד, כא. וראה תו"א שמות מט, ב.

109) ראה יומא לט, א.

110) ראה מאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים ע' תפב. אוה"ת

ויקרא ח"ב ע' תעט ואילך. סה"מ תרכ"ו ע' סז ואילך. ד"ה

לפיכך נק' הראשונים סופרים תש"ז (סה"מ תש"ז ע' קנח

ואילך).

111) תולדות כה, כג ובפרש"י. מגילה ו, א.

99) ירמי' כג, יט. ל, כג.

100) ברכות ה, א.

101) מא, א.

102) בהבא לקמן – ראה תורת חיים שבהערה 1 (תט, א

ואילך).

103) ראה גם תו"א מקץ לא, א ואילך. לב, ד. יתרו סט, ג.

מגילת אסתר צו, א. לקו"ת בשלח א, ד. בהעלותך לג, ד.

דרושים לשמע"צ פד, ד.

104) תורת חיים שם (תט, ב. תי, ד). מאמרי אדמו"ר

האמצעי שבועות ע' שסב. סידור עם דא"ח רלט, ד. סה"מ

תרנ"ט ע' ריט.

הטבעי, וממילא הכחות דנה"א מתעלמים כו'. ובפרט בחומריות וגסות גופו וטבעו שנעשה ע"י התאוות, שאע"פ שלא נמשך אחר הרע אפי' בהרהור עבירה, אבל בתאוות היתר משוקע ומושרש ביותר, ויבולע בזה כל חיותו הרוחני כו'. וע"ז הוא הטבילה בנה"ד, שאחר הבירור דגיהנם בתאוות רעות ממש, בא אח"כ הזיכוך דנה"ד, שהוא אש רוחני ודק יותר, שמוציא ומכלה כל הגשמה גופני' וחומרי' שקיבלה הנשמה בעוה"ז כו' (ועמ"ש בראשית חכמה שער היראה ספי"ג, בשם מורו הרמ"ק ז"ל¹¹²). וז"ש בזהר שם¹¹³, דכל עיקר טבילה זו דנשמות בנה"ד זה הוא לשכוח כל חיזו דהאי עלמא, שהוא גסות וחומרי' דמדות הטבעי' ומחדו"מ שעסק כל ימיו בלו"נ¹¹⁴ כו'. ואז תוכל הנשמה לעלות לגעה"ת, לקבל שכרה בעונג אלקי במורגש בשכל ומדות באוי"ר אלקי' כו'. וכמו בכובד ראש שקודם התפלה בבכי' מסט' דא כו'¹¹⁵, שע"י המרירות ובכי' על ריחוקו מאלקו', יבא לפ"ע זה לקירוב וחדוה אלקי' בתפלה בק"ש ושמו"ע כו'. וכ"ז הוא בנה"ד התחתון שעומד בין גיהנם לגעה"ת כו'.

א"נ

אמנם נה"ד העליון שעומד בין געה"ת לגעה"ע הוא, שגם לאחר שעלו הנשמות לגעה"ת, צריכים לעלות בעלי' גבוה מזו לגעה"ע כו', שזהו ע"י הטבילה שטובלים הנשמות דגעה"ת בנה"ד העליון דנגיד ונפיק מקדמוהי כו', שישכחו לגמרי על כל מה שקבלו בגעה"ת כו' (וזהו ג"כ ענין העמוד שבין כל מדרי' שבג"ע, שהנשמה בהילוכה דרך העמוד מתבטלת ממדריגתה הקודמת כו'. וכמו ההולך אל המלך, הנה קודם בואו אל היכל המלך פנימה ורואה את המלך, שמתבטל בביטול כל עצמותו כו', הרי בהילוכו בחצר החיצונה ובהיכלות החיצונים, ה"ה מתבטל לגמרי ממציאיותו וישותו הראשון כו', ועד"ז הו"ע העמוד כו', וכמ"ש במ"א¹¹⁶. ונר' שהביטול דנה"ד הוא יותר בהגשמת המציאות מן העמוד כו', והוא שאחר הטבילה בנה"ד הוא העלי' בהעמוד כו'). והענין הוא, דודאי גם שכבר הופשטה הנשמה מכל גסות וחומרי' בתכלית בנה"ד התחתון קודם עלותה בגעה"ת, דאל"כ לא הי' ביכולתה לקבל אור אלקי כלל בגעה"ת שמופשט מכל גשם כו' (דגם ג"ע שבארץ הוא מופשט מכל גשם וחומרי' דהד' יסודות הגשמי' כו', דגם קרקע הגן הוא הרוחני דיסוד העפר כו', וכמ"ש במ"א¹¹⁷), והוא רק במדרי' אלקות, מופשט מכל ישות ומציאות כו', מ"מ, ההשגה האלקי' בשם¹¹⁸ היא בבחי' יש ועונג מורגש כו'. וכמו בעבודה

ותאוותיו, שעולם הזה ותאוותיו מלוכב בעור הנפש, וכשאין האדם פורש ממנו, נשארה אותה הזוהמא קנוי' בנפשו, ואין הגיהנם מטהר באש הגשמי אלא דבר פגם גשמי, דהיינו אש היצר, שהוא פגם גדול, אבל זה שאינו פגם, צריך אש דק ורוחני, נהר דינור העליון הנמשך מכסא הכבוד שכתוב בה (דניאל ז, ט), כרטייה שבינין דינור, ואז על ידה פושטת כל גשמיות העולם הזה.

113 הנ"ל ע' איתלה.

114 = בלב ונפש.

115 ראה זח"ג עה, א. תניא ספ"ד.

116 ראה תו"א מגילת אסתר ק, סע"ב. וש"נ.

117 ראה מאמרי אדמו"ר האמצעי בהר ע' תשב ואילך.

סה"מ תרס"ב ע' רצט ואילך.

118 בסה"מ תש"ה שבהערה 1 (ע' 117): שם.

112 וז"ל: עוד מענין טהרת הנשמה בנהר דינור, פירשו עוד בתקונים (הקדמה ד, א) זה לשונו, ואני בתוך הגולה על נהר כבר (יחזקאל א, א), דא נהר דינור נגיד ונפיק מן קדמוהי, אלף אלפין ישמשוניה ורבוה רבנן דמלאכיא קדמוהי יקומון וכו' (ע"פ דניאל ז, י), וטבלין נשמתין בהאי נהר דינור מזוהמתן דמזוהמין בעלמא שפלא עכ"ל. ופירש מורי ע"ה על ענין זה, בטעם למה יוצרכו הנשמות אחר שנטהרו בגיהנם לטבול בנהר דינור, ואמר, כי יש ב' מיני טהרה לנשמה, האחת בגיהנם שבארץ, והוא לטהר על מה שפגמה בהתחממה באש היצר לעבור על המצוות, והב' הוא לטהרה על מה שלא קדשה עצמה במותר לה, כענין מה שאמר (יבמות כ, א) קדש עצמך במותר לך, כענין האכילה מרובה ושאר דברים שיתבארו בענין הקדושה בעזרת ה'. וענינים אלו אינם פגם גמור לנפש, כי אין פגם אלא מצד לא תעשה, אבל הוא זוהמת העולם הזה

ש"פ חקת, העת"ר

א'תלז

כתפלה, בהתכוננות אלקי בהשגה אמיתית, שמשיג הענין האלקי בטוב ובהנחה וקליטה טובה במוחו, ומתענג מאד על הענין האלקי שמאיר במוחו, ומתעורר באהוי"ר אמיתי בלבו כו', מ"מ, כ"ז הוא במורגש ובבחי' יש כו', דההשגה היא בבחי' תפיסא בלבושי השגה, שבאה בבחי' יש, וכן העונג הוא עונג מורגש, וגם האהוי"ר היא בהתפעלות מורגשת. וע"ה שכ"ז הוא בבחי' עונג והתפעלות אלקי, מ"מ ה"ז במורגש כו'. וכמו"כ בהשגות הנשמות בגעה"ת והעונג, ע"ה שזה עונג אלקי, מ"מ הוא עונג מורגש כו'. וע"כ צריך העברה וביטול דהרגשת הישות גם ברוחני, ולשכוח על כל מה שמשיג ומתפעל בהשגת אלקות בגעה"ת, כי אין ערוך כלל לגבי זיו השכינה שבגעה"ע, ששם לא יוכל לבא כל בחי' יש ודבר מה במורגש כלל, רק מי שהוא בחי' אין ומה בעצם, שבלתי מרגיש א"ע כלל, שנק' ביטול עצמי, למע' מביטול היש לאין ע"י התפעלות בהשגה כו', וכמשי"ת. וז"ע טבילת הנשמה בנה"ד העליון, בכדי להתבטל לגמרי ממציאותה בגעה"ת בתענוג האלקי במורגש, להיות בבחי' ביטול במציאות בגעה"ע כו'.

וע"פ הנ"ל יובן מ"ש² זאת חקת התורה כו'. דהנה ידוע¹¹⁹ דענין תומ"צ הוא להיות בחי' רו"ש¹²⁰, דעבודת האדם הוא ברו"ש דוקא, ובכדי שיהי' בחי' רו"ש, זהו ע"י תומ"צ שהוסדה על ענין רו"ש, שהן בחי' חו"ג, דבתורה כתי'¹²¹ מימינו אש דת למו, וכן המצות הן מ"ע ומל"ת, שהו"ע רצו"ש כו'. וכמו"כ פרה אדומה ג"כ בחי' רו"ש, דאפר פרה הוא בבחי' רצוא, והמים חיים הוא בחי' שוב כו'. אמנם הרו"ש דפרה אדומה ה"ז למעלה מהרו"ש דכללות המצות. דהנה, רו"ש יש בבחי' ממכ"ע ובבחי' סוכ"ע¹²², דהרו"ש דממכ"ע הוא העבודה שע"פ טו"ד, שזהו בבחי' התיישבות בכלים, והיינו שגם הרצוא אינו בבחי' יציאה לגמרי מהכלים כו', שהרי כללות האור דממכ"ע הוא ששייך אל הכלים, והוא בבחי' התלבשות בכלים, ע"כ גם הרצוא אינו בבחי' יציאה לגמרי, והשוב הוא בבחי' התיישבות כו'. אך הרו"ש דסוכ"ע, שזהו בהאור שלמע' מכלים, הרצוא הוא בבחי' יציאה לגמרי, והיא העבודה בבחי' רעו"ד כו'. וזהו הרו"ש דפרה אדומה, דהרי ידוע דמי חטאת הוא שירוא טלא דבדולחא, כמ"ש בזהר תזריע דמ"ט ע"א¹²³, והיינו ההמשכה מבחי' הכתר כו', והיינו כי הרו"ש דפרה אדומה הוא בבחי' סוכ"ע כו'. וזהו שהעיקר הוא האפר, דהנה ידוע¹²⁴ ענין שריפת הפרה, שזהו שריפת ציור הדבר, שהרי עצם הדבר הוא מיסוד העפר, דהכל הי' מן העפר¹²⁵, והג' יסודות זהו ציור הדבר כו', וכששורפין את הבהמה היינו שנשרף ציור הבהמה, ונשאר האפר, שזהו עצם הדבר כו'. וכ"ה הענין ברוחני בבירור הנה"ב, שנשרף ציור הרע, ונשאר עצם כח המתאוה, שאינו רע, ויכול להיות נכלל בקדושה כו'. וזהו"ע אפר הפרה, דאחר שהטוב נכלל בקדושה, אז העבודה בזה הו"ע בירור האוכל, והוא להיות הרצוא דבחי' רעו"ד, וכמשי"ת דבירור האוכל הוא בחי' רעו"ד

א'נג

ע' שנט ואילך. ד"ה וידבר גו' זאת חוקת תשי"א (סה"מ תשי"א ע' נ ואילך).

123 נתבאר בביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי קמג, ג ואילך. ולאדמו"ר הצי"צ ח"א ע' שלח ואילך.

124 ראה לקו"ת שם.

125 קהלת ג, כ.

119 בהבא לקמן – ראה לקו"ת חוקת נו, א ואילך. סה"מ תרכ"ט ע' רנט ואילך. תרס"ה ע' שלז ואילך.

120 ראה גם לעיל פשע"ח (ח"ג ע' א'נא).

121 ברכה לג, ב.

122 ראה סה"מ תרס"ה ע' שלח ואילך. עזר"ת ע' קמג

ואילך. תורת שלום ספר השיחות ע' 181 ואילך. סה"מ תרפ"ט

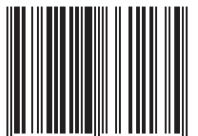
כו', והיינו העבודה לא בבחי' כלי, כ"א בבחי' העדר הכלי דוקא. ועי"ז הוא ההמשכה מבחי' עצמו' אוא"ס כו'. וז"ש כאן חקת התו', דהנה, יש אותי' הכתיבה ואותי' החקיקה, וידוע¹²⁶ דאותי' הכתיבה הן בחי' הכלים, וכמו שהדיו הוא דבר נוסף על הקלף כו', והיינו בע"ס דאצי' כו', ואותי' החקיקה שהן מיני' ובי'¹²⁴, היינו בחי' הכתר כו'¹²⁶. והנה, התו' היא תושב"כ, שזהו בע"ס, וחקת התו' היינו מקור התו', זהו כמו שהתו' היא בבחי' הכתר כו'. וזהו שבפרה אדומה נא' חקת התורה, להיות שזהו בחי' רוי"ש דסוכ"ע, שזהו בירור האוכל, ה"ז בבחי' חקת התו' כו'. וזהו ג"כ ענין ב"פ הוי', דהנה ידוע מ"ש באד"ר¹²⁷, דבכ"מ שנא' ב"פ הוי', הראשון בז"א והשני בעתיק, וז"ש זאת חקת התורה אשר צוה הוי', היינו ההמשכה מבחי' הוי' דעתיק כו'. וזהו וידבר ה' אל משה, היינו בחי' ה' דז"א, זאת חקת התורה אשר צוה ה', דבכדי להמשיך מבחי' חקת התו', שזהו בחי' ה' דעתיק, זהו ע"י הרצו"ש דפרה אדומה, וזהו ויקחו אליך פרה אדומה, בחי' הרצוא דרעו"ד כו'.

(126) ראה סה"מ תרס"ד ע' כג ואילך. לעיל פק"ז (ח"א ע' ג).
 (127) = באדרא רבא (בזח"ג קלח, ב. הובא בלקו"ת שם נו, רעז). פכ"א (שם ע' שיז).

ISBN 978-0-8266-6113-5

9 780826 661135